VESTERN

E. Dodž

SMRT U SAN PABLU

BROJ 165 ● 21000 DINARA

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128065

ROTO BIBLIOTEKA X·100

VESTERN

165

1989

E. Dodž

SMRT U SAN PABLU

X-100

Odgovorni urednik
MILORAD PREDOJEVIĆ

Urednici izdanja

PIROŠKA MATIĆ
JOVAN ČANADANOVIĆ

Recenzent

R. KARADŽIĆ

*Izdaje i štampa NIŠRO »DNEVNIK«, OOUR Izdavačka delatnost, Vojvodanskih brigada 7, Novi Sad, telefon (021)621-555 ● Žiro-račun 65700-603-6350 ● Direktor NIŠRO »Dnevnik«: **Dušan Tomić** ● Rukovodilac OOUR Izdavačke delatnosti: **Ilija Vojnović** ● Glavni i odgovorni urednik: **Todor Đurić** ● Grafički urednik: **Juliš Arvanitidis** ● Sekretar Redakcije: **Zdenka Karabasil** ● Korektor: **Sava Mašević***

E. Dodž

SMRT U SAN PABLU

1. UBISTVO NA JEZERU

Tišina je vladala u Holisterovoj kolibi na obali mesečinom obasjanog jezera Papus. Obučen u tamnu košulju, Farli Holister, mladi vlasnik »Holisterove kompanije za prevoz putnika i robe«, sedeo je za velikim stolom od kedrovine. Njegova crna, uredno očešljana kosa presijavala se na prigušenom svetlu koje je bacala samo jedna svetiljka.

Na stolu, nadohvat ruke, ležao je revolver, kolt 45 sa crnom drškom. Svetlost je poigravala na hladnoj, čeličnoplavoj cevi. Čovekov pogled se često spuštao na oružje, a zatim se vraćao na vrata koja su bila otvorena ka tremu. Veliki sat iznad kamina pokazivao je nešto malo iza devet. U mukloj tišini, njegovi otkucaji bili su veoma glasni.

Retko je bilo ovako tiho u ovoj velikoj kamenoj kući, čak i kada su Holister i njegova porodica bili u obližnjem San Pablu, gde je bilo sedište kompanije. Stara kuvarica Marija i njena ćerka Karla, koja je ovde radila kao kućna pomoćnica, obično su bile ovde, brbljajući u kuhinji ili se upuštajući u jednu od svojih beskrajnih svađa. Ali Farli Holister je, došavši ovog puta sam, dao ženama slobodan dan, insistirajući da odu u posetu svojim rođacima koji su živeli malo dalje. Stari Čarli Harset, koji je nadgledao rad trojice ljudi na imanju, voleo je da sedi i ćaska sa Holisterom kad bi ovaj došao ali Farli mu je rekao da večeras želi da bude sam da bi radio. Okrenuvši glavu, Holister je video svetlo u spavaonici dok su se ljudi spremali za spavanje.

Devet i petnaest.

Holister je postajao nervozan. On izvi ramena i okrenu šake u zglobu da smanji napetost. Bilo je sveže prolećno veče, ali dlanovi su mu se znojili. On ih obrisa o pantalone i odjednom se skameni.

Jedva čujan šum poremetio je noćnu tišinu.

Desnom rukom uze hladnu dršku revolvera. Zatim ga polako podiže i uperi ka vratima dok se šum koraka na tremu i dalje čuo.

Začu se glas: — Farli.

On ne odgovori. Revolver tiho škljocnu. Mesečina je jasno obasjavala trem. Vitka, tamna prilika pređe preko trema i zastade.

— Farli? Jesi li ti, Farli?

Ruka sa revolverom mu zadrhta. On je podupre levom da je umiri. Senka se ponovo pokrenu i neka tamna prilika stade na vratima, uokvirena mesečinom.

On je oklevao samo trenutak. Bio je to trenutak bola, nesigurnosti i žaljenja koji je mladog Farlija Holistera duboko potresao. Zatim prilika krete ka njemu i nesigurnosti nestade. Ostala je samo strašna odlučnost.

On povuče obarač.

Pucanj se prolomi u sobu, stakla

na prozorima zazvečaše, a zavese se zanjihaše. Dim je za trenutak zaklonio ulaz, a kada se razišao, nikoga više nije bilo.

Kolena su mu klecala kad je ustao držeći revolver koji se još dimio. Iz spavaonice dopre uzvik i vrata se sa treskom otvoriše. Farli Holister pođe ka izlazu. Izgledalo mu je kao da je prošla čitava večnost dok je stigao do vrata. Najpre je pogledao ka spavaonici i video kako ljudi trče ka kući, a zatim je sa bolom i naporom spustio pogled.

Onaj surovi jedini hitac odbacio je uljeza niz stepenice. Telo je bilo nepomično, crna gusta kosa rasuta po zemlji. Metak se zario tačno između jedrih grudi. Žrtva Holisterovog pucnja bila je lepa, mlada žena. Bila je mrtva.

*

Stočarski gradić u Arizoni je dremao na toplom prolećnom suncu. Konji su stajali privezani ispred prodavnice i jedinog saluna u gradu. Ulice gradića bile su uske i prašnjave, a iskrivljene daske na šetalištu su kloparale dok je jedan kauboj išao od prodavnice da se pridruži svojim prijateljima koji su lenčarili zavaljeni u stolicama ispred saluna. Ispred saluna je bilo sveže i prijatno, a osim toga, uvek je postojala šansa da ih neko pozove na piće. Kroz otvorena vrata dopirao je miris viskija i piva i čuli su se glasovi igrača pokera.

Dva jahača se pojaviše na istoku u ulici koju su meštani rado nazivali glavnom. Kretali su se polako i umorno kroz oblak prašine. Jedan jahač bio je visok, širokih ramena i odlučnog lica bronzane boje. Oko vitkih bokova bili su mu opasani revolveri koji su odmah privlačili pažnju.

Njegov saputnik nije nosio oružje, mada se mesto na kome je obično nosio opasač sa revolverima ocrtavalo na izbledelim pantalonama. I on je bio visok, ali dok je njegov pratilac sedeo uspravno, on je jahao povijenih ramena, a lice mu je bilo tmurno.

Njihov dolazak pobudi interesovanje ispred saluna. Jedan kauboj se naže napred, zažmirka na jakom suncu i uspravi se.

— Hej, nije li to Din Holister? — upita.

— Baš on — potvrdi drugi. Odjednom skoči iz stolice. — I, tako mi boga, ono sa njim je niko drugi do Tom Felon.

— Uhvatio je Toma Felona — reče neko bez daha i svi u čudu poskakaše na noge. Čovek zatim baci šešir u vazduh i povika iz sveg glasa:

— Juhuuu! Tom Felon je najzad dobio svoje!

Na ovaj uzvik nestade dremljive tišine i ljudi pohrliše odasvud, jer Tom Felon je pokrao više od polovine stoke u okolini. Ljudi izađoše iz saluna, prodavnica i hotela. Na drugom kraju ulice pojavi se šerif, trepćući i začuđeno klimajući glavom. On je nedavno nedeljama gonio Felona uzduž i popreko bez ikakvog uspeha.

— Hej, Tome, probisvetu jedan! — vikao je pobedonosno vlasnik saluna O'Rajli. — Šta se desilo? Ponestalo ti je jazbina za skrivanje?

Kad je Felon poslednji put bio u gradu, potprašio je pete O'Rajliju i ovaj je potražio zaštitu u naručju dobre gospođe O'Rajli. Sada je vlasnik saluna uživao, baš kao da ga je sam uhvatio.

Na ova dovikivanja, Tom Felon se još više natmuri, ali se Din Holister nasmeši.

— Ne dozvoli da te zavitlavaju, Tome. — Glas mu je bio dubok, u njemu se osećala naklonost. — I ispravi se, čoveče. Pokaži im da te je baš briga.

Ovo su bile čudne reči jednog lovca na glave svom zarobljeniku. Ali Din Holister nije bio tipičan lovac, niti je Tom Felon tio tipičan razbojnik. Holister se prihvatio da uhvati

Felona samo da bi došao do novca da otputuje u Meksiko u lov na jaguare. On nije imao nikakva posla sa prekršiocima zakona i gonio je Felona nemilosrdno i oštroumno, kao što bi gonio jaguara-ubicu. Ali Tom Felon se pošteno borio i poraz je podneo dostojanstveno, čak se sticao utisak da bi mu odmor u Jumi dobro došao da pobegne od dotadašnjegč načina života. Mada je bio lopov, bio je čovek i za ta dva dana dok su jahali do grada počeo je da se dopada Holisteru.

Felon se ispravi, podiže glavu i uzvrati pogled posmatračima. Lice mu se opet smrači kad je ugledao salun. U očima mu se videlo žaljenje kad je rekao:

— Jedna stvar će mi nedostajati, Holisteru. Piće. — On se obliznu. — Svež vahduh? Pa, mislim da sam ga se nadisao... možda žene... ali biće teško bez pića u Jumi.

U Holisterovim sivim očima pojavi se iskra dok je vezivao konje. On pogleda niz ulicu ka šerifu koji je dolazio iz kancelarije, a zatim se okrete i pogleda ka podrugljivoj grupi ljudi ispred saluna.

— Jednu za put, Felone? — reče tiho.

Tom Felon zinu od čuda. — Ha?

— Čuo si. — On se nasmeši. — Ja častim.

O'Rajli se upravo spremao da dobaci još neku zajedljivu primedbu, kad vide kako njih dvojica idu ka salunu. Uzvik mu stade u grlu i on pojuri u salun. Kauboji koji su se dotad podsmevali, odjednom prebledeše i razbežaše se.

— Šta to radiš, Dine? — poče da zapomaže jedan. — Jesi li poludeo?

Holister ništa ne odgovori. Samo je pogledao Felona i pokazao mu vrata saluna. Felon se nasmeši i uđe, a za njim i Holister.

Kad je šerif ušao u salun sa revolverom u ruci, Din Holister i Tom Felon su mirno stajali naslonjeni na šank i posmatrali kako šanker drhtavim rukama puni čaše. Šerif zastade, zatrepta kao da ne veruje svojim očima, a zatim poče da grdi.

— A, to si ti, šerife. Dođi, popij nešto sa nama. Ja plaćam.

Šerif zaprepašćeno spusti revolver. Prelete pogledom po sobi i vide kako posetioci traže zaklon u udaljenim uglovima. Vide kako O'Rajlijevo bledo lice proviruje kroz stražnja vrata. Devojka koja je tu radila onesvestila se kad je videla kako Tom Felon ulazi da popije jedno piće za dug i prašnjav put do kaznionice Juma.

Šerif ponovo opsova, ali prestade kad mu se Felon hladnokrvno obrati:

— Sve najbolje, šerife!

Šerif pođe ka njima smrknuta lica.

— Dine! Kakva ti je to šala? Ovo je najluđe što sam video otkad nosim ovu zvezdu! — Zatim se okrete Felonu. — A što se tebe tiče, kradljivče stoke, kad te dohvatim...

Holister stade između njih dvojice.

— Malo si poranio, šerife — reče mirno. — Tom je još uvek pod mojim nadzorom i ostaje dok ti ga zvanično ne predam. To još nisam učinio i nemam ni nameru, sve dok ne ugasimo žeđ.

Šerif pocrvene. — Dine Holisteru, spreman sam da ti odam sva priznanja za to što si doveo ovu ptičicu, ali ako pokušaš da praviš lakrdiju, ja ću ...

— Ućuti, šerife. — U Holisterovom glasu sad se osećalo nestrpljenje. — Čemu sve to? Tom je ovde i nikuda neće pobeći. Čeka ga tri do pet godina u Jumi, za poslednjih nedelju dana prevalio je kilometre i potrebna mu je samo koja čaša hladnog piva. On je ovde. Prema tome, spusti se na zemlju, ostavi revolver i kaži šta piješ.

Posmatrači su bez daha čekali da se šerif razbesni, ali to se nije desilo. Šerif je znao da time ništa neće dobiti. Crvenila nestade sa njegovog lica i on skloni revolver. Zatim

srete vedar pogled Toma Felona, čoveka sa kojim je popio mnogo piva pre no što je ovaj počeo da se bavi krađom stoke, i on se nasmeši.

— Možda bi i meni prijalo koje piće kad bih se spremao na put za Jumu — priznao je snebivajući se.

Led je bio probijen.

— Jedno pivo za šerifa — naručio Holister.

Ovaj salun bio je svedok mnogih čudnih događaja tokom godina, ali su se O'Rajlijeve mušterije složile da je ovakav skup nešto do tada neviđeno.

Za Dina Holistera ovo je predstavljalo toliko željeno opuštanje posle mukotrpnog gonjenja. On dade znak da im se čaše ponovo napune. Za Toma Felona to je bio doživljaj koji će prepričavati svojim budućim drugovima u Jumi, a za šerifa kraj najtežeg perioda njegove karijere u ovom gradiću.

Sat u hotelu pokazivao je tri i petnaest kad su tri visoka čoveka konačno napustila salun i uputila se ka zatvoru.

Tom Felon je pevao. Pevao je loše i pogrešno, ali bilo je nečega u toj pesmi o slobodi i nesputanosti odmetničkog života. Šerif Brajs je išao pored njega držeći se neprirodno uspravno, koračajući sa posebnom pažnjom.

Jedino Din Holister nije pokazivao znake da je na njega uticalo ono piće za put u salunu. Ovaj visoki čovek širokih ramena i bistrih sivih očiju lako je koračao, šešira zabačenog unazad, što je otkrivalo njegovu kao ugalj crnu kosu.

Din Holister je pio da se opusti. Iscrpljenosti od puta je nestalo, um mu je bio bistar i na putu do zatvora pravio je planove za put u Meksiko.

Šerif je imao teškoća oko upisivanja podataka o zatvoreniku, pa je Holister to učinio umesto njega, a zatim smestio odmetnika u ćeliju. Tom Felon se nije bunio.

— Ne pamtim kad mi je poslednji put bilo ovako prijatno, Holisteru — uveravao ga je, pružajući mu ruku kroz rešetke. — Mnogo sreće sa onom mačkom.

— Ima ih mnogo gorih od Felona — reče šerif kad se Holister vratio u kancelariju. — Pa ipak, vredi svih petsto dolara isplaćenih za njega. Hajde, Dine, idemo do banke da ti isplate nagradu.

Posle petnaest minuta Din Holister bio je bogatiji za petsto dolara. A šerif Brajs je ponovo ožedneo.

— Samo još jednu pre nego što kreneš, Dine? — predloži on.

— Žao mi je, šerife — nasmeši se Din. — Ali moram da uzmem svoje stvari iz hotela i krenem pre mraka, kako bih stigao do Gran Morelosa do . . .

Neko ga je pozvao i on prekide govor. Okrete se i vide kako mu Džes Tilden prilazi. On je bio poštar u gradiću i u svojoj čvornovatoj ruci nosio je neki koverat.

— Ovo je stiglo dok si jurio za Felonom, Dine — reče starac. Čekao sam da dođeš po njega, ali kad sam video da izlaziš iz banke, pomislio sam da se spremaš da odeš.

Holister mu zahvali i pogleda rukopis na koverti. Adresa je bila ispisana Farlijevom snažnom rukom. Već šest meseci nije čuo ništa o svom bratu.

On otvori pismo i šerif vide kako mu se usta stisnuše dok je čitao sadržaj.

— Nadam se da nisu loše vesti, Dine?

Holister polako zatvori pismo i stavi ga u džep od košulje — Meksiko i jaguar-ubica odjednom su predstavljali daleku budućnost.

— Na žalost, jesu, šerife — reče on ozbiljno. Vide radoznalost na šerifovom licu, a kako je on bio jedan od njegovih malobrojnih prijatelja u gradiću, odluči da mu se poveri.

— Moj brat je optužen za ubistvo neke devojke. Zove me da dođem kući.

— Tvoj brat? — pogleda ga šerif začuđeno. — Mladi Farli koji vodi prevozničku kompaniju gore u San Pablu? — Holister klimnu glavom i Brajs začuđeno nastavi: — Ubio devojku — tvoj mali brat?

— Nije to ubistvo! — odbrusi Holister i zapita se zašto je to tako oštro rekao. — Hoću da kažem, bio je to nesrećan slučaj. Pucao je u nekog uljeza, ali biće saslušanje u vezi sa tim.

— Zaboga, ne izvodi se ugledni građanin na sud samo za to što je ubio nekog... Ne, čekaj, možda se i izvodi. Ko je šerif u San Pablu? Klint Marčinson?

— Da.

— U tom slučaju, sigurno će biti saslušanja. On sve radi onako kako kažu knjige.

— On je dobar čovek, šerife.

— Naravno, najpošteniji čovek koji je ikada nosio ovu zvezdu. Ali preterano sitničav. — Brajs pogleda Dinovo namrštено lice i nastavi: — Izgleda da te je to stvarno potreslo, Dine. Ne plašiš se, valjda, da će tvom bratu prilepiti ubistvo?

Ne. Nije to bio razlog što je Holisteru tako teško pala vest iz San Pabla. Pa ipak, povratak u San Pablo ispunjavao ga je posebnim strahom, čije razloge ni njegov najbliži pritelj, a posebno njegov brat Farli nikada ne bi mogao da nasluti. Taj isti razlog naterao ga je da napusti San Pablo i posao koji im je otac ostavio i da usamljeno luta; da čuva u sebi svoju patnju daleko od San Pabla, Holisterove kompanije — i Farlijeve žene...

— Dine, — reče šerif nesigurno — uopšte ne izgledaš dobro. Mislim da bi trebalo da se predomisliš i popiješ nešto, kao što sam predložio.

Din Holister ga je jedva čuo. On promrmlja nešto kao »zbogom«, požuri niz ulicu po svog konja i po stvari u hotelu i kroz tridesetak minuta već je odlazio iz gradića, ne osvrnuvši se nijednom.

Jahao je na sever. Din Holister se vraćao kući prvi put za dve godine. Jahao je uspravno u sumrak koji je padao. Bio je svestan jedino osećanja koja su se borila u njemu; sa jedne strane otpor, a sa druge izdajničko zadovoljstvo što će ponovo videti Megi. Bio je ispunjen bolom, ali to je prihvatao kao nešto neminovno. Bila je to zaslužena kazna za svakoga ko voli ženu svog brata.

2. POVRATAK U SAN PABLO

Vini Holister pogleda u nebo kroz olistalu krošnju. Ovog vedrog prolećnog jutra ono je imalo istu boju kao i haljinica koju joj je majka kupila za šesti rođendan. Zatim se ljuljaška vrati uz tiho škripanje grane i konopca. Ona se seti jednog dana, pre mnogo vremena kada ju je mladi čovek, visok do neba, ljuljao tako visoko da je uzvikivala od sreće kad bi joj stopala dodirnula krošnju.

Nikada nije zaboravila svog strica, mada joj je majka rekla da se Din nikada neće vratiti u San Pablo. Sećala se njegovog smeha i borica u uglovima očiju i kako je voleo da čuči i pretvara se da je ljubazni džin. A sad je majka rekla da Din dolazi kući i njoj se pevalo od sreće, mada su mama i tata bili zabrinuti zbog onog što se desilo na jezeru. Ona zapeva zvonkim glasom.

Vrata se otvoriše i jedna mlada žena stade u dovratak, posmatrajući je. Na sebi je imala svetložutu haljinu koja joj je izvrsno pristajala. Imala je dvadeset četiri godine, ali je izgledala mlađa. Oči kojima je blago posmatrala devojčicu bile su boje različka, baš kao i Vinine. Gusta plava kosa bila joj je očešljana po poslednjoj modi.

Megi Holister je posmatrala kćerku nekoliko minuta pre nego što je ona nju spazila. Kad je ugledala majku, Vinino lice ozari osmeh i ona povika:

— Mamice! Dođi da me ljuljaš!

Žena se namršti. Megi Holister je volela da se igra sa svojom ćerkom, ali sada je sve bilo drugačije. Ipak se razvedri i dođe da zaljulja devojčicu.

— Jače, mama! — vikalo je dete. — Hoću da dodirnem lišće.

— To je opasno, Vini — reče žena odsutno. Bila je zaokupljena drugim brigama.

Malo kasnije ljuljaška se zaustavi i Vini se okrete i pogleda majku. Megi Holister je stajala prekrštenih ruku, zagledana nekud, sa izrazom lica kakav je često imala u poslednje vreme.

— Mama?

— Da, dušo?

— Kad će Din doći?

— Čika Din, Vini.

— On ne voli da ga zovem čika. Kaže da se onda oseća kao da ima sto deset godina.

Njena majka se jedva primetno nasmeši. — Sećaš se da ti je to rekao?

— Sećam se svega što mi je Din rekao... — ona zamišljeno pogleda ka kući. — Je l' se tata raduje što Din dolazi, mama?

— Pa naravno. Zašto pitaš?

— Pa tata je tako drugačiji u poslednje vreme. I uvek ćuti. Mislila sam da je to možda zato što ne želi da Din dođe.

— Tata ima mnogo briga ovih dana, Vini. Zato je tako drugačiji.

Vini je neko vreme zamišljeno ćutala posmatrajući kolibrija koji je leteo u krošnji. Ptičica joj je na kratko zaokupila misli, ali sad je opet bila tužna pri pomisli na čudne stvari što su se dešavale, a koje nije sasvim razumela.

— Mama, — reče tiho, — hoće li tata ići u zatvor?

— Naravno da neće — odgovori Megi Holister oštro. — To sam ti već rekla, Vini.

— Ali zar se ne ide u zatvor kad nekog ubiješ?

Megi kleknu pored ljuljaške i stavi ruke detetu na kolena. — Dušo, objasnila sam ti šta se desilo. Tata je bio sâm u kući kad se ta osoba pojavila na vratima. Mislio je da je lopov — znaš da često pljačkaju kočije u poslednje vreme. I... on je pucao, možda prebrzo. Ispostavilo se da je to Loren Grej, a ne pljačkaš. Ali tata nije kriv. Možeš li to da razumeš?

— Mislim da mogu. Ali Mili Džemison kaže da će njen tata i šerif Marčinson staviti tatu u zatvor.

Žena ustade. — Mili Džemison je luckasta, a njen tata mnogo priča. Tata neće ići u zatvor.

Vinino lice se ozari. — Čak i da ode, Din bi ga izvukao odande, zar ne? Din sve može, je l'?

Ona vide kako majka odsutno gleda u daljinu. Dete ju je bez reči posmatralo i ona uskoro postade svesna tog pogleda.

— Što me tako gledaš, Vini?

Vini ne odgovori. Znala je da njena majka ne voli mnogo da priča o Dinu, osećala je da bi se naljutila kad bi je pitala zašto uvek ima takav pogled kad se spomene Din. To ju je zbunjivalo. Njena majka nije želela da priča o Dinu, ali bi uvek izgledala tako srećna kad bi mislila na njega...

Majka je blago pomilova po kosi. — Baš si ti ponekad neko čudno majmunče.

Vinino srce poskoči i ona se nasmeši, jer je znala da je majka uvek zove »majmunče« kad je srećna. Mami je bilo drago zbog Dina, baš kao i njoj.

*

Sedeo je pored vatre i posmatrao kako se mesec diže iznad brda. Mesec je obasjavao poznate predele petnaest milja od San Pabla.

Din Holister stavi lonče za kafu na usijano ugljevlje. Mogao je još noćas da stigne do San Pabla ako se potrudi, ali je odlučio da sačeka. Suđenje je tek za koji dan, ima dosta vremena.

Plamen je bacao nestašne odsjaje na njegovo odlučno, preplanulo lice

i ogledao se u dubini njegovih sivih očiju. Skinuo je šešir i njegova kao ugalj crna kosa imala je plave odsjaje. Ta crna kosa, kakvu je imao i njegov brat, bila je znak da u njegovim venama teče i nešto indijanske krvi po ocu. Svi su govorili da je on slika i prilika Džoa Holistera, dok je Farli ličio na majku. Njegovog oca su zvali Veliki Džo, pa su tako i njega prozvali Veliki Din posle očeve smrti.

Dok je jeo, razmišljao je o ocu. Bio je veoma strog, ali veoma pravičan. Od dva konja i pokvarenih teretnih kola razgranao je »Holisterovu kompaniju za prevoz putnika i robe«, radeći od jutra do mraka kako bi imao šta da ostavi sinovima. Veliki Džo je uvek govorio: »Kad ti i Farli preuzmete posao«. Uvek je mislio na obojicu. Din se često pitao da li Veliki Džo možda zna kako je sve ispalo... Farli sâm vodi posao, a Din luta naokolo...

On uzdahnu i pripali cigaretu. Čudno je kako se ponekad sve preokrene. Nikada nije nameravao da napusti kompaniju. Voleo je taj posao i želeo je da njegova kompanija postane najveća te vrste u Arizoni. Onda su se on i Farli posvađali zbog Farlijevog kockanja i raspusnog života i Farli je otišao iz San Pabla. Vratio se tek posle dve godine i to sa ženom i detetom. Farli se mnogo izmenio, bio je zreliji, odgovorniji, želeo je da preuzme deo tereta na sebe, da zauzme svoje mesto pored starijeg brata.

I stvarno je mnogo učinio. Kompanija je napredovala, imali su nove ugovore, zaposlili više ljudi, sagradili novi depo u Južnoj ulici. Ali više nije bilo kao pre. Kako su meseci prolazili, Din Holister je postajao sve sumorniji, sve više se udaljavao. Počeo je da pije, bio je veoma razdražljiv. Nije hteo da dolazi u bratovljevu kuću, raskinuo je vezu sa kćerkom jednog bankara. Na sebe je preuzeo najteže poslove. Postao je svirep i nemilosrdan. Samo je on znao zbog čega i konačno je odlučio da treba da ode.

Farli se tome protivio, ali ne suviše, jer se i sâm izmenio. Živeo je na visokoj nozi, kockao se preko svojih mogućnosti. Sasvim bi mu dobro došao čitav prihod od posla, i ta potreba ga je sprečila da suviše ubeđuje Dina da ostane.

Mesecima po odlasku iz San Pabla Din je shvatio da je njegova odluka bila ispravna. Prestao je da se opija, nije više bio onako prgav i spreman za tuču kao u San Pablu. Ono što je naučio radeći u kompaniji moglo je uvek da mu donese dobre prihode, pa je slobodno i nesputano lutao, prihvativši činjenicu da čovek ne može da ima sve što poželi. Ostao je u vezi sa bratom i pre dve godine prihvatio poziv da za Božić dođe u San Pablo. Proveo je prijatan praznik u krugu porodice i ostao čitavih nedelju dana, da bi jedne hladne noći otišao bez pozdrava.

Od tada je živeo kako je želeo; neko vreme bi mnogo radio, zatim odlazio na odmor, najčešće u Meksiko; vodio je slobodan, ponekad i opasan život. Tokom poslednjih šest meseci, čuo je dosta zabrinjavajućih vesti iz San Pabla. Pričalo se o nizu pljački putničkih i teretnih kola. Nekoliko puta je dolazio u iskušenje da se vrati i pomogne bratu, ali je ipak čekao poziv od Farlija koji nikako nije stizao. Sad se vraćao, ne da pomogne kompaniji, već da bude uz brata kome je bio potreban.

Toliko lepih i ružnih uspomena. A pred očima mu je bilo lice koje nije video već dve godine, ali koje je bilo tako jasno, kao da ga je juče video. To lice bilo je sa njim u salunima i jevtinim barovima zapadnog Teksasa, pratilo ga u samotnim lutanjima po planinama Novog Meksika, zasenjivalo lica lepih, crnokosih devojaka u starom Meksiku.

Bilo je toliko devojaka i svaka se nadala da će baš ona osvojiti Dina Holistera zauvek. Toliko devojaka, a nijedne se nije sećao...

Vatra se gasila, prolećna noć je postajala hladna. On donese još drva. Plamen živnu, a on ode da veže konja pre odlaska na spavanje.

*

Bilo je oko deset sati kad je jedan visoki čovek u crvenoj košulji, sa crnim šeširom na glavi projahao glavnom ulicom San Pabla.

Grad se mnogo izmenio za poslednje dve godine. Nekadašnji živopisni gradić naglo se razvio. Bio je pun kontrasta koji su bili sastavni deo takvih zajednica u vreme kad se stari zapad mešao sa novim.

Među mnogim novim licima on vide i poznate ljude. Dok je jahao ka Južnoj ulici, poneko bi se zagledao u njega i doviknuo:

— Zdravo, Veliki Din!

— Drago mi je što te vidim, Holisteru!

On je otpozdravljao. I njemu je bilo drago što je došao, ali razlozi koji su ga doveli, bili su teret za njega.

Kad je skrenuo u Južnu ulicu, on spazi krupnog, poznatog čoveka kako ide ulicom. Holister zaustavi konja. Posmatrao je šerifa Klinta Marčinsona koji je zastao da razgovara sa nekim. San Pablo se možda izmenio, ali šerif je ostao isti. Krupan čovek, gustih crnih brkova, uvek obučen u smeđe. Na trenutak je došao u iskušenje da sjaše i porazgovara sa šerifom o ubistvu, ali se uzdrža. Najpre je želeo da mu Farli sve ispriča.

Zgrade u kojima je bila uprava kompanije zauzimale su gotovo pola Južne ulice. Okružujući veliko dvorište, depo se sastojao od prostora za iskrcavanje, kancelarija koje su gledale na ulicu i štala i korala sa druge strane. Na zapadnoj strani bila je Farlijeva kancelarija sa spavaonicama za zaposlene koji nisu imali svoj dom. Iza drvoreda u dnu dvorišta video se krov Farlijeve kuće, velike kuće koja je nekada bila i Dinov dom.

Ljudi su bili zauzeti poslom, ali svi prestadoše da rade kad su videli ko je ušao u dvorište. Osmehujući se starim prijateljima, Din se rukovao sa svima, probijajući se polako ka Farliju koji je stajao ispred svoje kancelarije.

Susret je bio topao. Između Farlija i Dina bilo je dosta razlike, ali između njih je postojala duboka i čvrsta veza. Din je uvek gajio snažna zaštitnička osećanja prema svom bratu, znajući da će Farliju uvek biti potreban neko kao on na koga bi se oslonio.

U Farlijevoj raskošno nameštenoj kancelariji, uz šolju kafe, razgovarali su o Farliju, njegovoj porodici, o tome šta je Din radio za protekle dve godine. Ali došlo je vreme da se sve te prijatne priče zanemare i da se pređe na ono što je Dina dovelo u San Pablo.

Farli Holister je uvek bio nasmešen, ali njegovo mladoliko, lepo lice postade veoma ozbiljno kad je rekao:

— Veoma mi je drago što si došao kad sam ti pisao, Dine. Nisam bio siguran da ćeš doći.

— Morao si da znaš. — Sad kad mu se brat uozbiljio, Din je primetio koliko se promenio. Na Farlijevom licu videle su se bore kojih nije bilo pre dve godine i stekao je uznemirujuću naviku da ne gleda ljudima u oči kad razgovara.

Farli se zagleda kroz prozor. — Izgleda da si uvek bio tu da me izvlačiš kad upadnem u nevolju, Dine.

— Šta se desilo, Farli? Kaži mi šta se tačno desilo.

Mlađi čovek ga pogleda, a zatim skrete pogled.

— Pa, mislim da treba najpre da te upoznam sa situacijom. Čuo si da u poslednje vreme imamo muke sa banditima? — Din klimnu glavom i Farli nastavi: — Mnogo muke. Ta banda je napadala kočije kad god su nosile dragocenosti i to uvek kad

nisu bile dovoljno obezbeđene. U pitanju je Grejeva banda.

— Čendlera Greja?

— Da. Sećaš ga se?

Dobro ga se sećao. Godinama je Čendler Grej zadavao muke predstavnicima zakona u okrugu San Pablo. Pre nego što je napustio kompaniju, Din je sa još nekolicinom ljudi postavio zamku Grejevoj bandi. Tada su ubili četvoricu bandita. Međutim, Čendler se izvukao, obnovio bandu i prkosio zakonu žešće nego ikad.

— Nastavi, Farli — reče.

— Pa, ako se ima u vidu kako smo svi bili napeti zbog Čendlera Greja tokom poslednjih meseci... bio sam u kolibi na jezeru te noći, sređivao sam knjige, kad je neko počeo da se šunja okolo. Nisam čuo konje, niko od ljudi nije ništa primetio. A onda sam u polumraku video neku priliku sa revolverom u ruci. — Farli sleže ramenima. — Šta sam drugo mogao, nego da pucam? Šerif kaže da sam prenaglio, ali nije on sedeo na mom mestu, izbegavši smrt za delić sekunde.

Din se zamišljeno namršti. — Tako, znači. A onda se ispostavilo da je to bila devojka?

— Tako je. — Farli ustade i odšeta do prozora. — Loren Grej.

— Čendlerova sestra?

— Čendlerova sestra. — Farli okrete glavu. — Ne moram ni da te pitam da li se sećaš Loren?

Farli je bio u pravu, nije bilo potrebe. Loren je bila najlepša devojka u San Pablu dok Farli nije doveo svoju nevestu. Neobuzdana, vesela cura za kojom je ludovao svaki mladić u gradu koji nije bio zaplašen time što je sestra ozloglašenog Greja. Din je nije video godinama, ali se jasno sećao njene lepote. Bilo mu je teško da zamisli da je ta devojka mrtva.

— Šta je ona tamo tražila?

— To niko ne zna. Pričalo se da se povremeno viđa sa Čendlerom. Možda je bila u dosluhu sa njim. Možda ju je on poslao da za njega nešto izvidi... To nikada nećemo saznati. Ispitivao sam o njoj Huana Vardina, ali on...

— Vardina? — upade Din. Huan Vardino bio je najbolji čovek u obezbeđenju kompanije. Godinama je radio za njih. — Šta bi on mogao da zna o Loren?

— Pa da, ti ne znaš. — Farli se okrete i pogleda ga. — Huan se viđao sa Loren. — On zastade i Din vide kako mu preko lica prelete senka. — Planirali su da se venčaju.

— On još uvek radi za kompaniju? — To je bila Dinova prva misao. Huan Vardino bio je najbolji čuvar koji je ikada radio u Holisterovoj kompaniji, ali bio je veoma ponosan i osetljiv. Lako ga je bilo naljutiti.

Farli klimnu glavom i ponovo sede. — Da, još je kod nas. Bio je veoma pogođen, baš kao što bi se i moglo pretpostaviti. Ali uspeo sam da ga ubedim da je ono što se desilo bilo neminovno. Niko to ne bi mogao izbeći. — On se neraspoloženo nasmeši. — Voleo bih da sam i Marčinsona mogao da ubedim.

— Šta hoćeš time da kažeš?

— Nije se promenio, Dine. Još uvek je onaj isti čelični branilac zakona. — On odmahnu rukom. — Saslušanje je zakazano za petak, ali stvarno nepotrebno. No, Marčinson insistira na tome. Kaže da bi, ako me ne izvede pred sudiju, ljudi mogli da pomisle da me štiti zbog mog novca.

— A veruje li u tvoju priču?

— Ko zna u šta Marčinson veruje!? — Farli ponovo skrete pogled. — Taj šerif me nikada nije voleo, Dine. Ko zna, možda mu je to prilika da me saseče. Zato sam želeo da dođeš — u slučaju da nešto pođe po zlu na tom saslušanju.

Sledećih pola sata su razgovarali detaljno o svemu, a onda Din ustade da pođe. — Pa, imaću o čemu da razmišljam kad se smestim u hotelu — reče ozbiljno. — Ali moglo je biti i gore...

— Da se smestiš u hotelu? — prekide ga Farli sa osmehom. — Šta to

govoriš? Bićeš kod nas, Dine. Megi ti je već spremila sobu!

Sad Din izbeže bratovljev pogled.

— Cenim to, Farli, ali mislim da bi bilo bolje da budem u hotelu. — On se usiljeno nasmeši. — Navike su mi ostale iste — još uvek dolazim i odlazim u bilo koje doba noći.

— Zaboga, čoveče, Megi i Vini će biti strašno razočarane. Vini još uvek misli da si ti najbolji čovek na svetu. Jedva smo uspevali da je oteramo na spavanje otkad je čula da se vraćaš.

Izraz Dinovog lica postade blag i on reče toplim glasom:

— Kako je ona, Farli?

— Zanosno lepa — i umire od želje da vidi čika-Dina. Reci da si se predomislio!

— Žao mi je.

— A šta da kažem Megi?

Din se odlučno okrete. — Reci joj... i njoj reci da mi je žao.

Farli je bio zabrinut dok ga je pratio napolje.

— Pa, ako tako hoćeš, Dine... Ali doći ćeš na večeru, zar ne? Mislio sam da ćeš stići danas, pa Megi sprema tvoje omiljeno jelo. Doći ćeš?

Dok je stavljao šešir na glavu Din Holister je znao da treba da ga odbije, baš kao što je znao i da će morati da prihvati. Bilo mu je teško da se smeši, dok je u grudima osećao onaj stari bol.

— Kad je večera, Farli?

On posrnu kad ga Farli potapša po leđima. — Znao sam da mogu da računam na tebe, stari moj! Večeramo u sedam, ali možeš da dođeš kad god hoćeš.

— Onda, vidimo se u sedam, Farli.

— U sedam. I hvala ti što si došao, Dine. Neću ti to zaboraviti. Mogao si da ne dođeš.

— Nisam mogao, Farli, — reče Din Holister, ali u sebi. Voleo bi da je to značilo samo da je došao da pomogne bratu u nevolji.

3. ŽIVOT ZA ŽIVOT

Pošto se dobro okupao u hotelu, Din Holister je obukao novu crvenu košulju i pošao da nađe Huana Vardina.

Našao ga je kako igra poker u jednom salunu. Vardino je uvek bio škrt na rečima, ali stekao se utisak da mu je drago što ponovo vidi Dina u San Pablu. Uz piće su razgovarali o kompaniji, da bi postepeno prešli na razgovor o ubistvu. Din je video koliko je devojčina smrt pogodila Vardina, ali on nije pokazivao ni najmanji znak ogorčenosti na Farlija. On i Farli su se uvek dobro slagali i Vardino je bolje od ikoga drugog znao da su zbog učestalih napada u poslednje vreme svi bili nervozni.

Dinu je bilo drago što vidi da Vardino nije ozlojeđen, ali mu je bilo manje drago kad mu je ovaj ispričao o seriji pljački. Izgledalo je da Čendler Grej dobija obaveštenja o dragocenim pošiljkama. Znao je tačno koja kola da napada, a koja da propusti. Po Vardinovim rečima, kompanija je dosada izgubila hiljade dolara.

Dinu nije bilo drago ni kad je čuo da se Farli vratio svojim starim navikama, da se kocka do besvesti i stvara ogromne dugove. To nije čuo od Vardina, već od drugih sa kojima je razgovarao u salunu pre nego što je otišao da porazgovara sa šerifom.

Susret sa Klintom Marčinsonom nije bio uspešan. Šerifu je bilo drago što ga ponovo vidi, ali kao i uvek, bio je veoma tvrdoglav kad je Holister pokušao da ga ubedi da odustane od saslušanja.

— Ne želim da nekome u ovom gradu budem majka, a nekom maćeha, Dine — rekao je neumoljivo, kao i uvek. — Uvek kad se desi neko ubistvo, održim saslušanje. Tako je oduvek bilo, tako će i ostati.

Din više nije gubio vreme pokušavajući da ubedi šerifa, već je uz piće

sa prijateljima rekao sebi da drugo nije ni mogao da očekuje. Možda Marčinson i nije voleo Farlija, ali u njegovom stavu nije bilo neprijateljstva.

Popodne je proveo obnavljajući stara prijateljstva, uživljavajući se ponovo u život u San Pablu. Uz put je saznavao neke stvari o Farliju i o smrti Loren Grej. To što je saznao o bratu nije ga oraspoložilo. Ljudi nisu rado pričali o njemu, a iz više priča se uverio da se Farli ponovo latio kocke.

Jedna od devojaka koje su radile u salunu nagovestila je da Farli baš i nije bio odani suprug ali Din nije želeo da sazna više o tome. U to nije hteo da se meša. Došao je da pomogne Farliju kod saslušavanja, a ne da zadire u njegov privatni život.

Predveče je počeo da se sprema za posetu. Zahvaljujući novcu koji je dobio za hvatanje Felona, mogao je da potroši trideset dolara na nove crne pantalone, najbolje što je imao u poslednjih nekoliko godina, da kupi nove čizme, crvenu košulju i žutu svilenu maramu.

Zatim su na red došli pokloni. Posle dugog razmišljanja, odabrao je narukvicu za Megi i izvanredno izrađeni zlatni visuljak za Vini. Još jednom se dobro okupao u hotelu, obukao novo odelo i pre nego što je sat na gradskoj većnici otkucao sedam popio jedan viski u baru.

Bio je nestrpljiv da stigne do bratovljeve kuće, ali je hodao polako, često se zaustavljajući da proveri svoj izgled u izlozima. Da nije ta žuta marama previše upadljiva? Nije želeo da izgleda kao lutka u krojačkom izlogu. Zatim se nasmešio — ponaša se kao momčić koji ide na svoj prvi sastanak.

Tek što je stigao do kapije, prodoran uzvik »Dine!« mu zapara uši i mala prilika mu pojuri u susret raširenih ruku. Sledećeg trenutka je već držao Vini u naručju, a grlo mu se stezalo.

Bilo mu je drago što je držao Vini kad su se Megi i Farli pojavili na vratima da ga pozdrave, jer bi možda suviše žurno pohitao da zagrli devojčicinu majku. Megi mu je prišla, stavila svoju ruku na njegovu i rekla samo:

— Dobro došao kući, Dine.

On nije nalazio reči. Divno je izgledala u dugoj svetloplavoj haljini. Kosa joj je bila visoko podignuta, nosila je zlatne minđuše. Svi su govorili u glas dok su ulazili u kuću, a Din nije mogao da skine pogled sa Megi.

Veće je bilo i bolje i lošije nego što je očekivao. Bilo je tako prijatno opet se naći među ljudima koje toliko voliš, ali bio je svestan koliko će mu biti teško kad ponovo ode iz San Pabla. Ali posle večere, dok se naizmenično šalio sa Vini i razgovarao o prošlim danima i zajedničkim poznanicima sa Megi i Farlijem, uspeo je da potisne sve druge misli i da uživa. Nešto kasnije, Megi je ispekla kestenje nad otvorenom vatrom, a zatim je došlo vreme da Din odvede Vini na spavanje i priča joj duge priče o svojim doživljajima sve dok nije zaspala, držeći ga za ruku.

Megi i Farli su bili ozbiljni kad se vratio u dnevnu sobu i shvatio je da žele da razgovaraju o događaju koji ga je doveo u San Pablo.

Stojeći pored kamina, Din im je ispričao sve pojedinosti o svom razgovoru sa šerifom, Huanom Vardinom i drugima. Kad je završio, Megi pogleda Farlija i reče:

— Pa, izgleda da nećeš moći to da izbegneš, Farli.

Dok su njih dvoje razgovarali, Din nije mogao a da ne primeti da se Megi obraća Farliju zvaničnim tonom, a on joj odgovara veoma uglađeno. Sećao se kako su nekada Megi i Farli bili veoma veseli i uživali kad su bili zajedno. Pomislio je da je u pitanju napetost zbog predstojećeg saslušanja. Da, mora da je zbog toga.

Zatim su se dogovarali šta treba raditi sledećih nekoliko dana. Din će preuzeti Farlijev posao u kompa-

niji, kako bi Farli mogao da razgovara sa najboljim advokatom u gradu i pripremi se za proces. Ništa nije trebalo prepustiti slučaju. Sudu će podneti dokumenta i navesti svedoke koji će potvrditi kakve je nevolje kompanija imala sa Grejevom bandom. Dovešće Čarlija Harseta da posvedoči šta se dešavalo te noći u kući na jezeru.

Kad je sve dogovoreno, Megi napravi kafu, a zatim su razgovarali o svemu i svačemu, sve dok Megi nije rekla da ide na spavanje. Din smesta ustade, ali se ona nasmeši i reče:

— Nije to znak da ti treba da ideš. Idem jer znam da ti i Farli hoćete malo da budete sami. — Ona mu priđe i uze njegove ruke u svoje. — Dobro došao kući, Dine — rekla je tiho. Zatim se diže na prste i poljubi ga u obraz. — Nadam se da ćeš ovog puta odlučiti da ostaneš.

Zatim klimnu glavom Farliju i izađe. Din je još dugo gledao u vrata koja su se zatvorila za njom. Farli je veselo govorio:

— Veruješ li sada da želimo da se vratiš, Dine? Već dugo nisam video Megi i Vini tako uzbuđene. Kaži, jesi li za rakiju?

Din klimnu glavom. To mu je baš bilo potrebno.

Dok su pili, Din je dugo posmatrao bratovljevo lice, da bi zatim upitao:

— Je li kod tebe sve u redu, Farli? Mislim, osim onoga o čemu smo razgovarali?

— Zašto pitaš?

— Tek onako.

Farli se osmehnu sa razumevanjem. — Čuo si neke priče o meni u gradu, je l'? — On podiže ruku. — Nemoj da poričeš, Dine. Znao sam da ćeš čuti i o kockanju i o ostalom. Nije važno.

— Mislio sam da si davno ostavio karte.

Farli poče nervozno da korača po sobi. — Čoveku su potrebna uzbuđenja, Dine. Zaboga, ti to moraš najbolje da znaš. Ja ne tražim takva uzbuđenja kao ti. Ali kocka — to je nešto sasvim drugo. — Dečački osmeh mu prelete preko lica. — Čovek treba da živi. Ne može da se veže samo za posao i kuću, zar ne?

Din je taman zaustio da mu odgovori, kad se u depou začuo topot kopita i promukao uzvik. Obojica se okretoše ka vratima, a Farli pogleda na sat. — to je sigurno kočija iz Koltsvila koja stiže u ponoć. Mnogo je zakasnila. Hajdemo da vidimo šta se dešava.

Oni potrčaše u dvorište depoa. Kočija je stajala na svetlu, a ljudi su trčali ka njoj. Tri konja bila su u zaprezi, pod točkovima su se vukle uzde. Kočijaša nije bilo. Na sedištu je bio samo jedan čovek koji se držao za rame niz koje se slivala krv. Din priđe da mu pomogne, a Farli upita:

— Šta se desilo, Fese?

Fes Valeri zastenja dok su ga skidali sa sedišta.

— Napali su nas kod Đavolje ukosnice — reče on, lica bledog od straha i bola. Oni nitkovi su otvorili vatru bez upozorenja. Ali Nobi im je zadao dosta muke pre nego što su ga ubili. Mene su pogodili u rame, ali srećom, uspeo sam da umaknem. Pogodili su i jednog konja, pao je posle jedne milje. Morao sam da stanem da ga ispregnem. Na svu sreću, nisu krenuli za mnom, inače se ne bih izvukao. Mislim da je Nobi sredio jednog, možda i više njih.

— Grej! — progunđa Farli. — Taj prokleti...

— Ne bih rekao da je to Grej — upade Din. — Izgleda da su neki početnici. Bredi, osedlaj mi konja, i to brzo.

— Šta nameravaš? — upita Farli.

Din je proveravao svoj kolt. — Idem da vidim da li su još tamo.

— Idem sa tobom.

— Ne ideš! Ostani ovde i postaraj se za Fesa.

— Ali čoveče...

— Ni reči! — dobaci Din preko ramena dok je kretao ka štali. Nekoliko trenutaka kasnije, on uzjaha ko-

nja i odgalopira. Čuo je kako Farli nešto dovikuje, ali već je bio daleko.

*

Na pola milje od Đavolje ukosnice, Din Holister sjaha i priveza konja u jednom šumarku. Zatim iz sedla izvuče vinčesterku i pođe pešice. Mesec mu je osvetljavao put.

Davno nije bio na ovom mestu, ali sećao se svake stope. Stari Čarli Harset ga je naučio da obrati posebnu pažnju na one delove puta gde bi mogli da se sakriju banditi. Đavolja ukosnica, gde je put oštro skretao bila je jedno od tih mesta. Tu je bilo mnogo stena i drveća.

Kad je stigao nadomak tog mesta, on čučnu. Ostao je tako nekoliko minuta, posmatrajući drveće. Nije očekivao da će razbojnici još uvek biti tu, ali bio je isuviše iskusan da išta prepusti slučaju. Zatim pođe dalje, držeći se senke koju je stvaralo drveće kraj puta. Zastao je kad je video neko telo na putu. On kleknu pored njega. Nije poznavao Nobija Džonsa, ali bilo mu je strašno što je jedan od radnika kompanije tako izgubio život.

Još više se namršti spazivši da su mu džepovi izvrnuti. To ga je uverilo da su u pitanju početnici. Nije mogao da zamisli da bi Čendler Grej tako traljavo uradio svoj posao — da napadne kočiju, a zatim se spusti tako nisko da prevrće džepove pokojnika.

On zađe među drveće, držeći pušku spremnu. Bilo je tiho i mračno i još uvek se osećao miris baruta. Ubrzo je pronašao mesto na kome je bila postavljena zaseda. Zemlja je tu bila meka okolo su se nalazili opušci i tri čaure od metaka. Videli su se i tragovi krvi. Fes Valeri je bio u pravu. Nobi je pogodio nekoga.

Znaci su ga vodili dublje u šumu do čistine na kojoj su bili ostavljeni konji. Tu otkri još tragova krvi. Neko je jako krvario.

Din je razmišljao. Stigao je do kraja šumarka i pred njim se sada pružala nepregledna čistina. Dok je jahao ovamo, gajio je slabu nadu da će pronaći napadače, ali sad je bio ubeđen da će se sresti sa njima. Sve što je video odavalo je čiste početnike. Šta bi takva skupina od tri čoveka, od kojih je jedan uz to i ozbiljno ranjen, mogla da uradi? Da se što pre izgubi, kao što bi učinili pravi, iskusni razbojnici? Ili bi, kad ocene da su dovoljno odmakli, stali da se odmore i pozabave sa ranjenikom?

Din odluči da pokuša da ih nađe.

On se trkom vrati po konja i pođe njihovim tragom. Jahao je brzo, jer su tragovi bili veoma jasni. Kad je prešao tri milje, ugleda odsjaj vatre ispod neke stene. On uspori jahanje. Vatra je bivala sve jasnija. Bio je siguran da je našao razbojnike.

Kad je ocenio da se nalazi na oko pola milje od vatre, on sjaha i ponovo veza konja. Pošto je bio siguran da ovako nespretni banditi neće postaviti stražu, išao je napred ne obraćajući pažnju ni na šta drugo osim na mesto gde su se oni ulogorili. Odjednom odjeknu pucanj i metak mu prozvižda tik kraj lica. Din brzo leže, držeći pušku spremnu. Skriveni strelac opali još jednom i metak prolete veoma nisko iznad njega. Holister zapazi odakle je suknuo plamen. Čuo je uzvike u logoru. Pažljivo je nanišanio u pravcu odakle je došao metak i ispalio dva hica. Začu bolan uzvik, komešanje i topot koraka u trku.

Din skoči na noge i pojuri. Stigavši do ruba grebena, spazi dvojicu jahača kako beže i trećeg koji je očajnički pokušavao da uzjaše.

— Stoj, ništarijo! — povika.

Čovek se pope u sedlo, okrete se ka njemu i zapuca. Din mu bez oklevanja uputi tri hica. Razbojnik se izvi u sedlu, a zatim klonu, držeći se čvrsto za grivu. Životinja pojuri. Holister se spremao da opet puca, kad jahač izgubi ravnotežu i pade.

Nije se micao. Din ga je nekoliko trenutaka posmatrao, a zatim se za-

gledao na sever, u pravcu u kom su druga dvojica nestala. Zatim se spusti niz greben. Čovek je ležao nepomično, raširenih ruku. Imao je dva metka u grudima. Bio je mrtav.

Bilo mu je oko trideset godina. Bio je ružan i sve na njemu odavalo je sitnog razbojnika. Pošto je popušio cigaretu koja mu je bila toliko potrebna, Holister mu pretraži džepove i nađe pet dolara i džepni sat na kojem je bilo ugravirano ime Nobija Džonsa. To je bio taj što je pretresao sirotog Nobija.

Nije bilo svrhe da pođe za drugom dvojicom. Bilo mu je dosta pucanja za tu noć. Osim toga, izmirio je Nobijeve račune, ako se to uopšte može izmiriti na taj način.

Prebacivši mrtvog bandita preko njegovog konja, koji nije bio daleko pobegao, on se vrati do svog, uzjaha i pođe nazad. Kad je stigao do Đavolje ukosnice, on stavi Nobija pored razbojnika.

Mesec je već zalazio, počelo je da sviće kad je ugledao krovove San Pabla.

4. PRIZNANJE

Platneni pokrov zašušta kad je šerif ponovo pokrio lice čoveka u mrtvačnici. Klint Marčinson je stajao još trenutak posmatrajući pokriveno telo, a zatim izašao. Din Holister ga je čekao pred vratima. Šerif zastade na tremu da izvadi lulu i pogleda na ulicu.

— Stori — reče smrknuto. — Vins Stori iz Spurlok Hilza. Sitni lopov i kradljivac stoke. Pretpostavljam da su te nitkove ponele priče o tome kako kompanija gubi tovare, pa su odlučili da i oni okušaju.

Holister je ćutao. I on je to pretpostavio. Posle nekoliko trenutaka, šerif reče:

— Pa, Dine, sad smo sigurni da si se vratio.

— Šta to treba da znači? — upita Holister osorno. — Hoćeš da kažeš da je trebalo da pustim da on mene izrešeta?

— Ne, naravno — odgovori Marčinson polako. — Samo hoću da kažem... — on nesigurno zastade, što je bilo neobično za ovog robusnog čuvara reda u San Pablu. — Hoću da kažem da sam slutio da će tvoj dolazak značiti nove nevolje, a to se desilo i pre nego što sam očekivao. Nemoj pogrešno da me shvatiš, Dine. Nisam očekivao ovakve nevolje. — On pokaza preko ramena. — Učinio si uslugu meni i San Pablu što si uhvatio ovoga i ja sam ti zahvalan za to.

Holister upita nešto mirnije: — A kakve si to nevolje očekivao, šerife?

Marčinson ga ispitivački pogleda. Dinu se učinilo da on pokušava da donese neku odluku pre nego što mu odgovori.

— Mislim da sam juče bio suviše kratak, Dine.

— Da.

— Imao sam razloge.

— Voleo bih da ih čujem.

— Verujem. Mislim da je i vreme da nas dvojica ozbiljno porazgovaramo. Jesi li spreman za to?

— Naravno. Deluješ zloslutno, šerife.

— Možda. Ali najpre želim da nešto raščistimo. Možda ću reći što-šta što ti se neće dopasti, pa ne bih hteo da se ražestiš.

— Sad sam odrastao momak, šerife. Gde ćemo razgovarati?

— Kod mene u kancelariji.

Kad su stigli, šerif otpusti svoje zamenike. Odmah zatim pređe na stvar.

— Rekao bih da si posle jučerašnjeg razgovora stekao utisak da sam bio prilično škrt na rečima što se tiče tvog brata i tog saslušanja. Jesam li u pravu?

— Tako nešto.

Stolica pod Marčinsonom zaškripa kad se nagnuo unazad i zagledao u mladića.

— Nije tajna da se nikada nisam slagao sa Farlijem. Nema u tome ni-

čeg ličnog, ali Farli je uvek pravio čuda po gradu, a ja sam predstavnik zakona. I ipak bi sve bilo u redu da nije tog nesrećnog ubistva. — Marčinson zastade, a zatim polako nastavi: — Ima tu nešto što mi baš nije jasno.

— Šta to?

— Eto, na primer, zašto je ta devojka otišla tamo sa revolverom?

— Ko to zna? Farli misli da je možda nešto proveravala za Čendlera.

— Zašto? Tamo je samo kuća i stotinjak goveda. Šta bi Čendler radio sa tim?

— Možemo samo da nagađamo. Ali znam da ljudi misle da se Loren sastajala sa bratom u potaji.

— I ja sam čuo te priče. Ali to mi još ništa ne govori. Sve da su Loren i Čendler i sarađivali i da je Čendler hteo nešto tamo na jezeru, zašto bi slao sestru da pogine? Što nije poslao nekog od svojih ljudi?

Din je duboko razmišljao. Nije želeo da se primeti da je to isto i njega zbunjivalo. Zatim reče:

— Sve je to mnogo zamršeno. Ali imaš li neku drugu pretpostavku zašto bi Loren otišla do jezera?

— Nisam siguran...

— Imaš, ili nemaš, čoveče?

Po sjaju šerifovih očiju videlo se da nije navikao da mu se obraćaju ovakvim tonom, ali je prešao preko toga. — U pravu si, Dine. Imam neke pretpostavke... koje mi se ne dopadaju.

— Sad dolazimo do onog na šta si me upozorio, zar ne? — upita Din.

— Hajde, da čujem.

Šerif pogleda na ulicu, a zatim reče zamišljeno:

— Neobično je biti šerif ovde, u San Pablu. Čuju se svakakve priče i čovek mora biti u stanju da razlikuje istinu od običnih glasina, ili nije dobar šerif. Šapuće se i o tvom bratu, ali dosad još nisam uspeo da utvrdim šta je istina.

— Misliš na glasine o kockanju i dugovima?

— Ne, to nisu glasine, to su činjenice. — On pogleda Holistera ne trepćući. — Govorim o ženama, možda o jednoj posebnoj ženi.

Holister sleže ramenima. — Ne znam ništa o tome. Osim toga, ako Farli i vara Megi, to je njegova stvar i ne vidim kakve to veze ima sa...

— Žena o kojoj govorim je Loren Grej.

Boja se izgubi sa Holisterovog lica. Stajao je bled i zatečen. — Šta?

— To te je jako pogodilo? Toga sam se i plašio. Ali, kao što sam rekao, nisam siguran. To je samo ono što sam čuo. Možda sad shvataš zbog čega mi se sve to nimalo ne sviđa. Ako je Farli imao vezu sa Loren Grej...

Marčinson nije dovršio. Nije ni bilo potrebe. Ako je između Farlija i devojke bilo nečega, to je bacalo novo, ružnije svetlo na ono što se desilo na jezeru.

Dinu je trebalo vremena da se povrati i kaže kruto:

— Cenim što si otvoreno razgovarao sa mnom, šerife. — On uze svoj šešir. — Idem sad.

Šerif ga isprati do vrata. — Žao mi je što sam morao to da ti kažem, Dine.

— Drago mi je što si mi rekao, šerife.

— Kuda ćeš sad?

— Da nađem Farlija.

Gledajući za Holisterom koji je odmicao niz ulicu, Klint Marčinson odmahnu glavom.

*

Farli je sve poricao. Sve su to bile samo prljave laži, i kakav je on to brat kad uopšte obraća pažnju na takve priče, pa još i njega gnjavi njima?

Bratovljev gnev doneo je olakšanje Dinu Holisteru i, pošto je smirio brata, vratio se u hotel. Osećao je da mu je ogroman teret pao sa pleća.

Zaista, kakav je on to brat kad je uopšte mogao da pomisli da je Farli

imao nešto sa sestrom Čendlera Greja? Prvom prilikom će naći šerifa i raspraviti to sa njim.

Pošao je da malo odspava i rekao službeniku na recepciji da ga probudi u četiri. Ali mnogo pre toga probudi ga snažno lupanje na vratima.

— Dine, otvori! Ja sam, Farli!

Din skoči i odjuri do vrata. Kad ih je otvorio, pred njim je stajao unezvereni Farli. To uznemiri Dina. Zatvorivši vrata, on upita:

— Nešto nije u redu, Farli?

Njegov brat je koračao po sobi stisnutih pesnica.

— Kakvog ti ludaka imaš za brata, Dine! Niko mu u Arizoni nije ravan!

Din je zbunjeno posmatrao brata.

— Šta te muči, Farli? Nikad te takvog nisam video.

— Sad ne znam da li da ti kažem, Dine. Možda ne bi trebalo. Možda bi najbolje bilo da odeš i pustiš me da se sâm vadim iz ovoga što sam sâm zamesio.

— Nije valjda tako strašno?

Farli stade pred njega. Bledo lice bilo mu je orošeno znojem, pogled unezvereni.

— Jeste, još i gore. Ja... stojim na oštrici brijača. Jesi li siguran da želiš da čuješ, Dine? Jesi li siguran?

— Glupo pitanje, Farli. Pa, brat sam ti. Sad sedi i ispričaj mi šta te muči.

Farli zausti da nešto kaže, ali se predomisli. Zavuče ruku u džep i izvadi komad papira. Nekoliko trenutaka je gledao u njega, a zatim ga predao Dinu. Nije se usudio da mu pogelda u oči.

Din razvi papir i poče da čita poruku ispisanu Ilošim rukopisom.

HOLISTERU,

IMAM PORUKU U KOJOJ PIŠEŠ MOJOJ SESTRI I KAŽEŠ DA HOĆEŠ DA SE NAĐETE NA JEZERU PAPUS DA SE POMIRITE I RAZGOVARATE O SLEDEĆEM POSLU.

TI SI UBIO LOREN, HOLISTERU, I TREBA DA VISIŠ. ALI ONA JE MRTVA I NE MOŽE SE VRATITI PA ĆU SE ZADOVOLJITI NOVCEM.

DONESI PET HILJADA DOLARA U STARU VODENICU NA PLAVOJ RECI SUTRA UVEČE I DAĆU TI PORUKU. AKO SE NE POJAVIŠ, POSLAĆU JE MARČINSONU. NE POKUŠAVAJ NIŠTA HOLISTERU JER SAM SUVIŠE PAMETAN ZA TEBE I TI TO ZNAŠ.

ČENDLER GREJ

Din pažljivo savi papir. U sobi je bilo veoma tiho. Farli ga je posmatrao dok je čitao, ali on nije pogledao u njega. Prišao je otvorenom prozoru i pogledao u nebo. Stajao je tako bez reči i pokreta sve dok Farli više nije mogao da podnese tu napetost.

— Zaboga, ne stoj tako kao stena, Dine. Reci nešto. Prasni, napravi čudo — bilo šta!

Din se sećao vremena kad su još bili deca. Neko je iz fioke uzeo deset dolara. Niko nije ni pomišljao na Farlija, dok majka nije našla novčanicu u njegovoj cipeli. Veliki Džo je dobro istukao Farlija kaišem. Din se još uvek sećao kako je Farli plakao i usrdno obećavao da to nikada više neće raditi... Čudno je kako se čovek iznenada seti nekih stvari.

On ponovo pogleda poruku. — Neću da praskam, Farli — reče tiho. — Čini mi se da je prekasno za to.

— Šta... šta ćeš uraditi, Dine? Možeš otići kod Marčinsona ako hoćeš.

— Ne pričaj koješta, Farli. Da si i na trenutak pomislio da bih to učinio, ne bi mi dao ovo.

Farli pokuša da se nasmeši. — Ostaćeš uz mene, Dine?

Din se okrete i pogleda ga. Farli je vrlo dobro znao da hoće.

— Jesi li pozvao Loren Grej te večeri?

Farli bespomoćno klimnu glavom. — Jesam. I... rekao sam joj da spali tu poruku, ali nije.

— Zašto si je pozvao? — glas mu je bio bezizražajan.

Farlijev pogled odavao je beskrajnu uznemirenost. Pokušao je da go-

vori, ali reči nisu izlazile. On stežé pesnice toliko snažno da su pobeleле. Nisko je spustio glavu i konačno progovorio.

— Da bih je ubio.

Ove četiri reči odzvoniše u Dinovim ušima. Okrenuo je glavu jer više nije mogao da gleda svog brata.

— Zašto, Farli?

— Zato što me je ostavila. Zato što je rekla da je među nama sve gotovo i da više ne želi da me viđa. Htela je da... da se uda za Vardina i izrodi gomilu meleščića. — Glas mu prede u šapat. — Voleo sam je, Dine. Voleo sam je do ludila. Toliko sam je voleo da nisam mogao da zamislim da bude sa nekim drugim. Rekao sam da ću je radije ubiti, nego da je pustim da ode, ona mi se smejala. Čuješ li ti to? Smejala mi se u lice.

— I zato si je ubio? Došla je u kolibu te večeri i ti si je ubio?

— Pokušaj da shvatiš, Dine. Bio sam van sebe. Znao sam da nismo imali čemu da se nadamo, da ni za šta na svetu ne bih ostavio Megi, ali...

On prekide kad se Din žestoko okrenuo ka njemu. Megino ime se zarilo u Dinovo srce kao nož. Ruka mu polete i Farli od siline udarca prelete preko kreveta. Din polete za njim, ali se savlada. Drhtao je od besa, ali je znao da time ništa neće dobiti. Bio je toliko ogorčen na Farlija, da bi ga mogao ubiti.

On se okrete stisnutih usana i poče da se oblači. Iza kreveta se začu stenjanje i komešanje, a zatim se pojavi Farlijeva glava. Iz usta mu je curila krv, pogled mu je bio staklast.

— Zaslužio sam to, Dine.

Odgovora nije bilo.

— Hoćeš opet da me udariš, Dine? Čudno, ali ja to hoću.

— Diži se. Niko od Holisterovih ne govori klečeći.

Farli pokuša da se nasmeši. — Znaš, sad si baš podsećao na Velikog Džoa. — On se sa naporom pope na krevet i pipnu usnu koja je krvarila. — Vas dvojica ste uvek bili slični, Dine, isto izgledate, isto se ponašate. Ja sam uvek bio nekako suvišan.

Din ga je posmatrao kao sa velike daljine. Toliko toga je želeo da ga pita, ali se plašio odgovora. Još uvek je ključao od besa i znao je da mora da se smiri da bi mogao trezveno da razmišlja i razgovara.

Farli reče tiho:

— Znaš zašto, Dine? Hoćeš da znaš, pre svega, kako sam se upetljao sa Loren? — Čekao je odgovor, ali kako ga nije bilo, on nastavi: — Sve je to zbog Megi, Dine. Mi... mi se više ne slažemo kao pre. Verovatno si ti to primetio. To traje već dosta dugo — užasno dugo. Mislim da je sve počelo kad je Megi počela da me okrivljuje da provodim previše vremena van kuće, da previše pijem, da gubim previše novca na kocki. Tako je bar govorila uvek kad bismo se posvađali, ali čini mi se da tu ima i nečeg drugog. Ona me više ne voli, Dine, i kaže da je to zbog mog ponašanja. Ali ne možeš samo zbog toga da prestaneš nekog da voliš. Mora da postoji neko drugi.

Din koji je stajao pred ogledalom prestade da se češlja. Ruka mu ostade u vazduhu. Pogled njegovih sivih očiju srete se sa bratovljevim u ogledalu. Posle nekoliko trenutaka neme tišine, on nastavi da se češlja.

— Megi i neko drugi? — upita grubo. — To je glupost, znaš i sam.

— Znam da tako izgleda i priznajem da nemam nikakvih dokaza. Ali znam. Kad je vidim kako sedi i gleda u prazno, znam da misli na nekog drugog. — Farli značajno klimnu glavom. — naravno, zaljubljena je u nekog drugog, a mene je odbacila. Znam da bi me napustila da nije Vini... eto, onda sam i ja potražio neku drugu. Znam da to ne vodi ničemu, ali tako je sve počelo.

Din ostavi češalj i priđe prozoru. Pokušavao je da ne misli na ono što mu je Farli upravo ispričao, već da

se usredsredi na Čendlerovu poruku. Sad je bar znao strašnu istinu o devojčinoj smrti, ali nešto mu još nije bilo jasno.

— Šta si mislio kad si joj napisao da hoćeš da razgovarate o sledećem poslu? Farli ustade i ispravi se. — Ni o kakvom poslu nije bilo reči u toj poruci, Dine.

— Zašto bi Grej rekao da ima, ako nema?

— Ne znam.

— Farli, ako lažeš, ja ću...

— Zar ti izgledam kao da lažem? — Farli mu priđe. — Kunem se onim što mi je najdraže da ne lažem.

— U redu, neka bude tako. — On izađe na balkon, pogleda na ulicu, a zatim se okrete ka svom bratu. Kad je progovorio, glas mu je bio vedriji. — Moramo da dođemo do te poruke i uništimo je. Možeš li da podigneš pet hiljada dolara?

— Znao sam da ćeš mi pomoći!

— Možeš li da podigneš novac?

— Nisam siguran. Već dosta dugujem i...

— Smisliću nešto. A sad izađi, Farli.

— Ha?

— Rekao sam da se gubiš. Trenutno ne želim da te vidim.

Slegnuvši ramenima, Farli pođe po svoj šešir. Zatim stade skrušeno i pokajnički, ali nije vredelo. Din pokaza prema vratima.

— Napolje!

Din Holister je stajao nepokretno, bezizražajnog lica dok se vrata nisu zatvorila za Farlijem. Tek tada dopusti da ga napetost savlada. Sede na stolicu, oslonivši se laktovima na kolena, dok su mu šake visile. Glavu je pognuo i izgledao je kao poražen čovek. Ali nije bilo tako. Din Holister se samo odmarao, prikupljajući snagu za ono što ga očekuje. Biće mu to najteži zadatak u životu — da izbavi brata iz razbojničkih kandži.

5. ČENDLER GREJ

Kroz kuhinjski prozor mama Vardino vide kako joj sin ulazi u dvorište njihove kućice u Ulici brestova. Ona požuri do štednjaka odakle je dopirao prijatan miris i kad su se vrata otvorila, ova punačka žena je već stavila tanjir sa jelom koje se pušilo na sto.

— Hajde, sine, jedi, kasno si stigao.

Visoki, vitki mladić mačjih pokreta skide šešir i saže se da poljubi majku.

— Nisam gladan, mama.

— Opet nisi gladan? — ona ga je ispitivački posmatrala. — Bio si na groblju?

— Da.

Posmatrala ga je kako seda u staru kožnu fotelju i zabacuje glavu unazad. Pogled joj je bio pun brige. Sin je za nju bio čitav život i dok su ga drugi znali kao veoma veštog revolveraša i odnosili se prema njemu sa najvećim poštovanjem, za nju je on bio nežni dečak koji joj nikada nije učinio ništa nažao. Pa ipak, taj isti Huan se znatno promenio od one nesreće, udaljio se od nje, postao veoma zatvoren.

Ona priđe fotelji. Pruži ruku da ga dodirne, ali je ipak spusti. — Vreme će to zalečiti, sine.

— Znam.

To je nepravda, govorila je u sebi dok je odnosila netaknuto jelo u kuhinju. Svašta je preživeo zbog te devojke, bio je pažljiv prema njoj, ponudio joj brak, mada je sve vreme znao da ljudi govorkaju o tome kako se najveći neprijatelj razbojnika viđa sa sestrom Čendlera Greja. Ona se nije slagala sa tom vezom, ali je znala koliko njen sin voli Loren Grej, pa ju je prihvatila. Učinila je to sa radošću, jer je želela da bude sigurna da će njen sin imati nekog da se stara o njemu kad ona umre. A onda ju je izgubio... i način

na koji ju je izgubio... zaista nije pravedno.

*

— Pet hiljada dolara, gospodo — rekao je Konroj Bel. — To je mnogo novca. — On sa negodovanjem pogleda Farlija. — Posebno u ovakvim okolnostima.

— Znam da ti mnogo dugujem, Konroj, — reče Farli, — ali hitno je.

— Ubeđen sam u to. Ipak, nisi mi rekao šta je tako hitno. Vi znate pravila. Nijedan bankar ne pozajmljuje novac ukoliko ne zna u šta će on biti uložen.

— Ne možemo da ti kažemo, Konroj — reče Din Holister. Ali daćemo ti jemstvo.

— Hmmm. — Bankar je dobovao prstima po stolu, razmišljajući. Holisterova kompanija bila je jedna od najvećih kompanija u San Pablu i obično ne bi oklevao da da takvu pozajmicu. Ali njegovo poverenje u Farlija Holistera bilo je ozbiljno poljuljano. Što se Dina Holistera tiče, tu je sve bilo drugačije. Bankar nikada nije shvatio zašto je Din napustio posao i odao se lutanju, ali ga zbog toga nije manje cenio. On je bio jaka ličnost, čovek na koga se uvek možeš osloniti.

— Reci mi, Dine, — reče, — koliko nameravaš da ostaneš u San Pablu ovog puta?

Din ga iznenađeno pogleda. — Ne znam, Konroj. Ima li to veze sa ovim?

— Ako hoćete pozajmicu, ima. Sad ću ti reći nešto što sam već mnogo puta rekao Farliju, pa se neće uvrediti. Mislim da Farli nije vodio posao onako kako bi mogao, i biće potrebno da se kompanijom upravlja izuzetno dobro tokom sledećih meseci, da biste mogli da vratite dug. Imam poverenja u tvoje sposobnosti, nadam se da ćeš uspeti da izvučeš kompaniju. Eto, u tome je stvar. Ako osećaš da ćeš ostati u San Pablu i raditi u kompaniji dok se dug ne isplati, dobićete novac.

— Dakle, zaista sebi svašta dozvoljavaš, Konroj, — poče Farli ljutito, ali ga brat prekide.

— To je sasvim poštena ponuda, Farli, a mi nemamo izbora. — On klimnu glavom bankaru. — Pogodba je sklopljena, Konroj. Ostaću dok bude potrebno.

Farli je još uvek gunđao kad su izašli iz banke sa pet hiljada dolara u platnenoj vrećici.

— Konroj nije smeo tako da te obaveže, Dine. Neko bi mogao pomisliti da meni ne treba verovati.

— Mislim da smo dobro prošli, Farli. Osim toga, uslovi nisu važni. Važno je da imamo novac da isplatimo Greja, i to je sve.

— U pravu si. Ali razmišljao sam o toj pogodbi. Hajdemo do bara da uz piće porazgovaramo o tome.

Prijala im je svežina koja je vladala u baru. I pivo je bilo dobro. Napokon Din upita:

— Pa, Farli?

Farli je posmatrao zgodnu devojku koja je tu radila, a zatim se okrete ka baru.

— Mnogo sam razmišljao noćas. O Greju i o svemu ostalom. I palo mi je na pamet da bi bilo najbolje ubiti tu zmiju.

— A to znači?

— Možemo da sakupimo veliku grupu. Onda bismo mogli da napadnemo i ubijemo Greja noćas. Mogli bismo... — on zastade. — Zašto odmahuješ glavom?

— To je suviše opasno. Grej će biti spreman na sve trikove. Prepreden je kao zvečarka. Ne smemo da rizikujemo da nam umakne sa tom porukom.

— Ali...

— Nema ali. Radićemo onako kako Grej kaže.

Farli se zagleda u njega. — Baš kao što sam rekao, isti si naš stari, Dine. I on je bio tako neumoljiv.

— Možda. Ali pomisli samo kako bi stvari stajale kad bi ta poruka dospela u Marčinsonove ruke. — On

zastade, a zatim dodade: — Ili u Vardinove.

Farli zatrepta. — Zaboga, na to nisam ni pomislio. Toliko sam bio zauzet razmišljanjima o Greju, da sam... Znaš, kad bih mogao da biram, radije bih imao posla sa šerifom, nego sa Huanom.

— Nećeš morati da imaš posla ni sa jednim od njih. Sve će se srediti večeras.

— Kad bih i ja bio tako ubeđen u to. Ali, što više razmišljam, sve sam nesigurniji. Čendler jeste nitkov kome je jedino stalo do novca, ali je i strašno okrutan. Bio je blizak sa svojom sestrom, a on je od onih ljudi koji vole da raščiste sve račune. Izgleda mi neverovatno da je spreman da uzme pet hiljada i ostane na tome.

— Izgleda da bolje poznaješ Čendlera od mene.

Farlijevo lice postade bezizražajno. — Samo se oslanjam na ono što čujem, kao i svi ostali. Hajde, popijmo ovo i pođimo. Posao u depou čeka.

Kad su stigli u depo, Farlija je čekala poruka; Megi je želela da on odmah dođe kući.

— Idi, Farli, — reče mu Din u kancelariji. — Ja ću se pobrinuti za sve ovde.

Farli zapali cigaru i spusti se u fotelju za svojim stolom. — Neću da idem. Ona samo hoće opet da se prepire.

— Zašto?

— Zna da nešto nije u redu i brine se. A ja sam... uradio nešto glupo. Znaš da Megi ima nešto svog novca? Pa, ja sam pokušao da pozajmim nešto od nje za Greja, ali nije htela da mi da dok joj ne kažem šta će mi. Naravno, nisam mogao da joj kažem, pa je postala još sumnjičavija. — On se odjednom razvedri. — Hej, a zašto ne bi ti otišao od nje, Dine? Reci joj da je sve u redu, da ne treba da brine. Tebi će verovati, a ja ću biti miran. Hoćeš?

— Pa...

— Molim te, Dine. Na kraju sam živaca zbog svega ovoga. Ne bih podneo još jednu svađu, stvarno ne bih.

— U redu. Ali pitam se ko ti je bio dadilja dok mene nije bilo.

— Zato sam se i uvalio u sve ovo — nasmeši se Farli. — Hvala ti.

Megi i Vini bile su u bašti i sekle ruže. Mrzeo je što mora da je laže, ali lagao je ubedljivo. Na pomolu je bio jedan novi, veliki posao. Od banke su dobili novac. Zaista nema mesta brigama.

Ona ga toplo pogleda očima boje različka.

— Sad mi je lakše, Dine. Možda previše brinem za Farlija, ali stvarno je izgledao čudno sinoć i jutros. — Ona se nasmeši. — Hoćeš li kafu?

— Ne, prvo me zaljuljaj! — povika Vini, obesivši mu se za ruku. — Već godinama me nisi ljuljao.

On je snažno i visoko zaljuljа i ona zaciča od oduševljenja. Zatim se pretvarao kao da će je ispustiti i ona zavrišta kad ju je ponovo uhvatio.

Megi ih je posmatrala sa čudnim pogledom u očima, a onda reče: — Mislim da je bolje da ovamo donesem kafu.

— I ja mislim, Megi — odvrati on, posadi Vini na ramena i potrča oko kuće. Njen smeh je zvonko odjekivao.

Ostao je čitav sat. Nije nameravao toliko da se zadrži, ali nikako nije mogao da natera sebe da ode. U svojoj usamljenosti živeo je samo od uspomena i znao je da će ove gajiti duže od bilo koje druge.

*

Razbojnici su čekali kraj stare, napuštene vodenice na obali Plave reke, deset milja severno od San Pabla.

Red Penington i Flojd Rendolf stajali su i pušili, dok je Čendler Grej sedeo na nekom zidu, zabijaju-

ći nož u zemlju kraj svojih nogu. Ostala četvorica članova najozloglašenije bande oko San Pabla bila su raspoređena na raznim mestima i čuvala stražu.

Bila je skoro ponoć, vreme koje je ugovoreno, kad se začu glas Etana Gerarda koji se nalazio na jednom uzvišenju.

— Dolaze neki jahači!

Red Penington baci cigaretu i doviknu:

— Koliko ih je?

— Dvojica!

Penington pogleda Greja koji se još uvek zabavljao zabadanjem noža. — Najverovatnije su to Farli i Veliki Din.

— Najverovatnije. — Grejev glas je bio dubok i jasan. On uze nož, obrisa ga i ustade. Mesec je obasjavao njegova snažna ramena. Ispod oboda šešira koji je navukao nisko, oči koje su sijale kao u zmije, posmatrale su stazu kojom je trebalo da dođu dva jahača.

Njegovi sledbenici su ga posmatrali sa iščekivanjem. Zatim Flojd Rendolf reče:

— Din Holister je opasan, Čendleru. Da ga pustimo da dođe sa Farlijem?

— Ne plašim ga se. — Dok je to govorio, Čendler Grej je nesvesno trljao rame na mestu gde je pre više godina u okršaju sa Dinom Holisterom ranjen. Tada je umalo ostao bez bande.

Začu se topot kopita i Gerard se okrete sa puškom u ruci. Nekoliko trenutaka kasnije, ukazaše se dva čoveka koja su jahala ka vodenici. Sa Farlijem je nesumnjivo bio njegov brat. Nepogrešivo su ga odavala njegova široka ramena.

Jahači usporiše i oprezno pridoše. Din Holister je držao ruku na drški revolvera i nije skidao pogled sa Greja.

— Zdravo, ubico — Grejev duboki glas prekide tišinu.

Farli se čvrsto uhvati za sedlo.

— Smejala se kuka krivom drvetu, je li, Grej?

Čendler Grej im priđe. Stajao je između njih dvojice i gledao čas jednog, čas drugog. Zatim pljunu baš ispred Dinovog konja. Pogleda ga izazivački, ali Din ne pokaza ni najmanji znak ljutnje.

— Hoćeš li da izazivaš, ili da razgovaraš o poslu, Grej? — upita Din.

— O poslu? — ponovi Grej. — A, da, i to o prljavom poslu. — On im okrete leđa da pokaže svoj prezir i neustrašivost. — Ubiti ženu — ima li prljavijeg posla od toga?

— Imaš li tu poruku? — upita Farli nestrpljivo.

— Zavisi — Grej se ponovo okrete ka njima. — Imate li vi novac?

— Ne bismo bili ovde da nemamo.

— Da vidim.

— Prvo poruku.

Grejeva ruka pođe ka džepu košulje ispod kaputa, ali zastade kad je Din dopola izvukao revolver.

— Samo polako, Grej, — upozori Din.

U razbojnikovom pogledu se naziralo divljenje. — Hrabar si, Dine.

— Ostavi se šale. Ne pokušavaj ništa.

— Da sam hteo nešto da pokušam, vas dvojica sad ne biste bili ovde. — On hladno pogleda Farlija dok je vadio omot, a zatim mu ga pruži. — Evo ti, ubico. Ovo je poslednje što je moja sestra pročitala pre nego što si je ubio kao najobičnija prljava kukavica.

Din pruži ruku. — Da vidim.

— Ne! — skoro viknu Farli i priđe bliže Greju. — Ja ću je uzeti.

On pruži ruku, ali Čendler Grej povuče koverat.

— Kao da ne želi da je ti vidiš, Dine. Je li ti rekao šta tu piše?

— Đavola, daj mi to, Grej — reče Farli žustro. — Daj mi to i zaveži, ili ništa od pogodbe.

— Blefiraš, Holisteru. Želiš ovo više nego išta na svetu. To ti znači život.

— Daj mu je, Grej. — Dinov glas je bio odlučan i čvrst i Čendler Grej se povinova. On dobaci koverat Farliju koji ga zgrabi i drhtavim rukama izvadi pismo. Pročitavši poruku, on se okrete Dinu.

— To je to. Daj mu novac, Dine. Din levom rukom izvuče vrećicu sa novcem iz pojasa i dobaci je Greju. — Prebroj!

Svi su bez reči gledali kako Penington broji novac. Konačno on klimnu glavom. — U redu je, Čen. Tačno pet hiljada.

— Zadovoljstvo je sarađivati sa poštenim ljudima — reče Grej podrugljivo. — Rekao bih da je ovo ponižavajuće za tebe, Dine. Trampiš se sa nitkovom kao što sam ja, da bi izigrao zakon. Sigurno si...

On ućuta kad vide plamen u Farlijevim rukama. Farli je zapalio pismo. Razbojnikove oči zablistaše od prikrivene zlobe kad je pogledao u Dina.

— Aha, nipošto nije hteo da ga ti pročitaš. Pa, ako te nešto zanima, samo me pitaj. Znam to pismo napamet. Hajde, sigurno postoji nešto...

— Hajdemo, Dine — reče Farli odsečno, bacajući papir koji je dogorevao. — Ovde je suviše zagušljivo.

Din je posmatrao brata bezizražajnim pogledom. Čendlerov smeh parao je noćnu tišinu.

— Sad te to kopka, je l' Dine?

Farli okrete konja. — Hajdemo, Dine.

Din Holister je oklevao još trenutak, a onda je i on okrenuo konja. — Ponovo ćemo se sresti, Grej — reče. — Srećno.

— Jedan savet, Dine. Bolje bi bilo da se brineš za svog bratića, nego za mene, jer je prepreden. Stvarno je prepreden, — ponovi Čendler Grej tiho dok su oni odlazili. — Prepreden... i mrtav... — on prekrsti ruke na grudima, diveći se sopstvenoj promućurnosti. Plan koji je smislio da osveti svoju sestru bio je tako dobro zamišljen, da će mu pružiti mnogo veće zadovoljstvo nego da on sam ubije Farlija Holistera.

6. RIĐOKOSI NEZNANAC

Saslušanje povodom smrti Loren Karen Grej, stare dvadeset tri godine, iz San Pabla, ulica Karson, bližilo se kraju.

Čarli Harset sa ranča na jezeru Papus bio je na mestu za svedoke, pričajući šta je čuo i video te kobne noći. Čarli je bio poslednji svedok pre nego što sudija Melvil uzme reč. Šerif Marčinson pozvao je ukupno deset svedoka, uključujući Farlija Holistera, trojicu radnika sa njegovog imanja na jezeru i prijatelje i poznanike ubijene devojke koji su imali veze sa njom neposredno pre smrti.

Pored svedoka, Marčinsona i Farlijevog advokata, u maloj sudnici nalazili su se još samo Din Holister i Huan Vardino. Sudija im je dozvolio da prisustvuju saslušanju zbog njihove veze sa Farlijem Holisterom i Loren Grej. Svima ostalima pristup je bio zabranjen.

Din Holister je sedeo i slušao Čarlijeve svedočenje. Saslušanje je prošlo glatko, mnogo bolje nego što je očekivao. Plašio se da bi Marčinson mogao da obelodani svoje sumnje da je postojala veza između Farlija i Loren, ali iako je Marčinson dao na znanje da mu se sve to nimalo ne dopada, nije ničim ni nagovestio svoje sumnje. Din je bio ubeđen da zna zašto je Marčinson ćutao pred sudom i sad je samo još više cenio tog čoveka. Glasine o Farliju i Grejevoj bile su, ipak, samo glasine, dokaza nije bilo.

Dinu je laknulo, mada mu se situacija nimalo nije dopadala. Uvek je imao poverenja u šerifa i poštovao je zakon. Nije uživao u ulozi koju je odigrao da bi mu doskočio i zaštitio ubicu, mada je taj ubica bio njegov rođeni brat. Biće mu drago kad se

sve završi. U sudnici je proveo tri sata. Jedan sat je trajalo saslušanje povodom smrti Nobija Džonsa i Vinsa Storija, a slučaj Loren Grej trajao je dva sata. Za jedan dan to je bilo više nego dovoljno.

Zavlada tišina puna iščekivanja kad je Čarli Harset konačno napustio mesto za svedoke i sudija počeo da pregleda svoje beleške. Sudija Džošua Melvil bio je visok, krupan čovek sa kozjom bradicom i izgledao je star, mada mu je bilo samo četrdeset pet. Bio je ozbiljan i staložen. Svetlo se odbi sa njegovih naočara kad je napokon podigao pogled.

— Tužan slučaj — poče on. — Devojka ubijena u cvetu mladosti, pod takvim okolnostima... — on napravi pauzu. — Ali, pošto su pažljivo saslušane sve činjenice i uspešna odbrana uvaženog advokata g. Holistera, dobija se jasna slika. Postoji samo jedno moguće rešenje, kao što je g. Holister nagovestio, a to je da je Grejeva najverovatnije bila umešana u neke protivzakonite radnje sa svojim ozloglašenim bratom i da ju je to dovelo na jezero te noći.

Sudija zastade, a Farli uputi bratu pogled pun optimizma. Sudija nastavi:

— Međutim, ne mogu da se otmem utisku da je g. Holister, uprkos pritisku pod kojim je živeo zbog pljački njegove kompanije, postupio prilično nepromišljeno i brzopleto. Predlažem da ubuduće bude malo obazriviji. Naravno, ovim ne mislim da kažem da je g. Holister kriv. Nalazim da je Loren Karen Grej ubijena prilikom protivzakonitog upadanja na privatni posed i da nema razloga da se protiv g. Farlija Holistera podiže optužba.

Sudija ustade. — To je sve, dame i gospodo. Suđenje je završeno.

— Tako sam srećna što ne moraš da ideš u zatvor, tata.

— I ja sam, dušo, i ja.

— Jesi i ti srećan, Dine? — upita Vini.

Din Holister se trže iz sanjarenja.

— Hm? O, naravno, naravno da sam srećan, Vini. Svi smo srećni.

Saslušanje je bilo završeno jedan sat ranije i njih četvoro su sedeli za velikim stolom u trpezariji Farlijeve kuće. Megi je celo jutro provela pripremajući »mali svečani ručak« i ceo sto bio je prekriven raznim đakonijama. Farli se hvalisao, Megi se smešila, a Vini se motala oko stola i čavrljala. Din se osećao kao da im on kvari raspoloženje, pa je stoga odlučio da ode.

— Da odeš, koješta, Dine! — usprotivi se Farli. On podiže čašu crnog vina. — Pa tek smo počeli.

— Jako bih voleo da ostanem — reče Din. — Ali imam neki neodložan posao.

Ova laž zvučala je ubedljivo i Farli sleže ramenima. — Pa ako moraš... Hoćeš li večerati kod nas, Dine?

— Drugi put, Farli. — On podiže Vini i poljubi je, a zatim se nasmeši Megi. — Ručak je bio odličan, Megi.

— Ispratiću te do vrata, Dine — reče ona. — Vini, odseci tati još jedan komad čokoladne torte.

Čuli su kako se Farli smeje Vininim pokušajima da iseče tortu. Kad su stigli do vrata Megi reče:

— Već dugo nisam čula Farlija da se tako slatko smeje.

— Rekao bih da se već dugo nije osećao tako dobro.

Kad su izašli na trem, topao vetrić prilepi Meginu haljinu uz njene duge noge. Ona skrsti ruke na grudima i pogleda ga ozbiljno.

— Da, Farli se dobro oseća... ali ti ne, je li, Dine?

On se usiljeno nasmeši. — Svašta, Megi. Naravno da sam srećan. Ne dešava se svaki dan da ti sa brata padnu tako teške optužbe kakve su visile nad Farlijevom glavom.

Ona odmahnu glavom. — Posmatrala sam te, Dine. Bio si tako odsutan. U čemu je stvar? Šta te to muči?

— Baš ništa.

— Nešto u vezi sa Farlijem, zar ne? Nešto što ja ne znam?

On stavi šešir i skrete pogled.

— Sve je u redu, Megi, sasvim u redu.

— Čudno... otkad te znam nisam imala utisak da me lažeš.

On je uznemireno pogleda. Sad kad je sa Farlijem bilo sve u redu, počeo je da razmišlja o sebi i o onome šta su mu značila poslednja dva dana. Već je bilo dovoljno loše to što je voli, ali beskrajno je želeo da nije morao da sazna ono što joj je Farli radio iza leđa.

— Treba da idem, Megi.

— Čuvaj se, Dine.

To je bilo sve, bez optužbi, bez hladnoće u glasu. Znala je da on nešto krije od nje, da ju je slagao, pa ipak je tako posebno izgovorila te reči...

Nije se okretao, ali je osećao njen pogled na sebi. Uspori korak kad se približio depou u kom je vladala uobičajena živost. Kad je odlazio, nameravao je da ostane ovde i uradi nešto, ali se predomislio. Sad mu je najpotrebnije bilo da sedi u prijatnom, svežem salunu uz hladno pivo i da se opusti. Poslednja dva dana bila su užasna.

Nekolicina ljudi iz depoa ga zaustaviše da ga pitaju o saslušanju. Odgovorio im je kratko i upravo je izlazio na ulicu kad je spazio Vardina koji je stajao kraj jednih kola u koja su upravo ubacivali tovar za Koltsvil. Zastao je za trenutak, a zatim se uputio ka njemu.

— Sve u redu, Huane?

— Naravno, Dine. Zašto pitaš?

— Izgledaš mi nekako zlovoljan.

Vardino sleže ramenima. — Samo iscrpljen, to je sve. Drago mi je što je sve gotovo.

— Dobro si sve to podneo.

— Takav je život.

— Da. Pa, vidimo se kad se vratiš, Huane.

— Svakako, Dine.

Razmišljao je o Vardinu dok je koračao Južnom ulicom. Huan Vardino je bio tih momak. Bezbrižan čovek, pa ipak čovek nije mogao da ne misli na to kakvom veštinom barata revolverima. Nije prijatno pomisliti šta bi se desilo da je saznao pravu istinu o smrti Loren Grej. Srećom, sad je sve prošlo. Ona nesrećna poruka je uništena — pitao se zašto je Farli tako odlučno odbijao da mu dâ da je pročita.

— Ostavi sad to, Holisteru — reče sam sebi.

Samo što je seo za sto u uglu, sa čašom hladnog piva ispred sebe, kad se vratnice otvoriše i u salun uđe Klint Marčinson. Din nabi šešir na oči, ali to nije pomoglo. Šerif je uzeo piće i pošao pravo ka njemu.

— Mogu li da sednem, Dine?

Holister gurnu nogom jednu stolicu. — Počašćen sam tvojim društvom, šerife.

Marčinson skide šešir. Kosa mu je bila mokra od znoja. On podiže svoj viski.

— Živeli, Dine.

— Živeli.

Šerif otpi, spusti čašu i zavali se u stolici. — Eto, uspeo je.

— Da.

— Mislio sam da ćete ti i Farli slaviti.

— Pa, mogli bismo — zahvaljujući vama.

— Nemam ja ništa sa tim.

— Nisi spomenuo one priče o Farliju i Loren Grej.

— Ne, nisam. — Marčinson je okretao čašu u ruci, posmatrajući kako se svetlo poigrava na viskiju. Zatim podiže pogled. — Ali, hteo sam, znaš — sve dok nije počelo saslušanje.

— Zašto si se predomislio?

— Odjednom sam se predomislio kad sam video Huana Vardina u sudnici.

— Ne razumem.

Marčinson se okrete da pogleda ko je ušao u salun, a zatim uzdahnu.

— Jedna je stvar posejati seme sumnje u uši sudije, Dine, a sasvim

druga kad je u pitanju Vardino. Laskam sebi da prilično dobro upravljam ovim gradom, ali nisam toliko star, ni toliko lud da se zavaravam da bih mogao da izađem nakraj sa čovekom kao što je on, ako bi ga nešto izazvalo. Shvataš?

— Mislim da shvatam. Ako bi Vardino načuo nešto o vezi između Farlija i Loren, on bi ... — glas mu se izgubi.

— Naravno. A bilo je nečeg između njih, zar ne, Dine?

— Ne znam.

— A i da znaš, ne bi mi rekao?

— Ne.

— Aha. Pa, sad je sve prošlo. Farli je zvanično čist, a ja sumnjama i podozrenjima mogu samo da napunim svoju lulu. — On popi svoje piće i uze šešir. — Treba da se vratim u kancelariju.

Din ga je posmatrao. — Hvala, šerife.

— Na čemu?

— Na onome što si učinio za Farlija.

— Nisam to učinio zbog njega.

Marčinson se udalji krupnim, odlučnim koracima. Šta je time hteo da kaže? Da je ćutao zbog Megi? Ili zbog Dina? Više nije važno. Marčinson je postupio protivno svojim ubeđenjima jer je dobar čovek.

Din podiže čašu ka prilici koja je odmicala i nazdravi šerifu iz San Pabla.

*

Uvek je bilo svežije u brdima u topla prolećna popodneva kao što je ovo. Konji iz zaprege sada su mnogo življe vukli kola nego u ravnici. Sinoćnje putovanje iz San Pabla, sa jednom kasom i četiri putnika, prošlo je mirno. Po običaju, kočijaš i pratilac prespavali su u Koltsvilu i u subotu u deset krenuli nazad. Dva putnika su otkazala put baš pre polaska, tako da su u kolima bili smo kočijaš, pratilac i trgovac viskijem. Kočija danas nije prevozila nikakve dragocenosti, pa su svi bili opušteni i uživali u predelima dok su se približavali odmorištu kod Petroni Krika.

— Vidiš li stanicu, Huane? — upita kočijaš Bak Guli kad su krenuli nizbrdo.

Sedeći opušteno na visokom sedištu do kočijaša, sa puškom preko kolena, Huan Vardino odmahnu glavom.

— Još ne, Bak. Videće se kad pređemo onu brezu. — Bak Guli je već šest meseci radio za kompaniju, ali još uvek nije poznavao put tako dobro kao Vardino. I zaista, stanica se ukaza kad kola prođoše veliku brezu.

— Ima li nešto što ne znaš na ovim putevima, Huane? — upita Bak uz osmeh.

Vardino se samo osmehnu, ali ne reče ništa. Uvek je bio tih i povučen, a posebno u poslednje dve nedelje, otkad je izgubio devojku.

Stanica kod Petroni Krika sastojala se od trpezarije i stanova za osoblje, korala, velikog crvenog ambara pokrivenog šindrom i raštrkanih sporednih zgrada. Dok su se približavali, videli su kako Hod Denver vodi odmorne konje iz korala. Dim je izlazio iz dimnjaka glavne zgrade, a kod česme bio je privezan neki konj.

Vardinov pogled je sve to zapazio i sad je proučavao konja dok je kočija stizala. Konj mu je bio nepoznat i zato se tako zainteresovao za njega.

Silazeći sa puškom u ruci, Huan Vardino priđe Hodu, klimnu glavom u znak pozdrava i upita:

— Čiji je to konj?

— Baš čudno što to pitaš — odgovori proćelavi upravnik stanice, — jer pripada nekome ko čeka baš tebe.

Vardino se namršti. — Ko je to?

— Nije rekao svoje ime. Neki visoki, crvenokosi čovek malo krivih usta. Eno ga na tremu iza kuće.

Vardino je nečujno išao ka tremu.

Na uglu zgrade zastade. Čovek o kome mu je Denver pričao stajao je pušeći. Vardino ga nikad do tada nije video. Crvenokosi dugajlija se okrete kad je Vardino skrenuo iza ugla i uputio se ka njemu. Nasmešio se. Revolveri su mu bili opasani nisko. Vardino oceni da je čovek razbojnik. Uvek je bio u stanju da ih oceni i prepozna.

— Da? — reče on hladno.

Crvenokosi mu priđe i pruži ruku. Vardino ne pruži svoju, ali čovek nije obratio pažnju na to.

— Ne poznaješ me, Huane, ali ja znam tebe. Dobro su te opisali pre nego što sam došao po tebe. — Njegovo lice odjednom se uozbilji. — Treba da razgovaram sa tobom o važnim stvarima. Hajdemo tamo do korala, da nas neko ne čuje.

Vardino mu puškom dade znak i riđokosi pođe ispred njega ka koralima. Vardino reče suvo:

— Brzo kaži šta imaš, jer mi se uopšte ne dopadaš.

— I to se slaže. Čendler mi je rekao da imaš nos za nas odmetnike.

Vardinovo lice ostade bezizražajno. — Čendler? Čendler Grej?

— Niko drugi. A sad nemoj da se žestiš, nego slušaj. Ja sam jedan od Čendlerovih ljudi i on me je poslao ovamo da ti nešto kažem. Sâm sam, kao što vidiš i ne mislim ništa da ti uradim. Ako ćeš se tako bolje osećati, možeš mi uzeti revolver.

Cev puške bila je uperena riđokosom u stomak dok mu je Vardino izvlačio kolt iz opasača. Zatim se odmakao. — Kako se zoveš?

— Penington. Red Penington. Sa Čendlerom sam odskoro. — On podiže ruke kad je video da Vardino hoće nešto da kaže. — Vidim da nisi zadovoljan, ali moraš da me saslušaš. Čendler hoće da te vidi u vezi sa njegovom sestrom.

— Šta?!

— Pretpostavio je da ćeš biti iznenađen. Svi znamo da nas ne podnosiš. Ali nisi mrzeo Čendlerovu sestru Loren, je l'?

U sledećem trenutku cev Vardinove puške, bila je pod bradom Reda Peningtona. Drugom rukom Vardino ga je zgrabio za košulju i prosiktao:

— Kakva je to igra, huljo? Tako mi svega, stojiš na ivici smrti. Govori pre nego što joj se nađeš u naručju. Šta je to u vezi sa njom?

Razbojnik je iskolačio oči, ali bio je dovoljno razuman da ne pokuša da se oslobodi.

— Čendler zna da Loren nije umrla onako kako je rečeno. Zna kako je umrla i može to da dokaže. Smatra da imaš pravo da znaš istinu.

Puška se spusti, stisak ruke popusti. Vardino je gledao u Peningtona sa mešavinom sumnje, prezira i radoznalosti. Penington popravi izgužvanu košulju i pročisti grlo. Bio je sav mokar od znoja i glas mu je bio nesiguran kad je ponovo progovorio.

— Zaista si žestok, Vardino. Ali mogu da te razumem, baš kao što mogu da razumem i da si podozriv prema svemu ovome. Hoću da kažem, da ti i Čendler baš niste u ljubavi, pa moraš da sumnjaš što te ovako zove da se sastanete. Ali sve je u redu. Da nije, ne bih bio ovde, jer ne bih imao hrabrosti da ti dođem sa nekom glupom laži. Znam da bi mi mirne duše razneo glavu. — On prelete jezikom preko suvih usana. — Ja sam ti talac, Vardino, dokaz da Čendler ima poštenu nameru. Čendler je još poslao hiljadu dolara po meni. Tu su, u džepu od košulje. Rekao je da možeš da uzmeš tih hiljadu dolara i odvedeš me u San Pablo ako te ne zanima istina o smrti njegove sestre.

Vardino izvuče svežanj novčanica iz Peningtonovog džepa i zbunjeno ih prelista.

— Ona je ubijena, Vardino — reče bandit tiho. — Tvoja devojka je hladnokrvno ubijena, a Čendler to može da dokaže. On želi da Lorenin ubica plati i računa da ćeš se ti za to pobrinuti kad vidiš dokaz. — On po-

kaza na sever. — On i momci se nalaze u brdima, na oko sat jahanja. Čekaće nas na otvorenom, sâm. Možeš me držati na nišanu i ako bude nekih podvala — ja sam gotov. A veruj mi, ne umire mi se. Šta kažeš?

Huan Vardino je ćutao nekoliko minuta koji su izgledali kao večnost. Razmatrao je predlog sa svih strana. Mogla bi da bude klopka, ali zar bi Grej žrtvovao hiljadu dolara i jednog čoveka, da nema poštene namere. I ako iko zna nešto o Loreninoj smrti što on ne zna, zar to ne bi bio njen rođeni brat? Zato je odlučio:

— Sačekaj ovde — reče odsečno i krupnim koracima pođe do stanice.

Bak Guli je bio zaprepašćen kad je čuo da Vardino neće pratiti kočiju do San Pabla, ali on je bio neumoljiv. Samo je kratko objasnio da je nešto iskrslo. Mora da odjaše u brda, a pratilac u stvri nije ni potreban, jer se ne nose nikakve dragocenosti.

Zatim je otišao do Denvera da iznajmi jednog konja. Nekoliko minuta kasnije Vardino izjaha iz štale i zateče Reda Peningtona na konju, spremnog za pokret.

— Pretpostavljao sam da ćeš hteti da se vidiš sa šefom — reče on uz osmeh.

— Vodi. Samo jedan pokret i mrtav si.

Penington potera konja u galop, a Vardino je jahao tik iza njega. Ljudi na stanici su zbunjeno gledali za dvojicom jahača koji su ubrzo nestali iza jednog grebena.

7. DOLAZAK OSVETNIKA

Čučao je u visokoj travi, a konj je poslušno stajao iza njega. U uglu usana visila mu je cigareta, a sunce je bacalo crvene odbljeske na njegovo oštro lice. Ostao je nepomičan i kad je spazio dva jahača udaljena oko dvesta metara koji su se načas zaustavili, a zatim polako nastavili ka njemu. Penington je jahao podignutih ruku. Vitki čovek koji je jahao pored njega držao mu je revolver uperen u leđa.

Čendler Grej ustade i baci opušak. Protegli se i stavi ruke na bokove. Nije imao revolver. Nije ni trepnuo kad Vardino skloni revolver sa Peningtonovih leđa i uperi ga u njegova široka prsa.

— To ti neće biti potrebno, Vardino — reče dubokim glasom. — Možeš ga skloniti. — Zatim klimnu glavom Peningtonu. — Odlično, Rede. Znao sam da mogu da računam na tebe.

Penington pogleda Vardina. — Mogu li sad da pustim ruke?

Vardino klimnu glavom, a revolver je držao uperen u Greja dok mu je prilazio. Posmatrali su se u tišini; čovek koji je čuvao kočije i čovek koji ih je pljačkao. Vardino prvi progovori.

— Gde su ti ljudi, huljo?

— Razmešteni su okolo. Ali neće ništa pokušati, pogotovu što sam nenaoružan. Zato skloni pucaljku, pa da razgovaramo.

Vardino je ispitivao okolinu, zatim se namrštio na Greja i vrati revolver u opasač. Sjahao je i prebacio uzde preko leve ruke. — Govori.

Prekrstivši ruke, Grej reče: — Pretpostavljam da ti je Red ponešto ispričao.

— Rekao je da znaš nešto o Loreninoj smrti.

— Znam. U stvari, znam sve o tome. Ali, kao prvo, da li si znao da su Loren i Farli Holister bili ljubavnici? — Vardino preblede, a bandit se nasmeši. — Ne, rekao bih da nisi. Pa, to me ne čudi, jer su to dobro krili — a i ja bih to radio kad bih varao revolveraša kao što si ti. Ali, to je činjenica, a ja sam je znao sve vreme.

— Lažeš!

— Žao mi je.

— Loren se nije viđala sa tobom, Sama mi je to rekla.

— Dobro, tako je bilo dok se nije spetljala sa Farlijem Holisterom. Onda su se, naravno, neke stvari izmenile. — Grejev osmeh bio je pun zlobe. — Bili smo, što bi se reklo, poslovni partneri, ja, Loren i — Holister.

— Sad sam siguran da lažeš, Čendleru.

— Misliš? Onda mi reci nešto. Šta misliš, kako smo ja i moji momci imali toliko sreće sa pljačkom kočija poslednjih meseci? Kako smo uvek znali koja kočija nosi dragocenosti i koju ti ne pratiš?

Vardino ga je netremice posmatrao i užasna sumnja poče da nagriza njegovo lepo lice. Jer, nepogrešivost sa kojom su ovi banditi birali koja kola da napadnu zbunjivala je i kompaniju i zakon.

— Možda bi trebalo da mi kažeš nešto više, Grej — reče bez daha.

— Biće mi drago. Vidiš, Holister je zapao u dugove preko glave i kompanija je skoro propala. Tada je započeo to sa Loren i kada su se stvarno zbližili i kad je ona povremeno pominjala svog velikog brata, mladi Farli se zamislio. Moram tom nitkovu da odam priznanje. Ideja mu je bila izvanredna. Smislio je kako da pljačka sopstvene kočije, podeli dobit sa mnom i još podigne i novac od osiguranja. Kako ti se to sviđa, Vardino?

— Ti i Farli? Radili ste zajedno?

— Jasno kao dan. On bi obavestio Loren o tovaru, a ona bi se iskrala iz grada, našla se sa mnom ili nekim od mojih ljudi i za nekoliko dana kočija bi se vraćala olakšana za jednu kasu.

Vardino skide šešir i prođe rukom kroz kosu. Posmatrao je orla kako kruži u visini. Kad je spustio pogled, Čendler klimnu glavom.

— Da, sad mi veruješ, Vardino. Veruješ mi jer znaš da smo morali imati nekoga u kompaniji. Ali nisam te pozvao ovamo da ti pričam o tome. — Njegovo lice sad postade ozbiljno. — Ja i Farli Holister više nismo poslovni partneri. Završili smo one večeri kad je ubio Loren. Izvukao sam od njega onoliko koliko sam hteo, a sad mu je jedino ostalo da ode pod zemlju. On ju je ubio, je l' znaš?

— Ne znam.

— Poslao joj je jedno pismo tog dana. Ona je onda već bila prekinula sa njim. Shvatila je da nema svrhe da se krišom sastaju, a ti si joj nudio brak. Želele je da bude čestita i poštovana, želela je svoju kućicu u cveću, kao i svaka žena. Ali on nije hteo da je pusti i, kako se ispostavilo, nije je ni pustio. Pozvao ju je to veče, rekavši da hoće da razgovara sa njom, a znao je da će je ubiti još kad je pisao tu poruku. Rekao joj je da kradom dođe na jezero, a onda ju je ubio i počeo da priča kako je mislio da je to bio neki razbojnik.

— E, to ne verujem — reče Vardino šapatom. — Ono o kočijama i verujem, ali to o ubistvu ne.

— Pretpostavio sam to. Ali postoji dokaz. — Grej poče da raskopčava košulju — Evo ga.

U ruci je držao neki koverat i iz njega izvadio neki sjajni papir. — ovo nije original, jer sam morao da ga se oslobodim. Ali podjednako je dobar. Red je odneo original kod jednog fotografa da ga snimi. Baš je to lepo uradio. — On dade fotografiju Vardinu. — Dosta dugo si radio za Holistera, pa možeš da prepoznaš njegov rukopis, zar ne?

Vladala je nema tišina dok je Huan Vardino čitao poruku. Fotografija mu ispade iz ruke. On ju je posmatrao nekoliko trenutaka, a kad je podigao pogled, u njemu je bilo nešto od čega je Čendler Grej ustuknuo.

Ako je Čendler Grej ikada u nečijem pogledu pročitao rešenost da ubije, to je bilo sada, u pogledu Huana Vardina.

Vardino se ćutke okrete i uzjaha. Zatim baci onaj svežanj novčanica u travu pored fotografije i okrete konja. Grej ga pozva, ali on ničim nije pokazao da ga je čuo. Poterao

je konja u kas, a zatim u galop. Huan Vardino nije se ni osvrnuo.

— Uh! — uzdahnu Red Penington sa olakšanjem. — Ovaj čovek te može naterati da vrištiš od straha, šefe. Jesi li video njegov pogled kad je pročitao tu poruku? Kao usijano ugljevlje.

— Video sam.

— Pa, mislim da će se on postarati o Holisteru, ha?

— Više poštovanja prema mrtvima — nasmeši se Grej. — O **gospodinu** Holisteru.

*

Nepodmazane šarke škripnuše kad je Din Holister otvorio kapiju i ušao u dvorište. Svetlost koja je dopirala kroz prozor kućerka u Ulici brestova odbijala se od metalnih delova njegovog opasača dok je prilazio tremu. On pokuca.

— Huane? — začu se ženski glas iznutra. Začuše se brzi koraci, vrata se otvoriše i mama Vardino iznenađeno pogleda visokog posetioca. — O, to nije Huan. Ko ste vi, senjor?

Din skide šešir. — Din Holister, mama. Sećate li me se?

— O, Dine — nasmeši se ona. — Tako te dugo nisam videla. hajde, uđi.

— Žao mi je, ali ne mogu, u stvari, tražio sam Huana, ali vidim da nije ovde.

— Ne, mnogo kasni. Brinem se kad kasni. Da nije bilo nekih neprilika sa kočijom?

— Pa, nije baš.

— Šta to znači, Dine?

Holister je odlučio da starici ne kaže ništa o tome kako je njen sin tajanstveno ostavio kočiju kod Petroni krika. Zašto da je uznemirava, kad možda i nema razloga za zabrinutost.

— To znači da nije bilo nikakvih neprilika, mama Vardino — reče on. — Samo sam hteo da porazgovaram sa Huanom o nekim sitnicama. Verovatno ću ga sresti negde na ulici.

— Ako ga vidiš, reci mu da dođe na večeru i da ne zadaje brige svojoj staroj majci.

— Hoću.

— I dođi opet uskoro, Dine. Još uvek pravim čili onako kako ti voliš.

— Svakako ću doći.

Namrštio se kad je zatvorio vrata za sobom. Zastao je i pogledao na sat. Bilo je deset i sedam minuta. Prošlo je već dva sata otkad je stigla kočija iz Koltsvila, i to bez pratioca, a od Huana Vardina ni traga.

Noćni povetarac je podizao prašinu dok se Din Holister polako vraćao u Južnu ulicu. Savio je cigaretu i zastao da je zapali. Gde je, zaboga, taj momak? I zašto je napustio kočiju na toj stanici? Nije se zapitao zbog čega ga toliko brine Vardinovo čudno ponašanje, dok niko drugi nije pokazivao preteranu zabrinutost.

Odlučio je da svrati do Farlija. Otišao je pre jedan sat; možda je u međuvremenu Farli nešto saznao.

Farli nije bio kod kuće. Megi mu je rekla da mu je Gilroj O'Flin, gradski pijanac, doneo poruku da neko hoće da ga vidi u depou. Ne, ne zna ko je to, ali Farli je, izgleda, mislio da bi to mogao biti Feliks Martin iz rudnika Santa Klara. On navraća subotom uveče ako sledeće nedelje treba da stigne pošiljka zlata.

Osećanje nelagodnosti pratilo je Dina i kad je krenuo ka depou i nije nestalo kad je video da je Farlijeva kancelarija u mraku. Sve je bilo pusto. Nije više bilo dolazaka i polazaka do deset ujutro i svi su otišli kući ili u salune. Holister je polako pogledom prelazio po celom depou, dok odjednom nije spazio konja privezanog u udaljenom kraju korala.

Prilazio je konju da bi ga bolje pogledao, kad začu prigušene glasove koji su dopirali iz pravca ambara. Okrenuvši glavu u tom pravcu, on primeti da su vrata ambara odškrinuta. On se uputi preko dvorišta i

izvadi revolver, jer je bio obuzet zlim slutnjama. On nečujno priđe ambaru i stade uza zid, u najdublju senku. Začu tihi glas:

— Grešiš, Huane, grešiš! Ne veruješ, valjda, više onom Greju, nego meni?

Bio je to Farlijev preplašeni glas — a sa njim je bio Vardino.

Din priđe bliže vratima dok je Vardino govorio:

— Ne grešim... a skoro da bih voleo da nisam u pravu. Ali ti si je ubio, Holisteru, a zato ćeš umreti. Neću ti pružiti drugu priliku. Revolver u ruke, ali ću te ubiti kao psa, što i jesi.

Din više nije čekao. Bacio se kroz vrata i otkotrljao na jednu stranu.

— Dole, Farli! — viknu.

Začu se psovka, pa uzvik, a zatim plamen iz revolvera blesnu u mraku i metak se zari u slamu kraj Dinovih nogu. U trenutku Din vide kako se Farli baca unazad, dok je Vardino pucao u mrak. Din povuče obarač i ambar se zatrese. Vardino uputi metak ka njemu, ali Din više nije bio tamo. Otkotrljao se dublje u tamu. Ponovo je pucao prema Vardinu, ali odmah je znao da je bio suviše brzoplet. Začuše se koraci. Neko je trčao ka izlazu.

— On beži, Dine! — povika Farli. — Sredi tog nitkova!

Din skoči na noge. — Stani, Huane!

Umesto odgovora začu se još jedan pucanj.

— Vratiću se, Farli! — zareža Vardino iz mraka. — Neće on uvek biti tu da raščišćava tvoje račune. — Vardinov glas je podrhtavao od besa. — Lopove! Ubico! Tvoji sati su odbrojani! Ti si mrtav čovek.

Dinov revolver se ponovo oglasi i zrno se zari u zid. Slaba svetlost prodre kroz otvorena vrata i tamna prilika nestade u mraku.

— Za njim, Dine! — povika Farli zadihano. Ponovo je bio na nogama.

— Jesi li dobro, Farli?

— Naravno da sam dobro. Trči za tim prokletim pasjim sinom. Hteo je da me ubije.

Din izjuri iz ambara i potrča u mrak. Iza ambara bilo je drveće. Tamo nije bilo nikoga. Priđe ogradi, ali ni tamo se ništa nije micalo. Grad se uskomešao zbog pucnjave. Iznenada se začu bat koraka u Južnoj ulici, a onda neko izbezumljeno povika:

— Moj konj! Neko mi je ukrao konja.

Din se vratio do ambara, gde ga je čekao Farli.

— Pobegao je? — upita promuklo.

— Da.

Drhtavom rukom Farli ga zgrabi za mišicu. — Saznao je, Dine. Zna sve. Grej mu je rekao — eto sa kim se našao kad je otišao iz Petroni krika. On... kao da je poludeo.

Din ne reče ništa. Ljudi su pristizali u dvorište. Svi su vikali, postavljali pitanja i tek pola sata kasnije, pošto je Marčinson čuo celu priču i pošto su ubedili ljude da ne organizuju poteru, braća su ostala sama. Dok su išli ka kući, Farli reče:

— Hvala bogu što smo uspeli da ubedimo Marčinsona da nema nikakve šanse da ude Vardinu u trag po mraku. Poslednja stvar koju bismo želeli je da ga se šerif dočepa i natera ga da ispriča celu priču.

— Celu priču, Farli? Kakva je cela priča?

— Farli zastade. — Šta ti je, čoveče? Znaš sve...

— Znam zašto je Vardino pokušao da te ubije. Nazvao te je ubicom. Ali šta je mislio kad te je nazvao lopovom?

— Nije to rekao.

— Jeste.

— Dobro, ako ti kažeš, onda sigurno jeste. Ali ne pitaj me šta je time hteo da kaže. Kažem ti da je skrenuo. U takvom stanju čovek može da kaže bilo šta.

Din mu nije poverovao i hteo je da nastavi sa ispitivanjem, kad iz kuće dotrča Megi. Bili su joj poslali

poruku da je sa njima sve u redu, ali ona je ipak bila uznemirena i trebalo je vremena da je smire. Postavila im je isto pitanje kao i šerif Marčinson. Zašto je Huan Vardino hteo da ubije Farlija? Rekli su joj isto što i Marčinsonu. Ne znaju zašto. I oni sami su iznenađeni i zbunjeni.

Megi je bila izbezumljena, ali joj je Farli odvukao pažnju sa tog nemilog događaja, pričajući joj kako mu je Din spasao život.

— Trebalo je da vidiš kako je uleteo. Kao divlja mačka. Kunem se, nikad mi nije bilo toliko drago što ga vidim. Da nije njega, sad bih bio mrtav. A Vardino je dobio metak od njega, čuo sam.

Megi pogleda u Dina. Oči su joj izgledale ogromne na bledom licu.

— Šta bismo mi bez tebe, Dine?

On joj se nasmeši, mada mu uopšte nije bilo do smeha.

— Nisam baš tako puno učinio, Megi. Nemoj više da brineš.

Ona pogleda Farlija koji je sipao piće. — Bojim se da to neće biti lako u ovakvim okolnostima. Ako je Huan Vardino pokušao da ubije Farlija, šta nam garantuje da neće ponovo pokušati?

Din i Farli izmenjaše poglede. Farli prinese Dinu piće i reče: — Ako pokuša, spremno ćemo ga dočekati, Megi. Postavili smo ljude naokolo da čuvaju stražu.

— Tako je, Megi — potvrdi Din. — I ako ti neće smetati, poslao bih nekog u hotel po moje stvari. Ostao bih ovde dok se ovo ne sredi.

— Naravno, Dine — odgovori ona. — I onako smo hteli da budeš kod nas. — Zatim joj se lice smrači. — Ti misliš da će se Huan vratiti, zar ne?

— Večeras je bilo dosta uzbuđenja, Megi — reče on. — Bolje da sve razgovore ostavimo za sutra.

Megi se zbunjeno namršti. — Još uvek ne shvatam. Zašto bi Huan učinio nešto tako strašno? Priznajem da sam ga se uvek pomalo plašila, ali mi se dopadao. Zašto? Zašto je napustio kočiju i zašto je došao i pokušao da te ubije, Farli? — Ona pogleda svog muža. — Misliš li da to ima neke veze sa smrću Loren Grej? Znam da je Huan na izgled prihvatio činjenicu da je to bio nesrećan slučaj, ali možda je, jadnik, toliko razmišljao o tome, da se izgubio...

— Pa, svakako se ponašao kao ludak — reče Farli nervozno. — Ali mi opet razgovaramo o tome, Megi. Din je u pravu, za večeras je dosta priče.

— Verovatno si u pravu. — Ona pođe ka vratima. — Idem da obiđem Vini. Verovatno se nije probudila, ali idem da proverim. Onda ću ti namestiti sobu, Dine.

— Hvala, Megi.

Kad je ona izašla, Din otpi dobar gutljaj i pogleda u brata. — Moramo nešto da uradimo sa Megi i Vini. Ne smeju da budu ovde ako se Vardino vrati.

— Kasnije, Dine, kasnije — reče Farli umorno i baci se u fotelju. — Ne želim sad da razmišljam o tome. Želim da sedim ovde uz piće i uživam. Slomljen sam, Dine, potpuno slomljen.

Din je posmatrao Farlijevo bledo lice, shvatajući sa bolom da je, izgubivši poštovanje prema svom bratu, izgubio i svu ljubav prema njemu. Farli je bio ubica, lažov, preljubnik... i bog zna šta još. Seti se reči »lopov« koju je Vardino izgovorio. Možda je bio i to. Ne bi ga iznenadilo. Izgleda da ga više ništa u vezi sa Farlijem ne bi iznenadilo.

On odbaci ovakve misli. Takva razmišljanja ničemu ne vode. Farli je ipak njegov brat; još uvek je spreman da se suprotstavi svemu — uključujući i osvetoljubive Meksikance — što bi mu zapretilo.

On popi piće i ostavi čašu. — Idem na verandu da vidim da li je sve u redu.

*

Vardino je stajao naslonjen na svog konja, zagledan u udaljene krovove San Pabla. Dugo je tako stajao bez pokreta.

Napokon se okrete, skloni ruku sa boka i pogleda zgrušanu krv. Usne mu se skupiše pri pomisli kako mu je osveta bila nadohvat ruke. Ali Veliki Din... morao je da bude mnogo pažljiviji, ali njegova vrela krv je preovladala, pa nije mogao trezveno da razmišlja, da planira...

Oni su sad spremni. Pre izvesnog vremena prišao je bliže gradu i spazio straže oko depoa. Očekivali su da će se on vratiti. Kad bi samo mogao da čeka povoljniju priliku, dok im pažnja oslabi. Ali ne može da čeka, posebno ne ovako ranjen. To mora da obavi noćas...

8. PUCNJI U PONOĆ

— Zameniče.

— Da, šerife?

— Kafa ti je grozna.

— Spremio sam je isto kao i uvek, šerife.

— Grozna je.

— Kako vi kažete, šerife.

— Tako kažem, a ako ti ne...

Šerif zastade, a njegov zamenik Pet Klensi ga bojažljivo pogleda. — Da, šerife?

— Ništa. — Šerifov glas postade blaži. — U stvari i nije tako loša. Zašto ne bi pošao do depoa da vidiš je li sve u redu.

— Idem odmah.

Šerif se zamisli kad je zamenik izašao. Danas će morati da obuzdava svoj oštar jezik. Ne sme svoje neraspoloženje da iskaljuje na svojim ljudima. Oni nisu krivi za to. Ova zlovolja može se pripisati onome što se sinoć desilo u Holisterovoj kompaniji.

Marčinson nije ni trenuo protekle noći. Sumnje su ga nagrizale čitavu noć, ne dozvoljavajući mu ni oka da sklopi. Zašto je Huan Vardino pokušao da ubije Farlija Holistera? Vardino jeste opasan, ali moralo se dogoditi nešto zaista strašno da bi ga nateralo da tako postupi. Ona govorkanja o Farliju i Loren Grej? Možda to nisu bili samo tračevi? Ako je nešto i bilo između njih i ako je Vardino saznao za to, da li je to dovoljan razlog da potegne revolver na Farlija?

On uzdahnu. Eto, opet; stalno ide ukrug i stalno se vraća na početak. Jednostavno više nije znao šta da misli. Ipak, dužnost mu je bila da zaštiti Farlija. Dužnost mu je bila da štiti svakoga. pa čak i onoga kome ne veruje.

On usu još kafe. Verovatno će još mnogo kafa popiti do sledećeg jutra. Znao je da ni ove noći neće spavati. Marčinson je znao da je Vardino suviše zaslepljen mržnjom i da će, ako nije jako ozbiljno ranjen, ponovo doći večeras. A oni će ga čekati spremni.

*

Din, Farli i Megi su bili u trpezariji kad Vini iznenada ulete, vičući: — Mama! mama!

Megi prestrašeno ispusti šolju koju je držala.

— Šta je, Vini?

— Mama, Timi je opet na kavezu za ptice.

— Ah, samo to? — Megi pogleda u razbijenu šolju. — Vini, ne smeš tako da nas prepadaš. Taj stari mačor ne može da naudi pticama. To sam ti već sto puta rekla. — Ona pođe sa Vini da otera mačka.

Din se saže da pokupi komadiće šolje. Kad se podigao, vide kako Farli smrknuto gleda u vrata.

— Da, — reče Din. — Megi oseća sav taj pritisak. Ne možeš je kriviti, kad ti momci šetaju naokolo sa puškama na gotovs, očekujući da se Vardino pojavi.

— Osećam se kao ništarija — reče

Farli, hodajući uznemireno tamo-amo. — Sve je to moja krivica. — On zastade kod vrata. — Znaš, možda bi trebalo da pošaljemo nju i Vini nekuda dok sve ovo ne prođe.

— I ja sam o tome razmišljao. Kuda bi mogao da ih pošalješ?

— Jezero Papus je pravo mesto. Obe vole tamo da odu, a i ja ću biti mirniji, kad znam da su na sigurnom mestu.

Din razmisli o tom predlogu. — Pretpostavljam da je to dobro rešenje.

— Izgleda da nisi siguran u to.

Din sleže ramenima. — Pa, dok je Vardino na slobodi... pa, neću da kažem da bi se tako nisko spustio da te se dočepa preko njih, ali...

— Zaboga, o tome nisam mislio. Ni ja ne mislim da bi se Huan tako nisko spustio, ali ne treba rizikovati. — Lice mu se odjednom razvedri. — Hej, zašto ti ne bi otišao sa njima, Dine? Nimalo se ne bih brinuo kad bi ti bio tamo.

— Mislim da sam potreban ovde, Farli.

— Koješta. Svi naši ljudi, predstavnici zakona i pola grada paze da se Vardino ne pojavi. Tako je najbolje, Dine. Ti pođi večeras tamo sa njima. To će biti dobro za njih, a ni ja se neću brinuti. Doći ću za koji dan da vas posetim.

Dinu je nešto govorilo da treba da odbije, da mu je mesto ovde, uz brata. Pa, ipak, nije se bunio. Zamišljao je sebe, Megi i Vini na jezeru, daleko od San Pabla i svih problema. Zbog toga je osećao krivicu, ali ne toliku da bi pokušao da ubdei Farlija da se predomisli.

— Dobro, Farli — reče bezizražajno. — Možemo da krenemo kad se smrkne.

— A zašto ne odmah?

— Možda Vardino motri na grad. Ne želimo da sazna šta radimo.

— Ne... svakako ne... — Farli priđe kredencu i usu sebi piće. Videlo se da je zaista uplašen, iako je govorio kako je ubeđen da su preduzete sve potrebne mere. Din je na trenutak došao u iskušenje da ne pođe na jezero. Ali to je trajalo samo tren. Jer, ako je Farliju pretila opasnost ovde, u San Pablu, onda je pretila i Megi i Vini. A ako treba da bira koga da zaštiti, onda su to one.

— Idem da kažem Megi da se spakuje, a onda ću se pobrinuti i za prevoz — reče.

— Dobro.

Din pođe ka vratima, ali se okrete. — Malo lakše sa tim, Farli.

— Nemoj me učiti šta da radim! — razbesne se Farli. — Nisam dete. Možda je bolje što ćeš mi se malo skinuti sa vrata, Dine. Počinje da mi ide na živce ta tvoja nadmoćnost i bezgrešnost. Po tvom govoru i ponašanju čovek bi zaključio da nikad ništa loše nisi učinio. Sad mi je stvarno dosta toga, prema tome, skloni mi se malo sa očiju. Hajde, gubi se.

Din samo klimnu glavom i izađe. Farli je postao rastrojen. Mogao je samo da se nada da će se to sa Vardinom srediti pre nego što mu brat potpuno poludi.

*

Nadgrobni spomenici su mu poigravali pred očima na bledoj mesečini. On protrlja oči i odmahnu glavom. Vid mu se malo izoštri.

— To je od groznice — pomsili Huan Vardino, hodajući između spomenika. Već je imao groznice od ranjavanja. Svakako su iznurivale čoveka, ali mogle su se pobediti. Posebno ako čovek ima neodložan posao. On zastade kod spomenika na kom je pisalo:

LOREN KAREN GREJ
23 GODINE
NEKA POČIVA U MIRU

Stajao je tako neko vreme, pognute glave i povijenih ramena. Zatim

se uspravi, stavi šešir na glavu i ode do svog konja

Groblje se nalazilo na milju od San Pabla, odvojeno od grada pojasom šume. Vardino dojaha u šumu. Odatle je mogao da vidi svetla grada. Među mesečinom obasjanim krovovima San Pabla on raspozna krovove Holisterove kompanije. Od drveća nije mogao da vidi samu zgradu, ali je nazirao svetlost koja je prodirala kroz kapke jednog prozora. On sjaha i priveza konja za jednu nisku granu. Izvadi revolver i pažljivo ga proveri. Sad kad se odsudni trenutak približio, osećao je da su mu ruke čvrste kao stena, mada je znao da im nedostaje ona stara sigurnost i gipkost. Ali reče sebi da to i nije tako važno. Ne predstoji mu neki revolveraški obračun u kome bi mu bila potrebna sva brzina i veština. Treba samo da ubije jednog psa.

Sakriven među drvećem, posmatrao je šta se dešava oko depoa. Vide nekolicinu naoružanih ljudi koji su bili postavljeni na raznim mestima oko kompanije. Čekali su njega. To saznanje ispuni ga nekim turobnim osećanjem ponosa. Znali su kakav je on. Znali su da ne odustaje ako se ustremi na nekoga.

Pogled mu se zaustavi na kućici u Ulici brestova. I tamo je gorelo svetlo. Jadna mama. Mogao je da je zamisli kako sedi na staroj stolici i sa zebnjom ga čeka. Jednoga dana, kad se sve ovo završi i kad Holister bude mrtav, vratiće se po nju i odvesti je. Objasniće joj sve i ona će razumeti.

On odmahnu glavom da odagna te misli. Vreme je da krene. Nema više odlaganja. On se išunja iz šume i pođe kroz visoku, gustu travu koja se prostirala do prve ograde u gradu. Zatim krete uz ogradu i priđe na stotinjak metara do Holisterove bašte. Bol od rane ga je razdirao. On stisnu zube i poče da se probija dalje. Kad je prolazio kroz rupu u ogradi, ramenom zakači jednu daску. Ona se otkači i pade na neku zarđalu konzervu.

Vardino se sledi.

Iz bašte se začu uzvik i komešanje. On se okrete da pođe nazad, kad se kroz noć prolomi uzvik:

— Eno ga! To je Vardino.

On se otkotrlja iza ograde. Začu se pucanj i metak iz puške se zari u ogradu iza njega. Vika se čula sa svih strana, a začu se i bat koraka iz susedne ulice. Vardino se podiže na noge i pojuri nazad istim putem kojim je i došao. Oko njega su zviždali meci.

— Eno ga tamo! Ide prema Kulijevoj ogradi.

On je i dalje jurio. Više nije bio svestan bola ni slabosti. Trčao je za goli život. Nije uspeo. Potcenio je ranu koja je smanjila njegovu spretnost i brzinu.

Bio je laka meta na mesečinom obasjanoj livadi, ali njegovi gonioci bili su suviše nestrpljivi da ga se dočepaju, pa su slabije gađali. On se dočepa šume, odveza konja i vinu se u sedlo.

Nije uspeo . . .

Te reči odjekivale su mu u glavi pola sata kasnije kad je zaustavio konja na pet milja od San Pabla. Izvukao je živu glavu, ali je ipak sve propalo. Holister je još uvek živ i sad će biti još oprezniji. Više ga se neće dočepati, posebno ne ovako ranjen. Iz časa u čas bivao je sve slabiji. Morao je da se odmori i da mu neko očisti i previje ranu. Od napora rana se ponovo otvorila i krv je natapala košulju u pantalone. Mora da se odmori i isplanira svoj sledeći potez. Ali kuda da ide? I kako sad da se nada osveti nad Farlijem Holisterom?

Posle dve milje naišao je na rečicu. Popio je malo vode i ispružio se na hladnom pesku. Tada mu odjednom nešto pade na pamet.

Kopija Holisterovog pisma! Čendler Grej ju je još uvek imao. Kad bi mogao da je dostavi Marčinsonu, on bi učinio sve što je potrebno. Iz-

veo bi Farlija Holistera pred sud i on bi bio obešen.

— Još nisam završio sa tobom, Holisteru — progunđa dok se upinjao da se popne u sedlo. — Uostalom, možda je za takvog čoveka i podesniji konopac, nego metak.

Može li da stigne do onog mesta gde se našao sa Grejom? Mora! A ako on više nije tamo? A ako i jeste, hoće li hteti da mu pomogne?

Vardino odmahnu glavom. Kasnije će razmišljati o tome. Sad mora da se trudi da se zadrži u sedlu i stigne do tamo.

*

Jezero Papus je bleštalo na suncu.

— Možemo li da idemo da vidimo koze, čika-Čarli? — pitala je Vini Čarlija Harseta dok su stajali na obali.

On pokaza prema čamcu koji je polako klizio ka obali.

— Čini mi se da mama i Din upravo dolaze ovamo dušo. Bilo bi dobro da ih sačekamo, ha?

Dete pogleda čamac koji se sporo približavao i odmahnu glavicom. — Ne, neće brzo doći. Vidiš, čika-Čarli, Din više ne vesla. Šta misliš, hoće li oni tamo ostati ceo dan?

Starac zamišljeno pogleda dve prilike u čamcu. — Mislim da neće, dušo — promrmlja. — Ali čimi mi se da uživaju.

Iz čamca dopre zvonak smeh. Dete nakrivi glavicu i reče:

— Volim kad se mama smeje. A ti? Ona se uvek puno smeje kad je čika-Din tu. Sa tatom se više nikad ne smeje.

Stari Harset je pogleda, a zatim joj pruži ruku. — Hajde, odvešću te kod koza. Imaš pravo, neće oni tako skoro.

Držeći se za ruke, starac i devojčica krenuše ka pašnjaku. Posmatrajući ih iz čamca, Megi reče:

— Jadni Čarli. Vini će ga sasvim iscrpsti do uveče. Ona obožava ovo mesto.

— Nije jedina.

Megi spusti ruku u vodu. — Divno je, zar ne?

— Da — reče on. Ali rekavši to, nije gledao predeo.

On ponovo zavesla. Oboje su ćutali dok je čamac klizio ka obali, ali ta tišina bila je puna osećanja. Din nikad dotad nije osećao da joj je toliko blizak, a i ona je bila svesna te bliskosti. Ova dva sata provedena na jezeru izgledala su tako nestvarno u poređenju sa onim što se događalo u San Pablu.

Din se malo namršti pri pomisli na vest koju je oko podne doneo Fes Valeri. Vardino je ponovo pokušao da se domogne Farlija, ali su ga oterali. Din ništa nije rekao Megi. Farli sutra dolazi da ih poseti, pa će joj sam sve ispričati ako hoće. Din je čvrsto odlučio da ne dozvoli da je išta uznemiri. Za ovo kratko vreme otkad su ovde, toliko se promenila. Ako je imalo sumnjao da je preporučljivo da dođu ovamo, njeni rumeni obrazi i blistav pogled raspršili su svaku sumnju.

— Idemo li na obalu, Dine?

— Mislim da je vreme.

Ona ga pogleda. — Verovatno. Volela bih. . . volela bih da ovome nema kraja. Čini mi se da bih danima mogla ovako da plovim i da mi ne dosadi. Želela bih. . .

Glas joj se izgubi. Šta bi želela, Megi? Da nas dvoje uvek budemo zajedno? Da nisi udata za mog brata? Da ti kažem koliko te volim?

— Koješta, Holisteru — reče u sebi i zavesla svom snagom. — Koješta. . .

Stigoše do mola. Dok joj je pomagao da izađe iz čamca, ona posrnu i nasloni se na njega. On je čvrsto obuhvati oko struka da je zadrži. Ubrzo je povratila ravnotežu i on je čekao da ga ona pusti. Ali njene ruke ostadoše obavijene oko njega i ona podiže pogled ka njemu. Usne su joj bile lako rastavljene dok ga je posmatrala očima boje različka.

— Megi — šapnu on bez daha.

Ona ga pomilova po obrazu i u očima joj se pojaviše suze. Osećao je kako drhti, a onda im se usne spojiše. On je za trenutak bio uzdržan, a zatim prestade da ubeđuje seba kako to ne valja. Onda joj obasu lice poljupcima, izgovarajući hiljadu puta njeno ime. A ona ga je držala neslućenom snagom, kao da ga nikada neće pustiti.

Vinin glas ih napokon vrati u stvarnost.

— Mama, Dine! Dođite da vidite novo jare. Sasvim je crno.

Oni se okretoše. Čarli je zbunjeno zastao, ali Vini pojuri ka njima. — Hajde, Dine, mama! Brzo!

Megi ga je još držala za ruku. Nije ga pogledala, ali mu je još jednom čvrsto stegla ruku pre nego što je potrčala za kćerkom. Din polako pođe za njima. Kad je stigao do Čarlija on stade. Pogleda ga u oči, ali u njima ne pročita osudu, već žaljenje. On reče tiho:

— Eto, Čarli, sad znaš.

— Mislim da sam to sve vreme znao, Dine.

— Šta?

— Zaljubljen si u Megi od prvog momenta kad ju je Farli doveo u San Pablo. Zato si se tako naprečac izgubio. Niko nije shvatao zašto, ali meni je bilo jasno kao dan.

Din je bio iznenađen, mada nije imao razloga za to. Ovaj stari kočijaš, porodični prijatelj, saučesnik u mnogobrojnim avanturama Velikog Džoa uvek je mogao da pročita čoveka.

— To je beznadežno, Čarli — reče. — Nije trebalo da se vraćam.

— Morao si, Dine. Da nisi, Farli bi najverovatnije bio mrtav do sada. Poslednjih meseci bio je strašno neobuzdan.

Nešto u njegovom glasu reklo je Dinu da je stari Čarli Harset znao za Farlija i Loren Grej. Pa ipak, nikad nikome nije rekao ništa o tome. Bio je pravi prijatelj Holisterovih.

— Znaš li zašto Vardino hoće da ubije Farlija, Čarli?

— A ti?

— Znam.

— Onda priznajem da i ja znam. Huan je saznao istinu?

— Da. — Din se zagleda preko jezera. — Ako uskoro ne uhvate Vardina, moraću da krenem za njim.

— Da ga ubiješ?

Din preblede. — Moraću. Dok god je on živ, postoji opasnost da istina o Farliju izađe na videlo. Ne smem da dozvolim da ga obese. Da, moram da se pobrinem za Vardina pre nego što odem. A onda odmah odlazim, Obećao sam nekome da ću ostati još nekoliko meseci, ali moraću da prekršim obećanje. — On pogleda ka Megi i Vini. — Otići ću i više se nikad neću vratiti. Ni za šta na svetu.

— A Megi?

— Nemam prava na nju. Nikad nisam ni imao.

— Ali voliš je.

— Prokletstvo, ona je žena mog brata.

— Ona ne voli Farlija. Voli tebe.

Holisterovo lice se zgrči od bola. — Ne govori tako, Čarli. To nije tačno.

— Naravno da jeste. Slep si, ako to ne primećuješ.

— Ni reči više, Čarli. — Bio je zbunjen, Čarlijeve reči su ga potpuno potresle. On se udalji krupnim koracima, dok je starac tužno gledao za njim.

9. SAVEZNICI

Lice koje je Megi Holister videla u ogledalu svoje spavaće sobe te večeri bilo je lice devojčice, ozareno, sjajnih očiju, srećno. Nije to više bilo zamišljeno lice, strogo određenog izraza na koje je već dugo bila naviknuta. Ponovo je živnula posle tolikih godina — i sve to zbog onog zanesenog zagrljaja koji je oslobo-

dio sve ono što je tako dugo sputavala u sebi.

Din je voli.

Sad to zna. Voli je, baš kao i ona njega, skoro od prvog momenta. Naravno, nema nikakve nade za njih, ali večeras o tome ne želi da razmišlja. Večeras želi da uživa u ovom novom, divnom osećanju. Brinuće sutra.

Ona iščetka kosu i priđe prozoru sa sanjalačkim pogledom. Jezero se presijavalo na mesečini. San Pablo i Farli činili su joj se tako daleko. Zatim ponovo sede pred ogledalo i otvori kutiju sa nakitom. Izvadi jedan broš. Sutra će se obući što lepše može, da bude najlepša za Dina. Ovaj broš možda ne ide uz onu plavu haljinu. Minđuše bi više odgovarale.

Ona poče da traži po kutiji za nakit. Gde li su one srebrne minđuše sa plavim kamenom. . . ?

Pronašla je jednu i sad je tražila drugu, kad naiđe na neku crvenu minđušu sa sitnim kamenčićima oko ivice. Zbunjeno se namršti. Nikad je dotad nije videla. To nije bila njena minđuša. Još više se namrštivši, ona je okrete i vide na poleđini ugravirano slovo L.

Megi Holister je sedela nepomično, gledajući u tu stvarčicu u svojoj ruci. To kitnjasto L poigravalo joj je pred očima. L. . . Loren. . .?

Posle izvesnog vremena, smogla je snage da ode do vrata i pozove sobaricu Karlu. Devojka pospano uđe; bilo je već deset.

— Izvolite, gospođo.

— Karla, čija je ovo minđuša?

Devojka je uze i namršti se. — Pa, vaša je, gospođo, zar ne?

— Nije moja. Znaš li kako je dospela u moju kutiju?

Devojka se na trenutak zamisli, pa reče: ' Ja sam je tu stavila, gospođo. Sad se sećam. Ušla sam jednog jutra pre nekoliko nedelje i našla ih na noćnom ormariću. Pomislila sam. . . — ona zaćuta.

Megi je pogleda. — Karla, jesi li ikad videla Loren Grej u ovoj kući?

— Onu ubijenu ženu? Nisam, gospođo, časna reč.

— Dobro, Karla. A sad, molim te, idi reci Čarliju da hoću da razgovaram sa njim.

— Sad, gospođo? Večeras?

— Smesta.

Kad je Čarli stigao posle desetak minuta, zatekao je Megi u dnevnoj sobi. Sedela je u fotelji i premeštala minđušu iz jedne ruke u drugu. Smrknuto ga je posmatrala, a zatim rekla:

— Žao mi je što te uznemiravam u ovo doba noći, Čarli, ali veoma je važno.

— Shvatio sam to čim sam te video. U čemu je stvar?

Ona se naže prema njemu: ti si veoma odan Farliju, Čarli, zar ne? Ne moraš ništa da kažeš, ja to znam. Ali verujem da si odan i meni i da ćeš učiniti sve što zatražim.

— Pokušaću, Megi. Šta želiš?

— Htela bih samo da mi kažeš istinu.

— O čemu?

— O Loren Grej.

On smesta spusti pogled i Megi je znala da je pogodila pravo u metu. Ali želela je da sazna sve.

— Čarli — reče blago i priđe mu, — ja to znam, prema tome, nećeš izdati Farlija. — Ona mu pokaza minđušu. — Ovo sam našla u spavaćoj sobi. Njena je, je li, Čarli?

On klimnu glavom. — Rekao bih da jeste, Megi.

— Ona je bila ovde sa Farlijem. Bili su ljubavnici, zar ne? — Izraz njegovog lica bio je dovoljno rečit, pa ona nastavi, i sama iznenađena svojom mirnoćom. — Oduvek sam znala da je u njegovom životu bilo i drugih žena, ali nisam ni sanjala da je u pitanju neka određena.

— Nisam mogao da ti kažem, Megi. Znao sam da ne valja to što radi i stalno sam mu to govorio, ali nisam mogao da ti kažem.

Ona mu nežno dodirnu ruku. — Naravno da nisi mogao. Ali zanima me ostatak priče.

— Ostatak priče.

— Znaš šta mislim. Ako... ako su bili ljubavnici i ako je ona dolazila ovamo... — Ona mu naglo okrete leđa. — One noći kad je ubijena... šta se zapravo dogodilo? Farli je nije zamenio sa nekim uljezom, zar ne?

— Mislim... mislim da o tome treba njega da pitaš.

Ona se okrete ka njemu, samrtnički bledog lica. — Tebe pitam, Čarli: Farli ju je namerno ubio, zar ne?

Prošla je čitava večnost pre nego što je stari čarli Harset klimnuo glavom. — Jeste, Megi, namerno ju je ubio. Ona je prekinula tu vezu, rekla je da će se udati za Huana Verdina. Farli je poludeo. Nisam znao šta smera sve dok nije bilo kasno. Shvatam kako se osećaš trenutno, jer sam se i sâm u onom trenutku tako osećao. Kod Holisterovih sam već jako dugo, ali do te večeri mi nije padalo na pamet da ih napustim. Tada je malo falilo da ne odem. Ali znao sam da bi ljudi počeli da sumnjaju. I bez obzira na to što je Farli učinio, nisam smeo da dozvolim da ga obese. Zbog velikog Džoa. Obećao sam mu da ću mu čuvati sinove što bolje mogu.

— I čuvao si ih, Čarli, i zahvalna sam ti za to. A da li je Din znao?

— Znao je.

— Aha... a je li Huan Vardino saznao šta se stvarno dogodilo?

— Verovatno jeste.

— Dobro, Čarli. Mislim da sam te dosta ispitivala.

— Jesi li ti dobro, Megi? Mislim, ovo te je sigurno strašno pogodilo.

Ona se nasmeši. — Dobro mi je, Čarli. Stvarno. Idi sad da spavaš.

— U redu, Megi. I ti se opusti.

Ostala je sama, ali nije plakala. Već davno je ona oplakala i Farlija i njihovu nestalu ljubav, tako da čak ni ovo nije moglo da je potrese.

*

Kad se Huan Vardino probudio sledećeg jutra, groznice je nestalo. Nalazio se u razbojničkoj pećini daleko u brdima. Oni su ga predhodne noći našli onesvešćenog na onom mestu gde se susreo sa Čendlerom Grejem i doneli ga ovamo. Nejasno se sećao da mu je Pajni Florijan pogledao ranu. Sećao se bola, zadaha viskija i Greja koji je sve to posmatrao, zabavljajući se. Florijan mu je dao neki odvratan napitak, rekavši da će se od njega ujutro osećati jak kao bik. Pa, nije se baš tako osećao, ali bol se svakako smanjio, a i nesvestica je prestala.

Zbacivši sa sebe prljavo ćebe, on sede i pogleda ka otvoru pećine. Ispred ulaza je sedeo stari Jakima, leđima okrenut. Malo niže vide Etana Gerarda. Sve ih je poznavao. Pa ipak, nije osećao ironiju u tome što se nalazi među ovim ljudima koje je toliko dugo mrzeo i što su mu oni spasli život. Za poslednja dva dana sva Vardinova poštena prošlost je izbrisana. On je sada bio drugi čovek, i ovi okoreli razbojnici najviše su odgovarali njegovoj novoj pojavi.

On ustade i protegli se. Zatim čvrstim korakom pođe ka izlazu. Kafa koja se kuvala mirisala je zaista privlačno. Čendler Grej ga prvi spazi i pođe ka njemu, smešeći se.

— Još jedan poen za Pajnija — reče on. — Sad veruješ da je to pravi čarobnjak kad treba zakrpiti čoveka?

— Da.

— Kako se osećaš?

— Spreman za razgovor, Grej.

— Razgovor. Noćas si toliko pričao, da bi i mrtve probudio.

Vardino se namršti. — Slabo se sećam šta je bilo noćas. Šta sam sve rekao?

Grej mahnu starom Jakimi da im donese kafu i sede na zemlju. — Pa, rekao bih da si sve dotakao. Pričao

si dosta koještarija, ali si s vremena na vreme i normalno govorio.

Vardino sede i prihvati lončić sa kafom. Otpi gutljaj i upita: — Jesam li spominjao pismo?

— Kako ćeš da pošalješ onu kopiju Marčinsonu i zapržiš Holisteru čorbu? Naravno da jesi.

— Ako sam to rekao, onda mi je glava bila bistra, jer to zaista hoću da uradim.

Grej ga je neko vreme posmatrao. — Pa, to je jedan način da mu odereš kožu. Nekako mi se onaj drugi više sviđa.

— Koji drugi?

— Pa ti si stvarno bio izgubljen. Zar se ne sećaš šta si pričao o pošiljci zlata?

Vardino se namršti, prisećajući se sa naporom svega o čemu je razmišljao posle susreta sa Grejem. Naravno, pošiljke zlata. Sad se setio da je vreme za mesečnu pošiljku zlata iz rudnika Santa Klara za izgradnju pruge kod Farmingtona. To mu je došlo na um zato što je Farli uvek lično pratio tu pošiljku; tako je zahtevao ugovor sa rudnikom. Pitao se da li će Farli i ovog puta pratiti tovar. Da li će se usuditi da izađe iz San Pabla, da kroči izvan odbrambenog zida kojim se okružio?

On polako odloži šolju sa kafom, dok su mu oči svetlucale. — Da — reče bez daha. — Ne sećam se da sam pričao o tome, ali se sećam da sam razmišljao.

— Je l'? Pa, gospodine, naterao si i mene na razmišljanje. Valjda znaš da sam se već odavno namerio na te pošiljke, ali ste se uvek vešto izvlačili. Nikako nismo mogli da saznamo kad tovar ide. Uvek ste to jako lukavo izvodili.

— Naravno. Santa Klara je naš — hoću reći, njihov — najbolji klijent. Obično se zlato šalje teretnjakom, da ne privlači pažnju. Naravno, uvek je veoma dobro obezbeđen. Šalje se sutra.

— Sutra? To sad prvi put kažeš.

— Takav je plan. Trebalo je da i ja budem u obezbeđenju. Ovog puta zlato se prevozi teretnjakom preko Gringejta. Kreće sutra pred zoru — bar je takav bio plan.

Grejeve oči zasijaše od pohlepe. — Misliš da će se držati plana iako si se ti odmetnuo?

— Moguće je. Farli se neće plašiti mene, jer će sa njim biti bar šestorica čuvara. Uostalom, ne može ni da pretpostavi da smo ti i ja... — Vardino zaćuta kad je shvatio sve mogućnosti koje im se pružaju. Usne su mu bile suve. — Možemo to zajedno da izvedemo, Grej. Postavićemo zasedu, ja ću se osvetiti Holisteru i biće blaga za sve nas.

Čendler Grej se raspriča. — Znaš šta me grize? Što smo nas dvojica tako dugo radili na suprotnim stranama, a trebalo je da budemo ortaci. Ti i ja isto razmišljamo, Vardino. Rej, Jakima, donesi nam još kafe dok ja i ovaj moj ortak smišljamo kako da se obogatimo.

— I ubijemo onog psa — dopuni Vardino. — To je važnije od zlata.

— Pa mi potpuno isto mislimo — nasmeši se Grej. — Osveta i zlato. Hajde, Jakime, daj to ovamo. Ovaj dogovor treba zaliti.

*

Pa zaista mi je drago da dođem čak ovamo da vas sve vidim — reče Farli Holister zajedljivo. — Niko skoro ništa ne jede, niko neće da razgovara i, evo, nema još ni osam, a Din i Čarli su otišli na spavanje. Zaista sam oduševljen što sam došao.

Megi je stajala kraj prozora, posmatrajući četvoricu ljudi koji su se kartali na verandi. Oni su dopratili Farlija iz San Pabla. Konačno, dok je Farli ponovo sipao piće i žalio se na hladan doček, ona se okrete i reče bez uvoda:

— Ja znam, Farli.

On je pogleda, ne shvatajući. — Znaš? Šta znaš?

— Sve.

Farli Holister oseti kako mu srce poskoči, a zatim poče snažno da udara. On duboko udahnu i pokuša da skrene pogled sa svoje žene, ali nije mogao. Pokuša da govori, ali usta su mu bila suva. Megi nemilosrdno nastavi:

— Znam za tebe i Loren i znam da si je namerno ubio. Među nama je sve gotovo, Farli... sve...

— Ko ti je rekao? Din?

— On te ne bi izdao, Farli. Ja sam našla njene minđuše u svojoj kutiji za nakit. Znala sam šta to znači i naterala sam Čarlija da mi kaže istinu.

Njene reči su mu se zarivale u srce kao trnje. On popi viski naiskap. Sve oko njega se rušilo. Vardino, Grej... neprestani strah da bi Marčinson mogao saznati istinu. Strah. Strah da se sve ne sazna, strah od zakona, strah od metka iz zasede, strah od demona koji su mu opseli dušu. A sad i ovaj poslednji udarac. Megi je saznala kakav je on: prevarant i ubica. Toliko dugo se oslanjao na nju, na njenu snagu, a sad je i tog oslonca nestalo.

— Molim te, Megi — reče molećivo, prilazeći joj. — Molim te, ne govori da je sve gotovo. Potrebna si mi, draga, ja...

On ućuta kad u njenom pogledu vide potpuno izmenjena osećanja prema njemu. Stade i mlitavo pusti ruke. Hvatao se za slamku:

— Megi, moramo da ostanemo zajedno zbog Vini. Kunem se da ću sve nadoknaditi, samo mi daj vremena. Misli na Vini, Megi.

— Ja i mislim na nju, Farli, i molim boga da nikad ne sazna da joj je otac bio ubica.

— Bio? To zvuči kao prošlost, Megi.

— I jeste... Sve što je bilo među nama sad je prošlost. Nema budućnosti, Farli, nema...

— Postoji neko drugi.

Ona htede da slaže, ali nije mogla. — Da.

— Ko? — Odjednom shvati i oči mu sevnuše. — Din?

— Ne. U stvari, da. Mislim... — suze joj navreše na oči i ona istrča iz sobe. On pođe za njom, ali stade kad je čuo kako su se vrata zalupila i ključ okrenuo.

Sve se ruši... sve se ruši... ove reči su mu odjekivale u glavi dok je jahao ka gradu u pratnji svojih ljudi. Obruč oko njega se steže. Činilo mu se da svakoga dana sve više ljudi saznaje da je Farli Holister ubica. Samo je pitanje vremena kad će ta prokleta istina dopreti u pogrešne uši. A onda dolazi zakon, sudnica, vešala...

Tek mnogo kasnije se smirio i bio u stanju da razmišlja o svom opstanku. Mora da beži, to je jasno. Sreća ga je napustila, a da ostane samo zbog posla, to je ravno samoubistvu. Mora da beži, ali pobeći će bogat. Pošiljka iz Santa Klare koja kreće u zoru vredi petnaest hiljada dolara. On će predvoditi obezbeđenje, kao i uvek. Negde između San Pabla i Farmingtona, putevi vagona i ljudi iz obezbeđenja će se razdvojiti i Farli će nestati u nepoznatom pravcu sa petnaest hiljada u džepu.

Bio je oduševljen ovim. Do đavola sa svima: sa Dinom i njegovim besprekornim ponašanjem; sa Megi koja je volela nekog drugog; sa Vini koja je više mislila na Dina nego na njega; sa kompanijom i svim odgovornostima. Neka sve ide do đavola. On će biti slobodan, imaće svoj život, živeće kako mu odgovara...

— Živnuo si, Farli? — Bak Guli ga prekide u razmišljanju.

— Šta kažeš?

— Kažem, izgleda da si živnuo. Izgledao si potpuno slomljen kad smo otišli sa jezera.

— Živnuo? — On se nasmeja. — Mesecima se nisam ovako dobro osećao. Priznajem, bio sam malo snužden kad smo pošli, ali sad se osećam sjajno — kao zlato. — Ovo poređenje mu se dopalo, pa ga ponovi, smejući se. — Sjajno kao zlato, da, da, takav je Farli noćas!

10. BRAĆA

Krovovi San Pabla nejasno su se ocrtavali u čeličnosivom praskozorju. Petao je zakukurikao, ali San Pablo nije obraćao pažnju na njegov poziv. Jedino su se u depou Holisterove kompanije pokazivali znaci života. Svi su bili budni mnogo pre nego što je petao najavio novi dan.

Ljudi više nisu užurbano radili. Pre jedan sat su otpremili kola iz Santa Klare i nekoliko sati su mogli da se odmaraju dok ne bude trebalo da pripreme jutarnje kočije za Lordsburg. Dik Bindejl je popio kafu u kuhinji i upravo se uputio ka Farlijevoj kancelariji, kad začu topot kopita sa ulice. On stade i ispitivački pogleda jahača koji je ušao u dvorište. Malo se namrštio, ali se nasmešio čim je prepoznao pridošlicu.

— Dobro jutro, Dine.

Din je gledao u otvorena vrata garaže. — Je li Farli otišao sa pošiljkom, Dik?

— Već odavno.

— Kada?

— Pre više od sata. Uglavnom se rano kreće, ali Farli je jutros bio posebno nestrpljiv. Sad su već dobro odmakli. — On znatiželjno pogleda Dina. — Valjda se nije nešto desilo, Dine? Izgledaš nekako snuždeno.

— Dobro sam.

— Šta te dovodi sa jezera u ovo doba?

Din nije ni pokušao da mu objašnjava. Morao bi da otkrije ono što je Megi rekla Farliju, zatim, da je Farli otišao bez pozdrava, da je on sam dugo lutao oko jezera, razmišljajući o svom bratu i njegovom bolu, da je prekasno odlučio da pokuša da stigne Farlija pre nego što on krene za Farmington. Osećao je krivicu zbog onog što se desilo između Megi i njega i saosećao je sa Farlijem koji je ostao prepušten sam sebi. Mislio je da više ništa ne oseća prema njemu, ali to što je došao ovamo govorilo je da mu nije svejedno. Ali nije mogao sve to da objašnjava Bindejlu.

— Bilo je nekih nesuglasica sinoć, Dik, i to je sve. Mislio sam da treba da dođem i izgladim stvari.

— A-ha! — uzviknu Bindejl. — To objašnjava ponešto.

Holister se namršti. — Šta?

— Farli se čudno ponašao jutros, kao da nije pri sebi. U jednom trenutku je sav nasmejan i razdragan, a u sledećem zuri u prazno, kao da ga pritiska ogroman teret.

— Pa, izgleda da ga pritiska. Ali mislim da je dobar znak što se latio posla. Verovatno nije previše uznemiren ako je pošao sa tovarom zlata.

— Pa, u ugovoru sa Santa Klarom stoji da Farli uvek treba da prati zlato — kao neka dvostruka mera predostrožnosti. Ali valjda se dobro osećao, mada je učinio nešto po čemu sam zaključio da ni izdaleka nije onaj stari.

— Šta to?

— Pa, svakog meseca, kad krene sa tovarom, dođe kod mene i ja mu kažem kakva je organizacija povratka. Znaš, polazak, rezervacije, put kojim će se ići i sve to. Ali danas to nije ni pomenuo, a ja sam bio tako zauzet, da sam potpuno zaboravio.

Din je zurio u njega. — Uopšte nije spomenuo povratak?

— Nijednom, jer bih se ja setio da mu dam plan. Ali, to što si mi sad rekao objašnjava sve, pa ne treba da brinem. Hoćeš li šolju kafe?

— Možda kasnije, Dik, — reče Din odsutno, gledajući prema jugu. Farli je krenuo ranije nego obično i nije se potrudio da dozna detalje vezane za povratak. Da li je to samo normalno ponašanje čoveka opterećenog brigama, ili se iza toga krije nešto mnogo gore?

Lopov. Nikako nije mogao da zaboravi tu optužbu koju je Vardino uputio Farliju one večeri. Lopov. A danas Farli prati pošiljku zlata iz Santa Klare. Preplašeni, očajni Far-

li, Farli koji se sigurno oseća kao da mu se ceo svet ruši na glavu.

Ni sam nije znao šta ima na umu. Samo je odjednom znao da mora da pođe za pošiljkom, da bude uz Farlija. Možda mu je potreban... iz ko zna kojih razloga...

Dik Bindejl najpre nije hteo da mu oda put kojim će zlato ići, jer je to bilo strogo poverljivo. Ali pošto je u pitanju bio Din, on napokon popusti i otkri mu pravac. Din uzjaha.

— Ideš i ti za kolima, Dine? — upita on, a Holister klimnu glavom. — Sačekaj jedan trenutak, da ti kažem ono što je Farli zaboravio da me pita.

— Nemam vremena — odvrati Din, pitajući se i sam šta je time mislio. Da li je hteo da kaže da je skoro ubedio sebe da oseća neku podvalu? Ne želeći više da razmišlja o tome, on odjaha najpre do rudnika Santa Klara da porazgovara sa direktorom Feliksom Martinom, a zatim pojuri putem koji je vijugao divljim predelima Doline sujeverja.

Brzo jahanje i toplina sunca koje je izgrejalo raspršivali su njegove slutnje. Kad je oko osam zastao da napoji konja, uspeo je da ubedi sebe da se brinuo bez potrebe.

Upravo tada začu prigušenu grmljavinu koja je dolazila sa juga. Izgledalo je kao grmljavina pred prolećni pljusak. Ali Din Holister je bio iskusan poznavalac zapada i znao je da to nije grom.

Bili su to smrtonosni zvuci puščane paljbe.

Metak pogodi Džoba Huda pravo u čelo i on pade u krilo Farliju Holisteru. On ga skloni i nanišani u priliku koja je zamicala iz stena. Metak pogodi ivicu stene. Istovremeno meci počeše da se zarivaju u drvene zidove kola i Farli je morao da se sagne.

Unutrašnjost velikih kola bila je ispunjena mirisom baruta, krvi i straha. Već četvorica čuvara bila su ubijena. Ejs Dival i Berk Hendl pokošeni su pri prvom naletu pre pola sata. Mič Bejts je pao pre desetak minuta, a sad je i Džob Hud, otac petoro dece poginuo, ostavljajući tako samo trojicu ljudi u ovoj neravnopravnoj borbi. Bili su to Holister, Rej Vulf i Ben Bredberi.

— Predajmo se, Farli! — preklinjao je Rej Vulf. — Dajmo tim huljama zlato. Ionako će ga se dočepati.

— Ne traže oni samo zlato — zareža Farli, preteći mu revolverom. — A sad, na svoje mesto i drži jezik za zubima. Neću više ni reč da čujem.

— Mislim da ćeš morati, Farli — odvrati Bredberi. — Izgubili smo četvoricu, a ovi kojoti samo dvojicu. A Grej i Vardino su još sa njima. Nemamo nikakve šanse, Farli.

Holister ništa ne odgovori. Bio je na ivici histerije, ne od straha, već zbog ironije sudbine i teškog samooptuživanja. Ironija je ležala u tome što je do ovog napada došlo baš kod njegove poslednje vožnje za kompaniju, a samoosuđivanje je poticalo od saznanja da je to morao da očekuje.

U trenutku kad je spazio Vardina među razbojnicima, Farli je znao gde je pogrešio. Vardino je pomogao u planiranju ovog napada, a Holister je to prevideo, opsednut tolikim brigama.

Zar će ovde umreti? Zar će to biti kraj Farlija Holistera? On čvršće steže revolver. Neće se dati tako lako. On opazi neko micanje u žbunju, povuče obarač i začu bolan uzvik. Nasmeši se zlokobno. Još on nije rekao poslednju reč.

Posle pet minuta više nije bio tako siguran. Vulf je ležao sa metkom u ramenu, a sam Farli je bio ranjen u podlakticu. Razbojnici su bili neumoljivi, a Huan Vardino i Čendler Grej su pucali kao pravi profesionalci, što su i bili.

Zatim pucnji prestadoše i Grejev grubi glas dopre iza stenja: — Je l'

još dišeš, Holisteru? Ako si živ, bolje se predaj, ubico.

— Izađi, Farli — začu se Vardinov glas. — Izađi i umri kao čovek, a ostali će ostati živi. Mi hoćemo samo zlato — i tvoj život, Farli. Tvoj život.

— Šefe — zaječa Vulf — neću da umrem. Dajte im šta traže.

— Zaveži, proklet bio. — obrecnu se Farli. Zatim viknu: — Grej, Vardino! Idite do đavola.

— Mi nećemo, Holisteru! — doviknu mu Grej. — Ali ti...

Glas mu zamre u iznenadnom prasku revolvera i zapanjeni Farli Holister vide kako Grej posrće iz svog zaklona i pada licem prema zemlji. Začuše se divlji krici iz razbojničkog skrovišta, zatim ponovo zapraštaše revolveri i još jedan bandit pade pred zaprepašćene braniоce.

Farli iznenada spazi kako neka prilika u crvenoj košulji zamiče za stene i njegov uzvik nadjača pucnjavu.

— To je Din! Napred, momci.

Din se već bio pobrinuo za Greja i starog Jakimu. Flojd Rendolf je umirao od rane zadobijene ranije, tako da su sad ostali samo Red Penington i Vardino. Penington je pucao nasumice, ali su zato Vardinovi hici bili neverovatno precizni.

Din se otkotrlja iz svog skrovišta iznad mesta gde su bili banditi. Otkotrljao se tridesetak metara niz jarugu i našao se razbojnicima sa leve strane. Oni su gledali gore, tražeći ga. Dobro je video Peningtona, ali je Vardino bio delimično zaklonjen. On se usredsredi na njega. On je bio mnogo opasniji od Peningtona.

Dinov revolver škljocnu i Huan Vardino nestade u zaklonu. Red Penington se unezvereno okrete i zasu olovom grm u kome je bio Din. Jedan metak ga pogodi u rame i izbaci iz ravnoteže.

Penington pojuri ka njemu uz pobedonosan uzvik. Ljudi u kolima ga spaziše i otvoriše paljbu. On se zanese, okrete se na petama i pade.

Din se vrati u zaklon i pogleda ranu. Krvarila je, ali ne opasno. On otre znoj sa dlana o košulju i ponovo uze revolver. Izvirivši da vidi gde je Vardino, on začu pucnje iz kola i Vardinov uzvik:

— Umrećeš sa mnom, Holisteru.

Din iskoči iz svog zaklona i pojuri ka stenama. Odatle je mogao da vidi šta se dešava oko kola. Ono što je video ispuni ga jezom. Huan Vardino je nekako uspeo da se probije kroz vatru i stigne do kola. Sad se verao sa zadnje strane, van domašaja revolvera. Košulja mu je bila natopljena krvlju. Pa ipak se penjao na kola nekom nadljudskom snagom.

— Dolazim po tebe, Holisteru — ponavljao je, dahćući. Lice mu je bilo pepeljastosiva maska mržnje.

— Dine — vikao je Farli. — Ubij, zaboga, tu hulju.

Din polako podiže revolver. — Vardino! — doviknu.

On ga nije čuo. Uvlačio je cev revolvera u prozorče kola. Lice mu je bilo izobličeno. Din povuče obarač. Za trenutak se ništa nije videlo od dima, a kada se razišao, Vardino je ležao kraj kola, a revolver mu je svetlucao u prašini pored glave.

Din polako odloži revolver. Gledao je tupo u Vardinovo telo. Ovo mu je bilo nešto najteže što je u životu uradio. Grej i njegova banda bili su ološ i zaslužili su ovakvu smrt. Ali Vardino nikada nije spadao u takve. Istina, bio je plahovit, ali uvek je obuzdavao tu svoju plahovitost — sve dok devojka koju je voleo nije ubijena. Onda je postao drugi čovek.

Farli mu je prilazio, umrljan krvlju, ali nasmejan. Bio je pun zahvalnosti, tapšao ga je po leđima, pitajući se šta bi on bez svog velikog brata. Din je to sve već ranije čuo i sad je znao da je grešio od početka. Sâm je dozvolio da dođe do ovakvog krvoprolića, želeći da zataška

jedno ubistvo. Više neće ponoviti istu grešku.

— Sve je gotovo, Farli — reče on.

— Gotovo je. Sva ta prokleta...

— Ne razumeš. Hoću da kažem da je tvoja igra gotova. — Farli preblede, a Din odmahnu glavom. — Ti si nitkov, Farli. Znao sam to čim sam doznao za Loren, ali izgleda da nisam mogao da se pomirim sa tim. Svemu je kraj, čoveče.

Farli se odmače jedan korak. — Lud si, Dine. Ti to ne misliš ozbiljno. Ostaćeš uz mene ma šta da se desi. Ovo nije moja krivica, Dine. Nisam ja pozvao ove lešinare da napadnu kola. Nisam...

— Da nisi ubio Vardinovu devojku i naterao ga da pokuša da te ubije, a zatim da se pridruži Greju, do ovoga ne bi došlo. Jasno je kao dan da je Vardino znao kojim će se putem ići i doveo ih ovamo. I sad su svi mrtvi. Ko je ostao živ u kolima?

— Samo Bredberi, a i on je ranjen. — Farli ga je napeto posmatrao, dok mu je ruka počivala na dršci revolvera. — Ti, valjda ne misliš ozbiljno sve što si sad napričao?

Din nije gledao svog brata. Osećao je krivicu i gađenje. Glas mu je bio grub i promukao.

— Znaš da mislim, Farli.

— Ti bi... ti bi me predao Marčinsonu?

Din ne odgovori, ali izraz njegovog lica bio je dovoljan.

— Otkud ta nagla promena, Dine? Ne želiš, valjda, da me se oslobodiš, da biste ti i Megi bili slobodni? — Farli ga lukavo pogleda. — Aha, to je to. Ti i Megi. Čudno, kako to nisam ranije primetio... a mogao sam... ti i Megi ste tako fini, a Farli takav divljak.

— Ne govori o njoj. Bar ne sada.

— Oh, dragi brate, strašno mi je žao. Znam da ne treba govoriti o dami iza njenih leđa. — Glas mu je podrhtavao, ali Din je bio isuviše iscrpljen da bi osetio opasnost. — Pa, ako baš hoćeš da znaš, baš me briga za Megi. Već odavno me je baš briga za nju. I, kad sam već toliko iskren, i ti me nerviraš, Dine. Odmalena slušam kako si ti bez premca. Slušao sam to od Velikog Džoa, mame, Čarlija, od svih. A slušam to i od Megi i Vini. Dosta mi te je, Dine, stvarno mi te je dosta.

Iznenadna promena u Farlijevom glasu natera Dina da se okrene. Krv mu se sledi. Farli mu je uperio revolver u grudi.

Farli se prodorno nasmeja. — Mislio si da nemam petlju, je li, Dine? Pa, ne poznaješ ti još svog malog brata. Nećeš me predati, Dine. Ja odlazim i nosim zlato sa sobom, kao što sam i planirao. Iznenađen si? Pa, ne bi trebalo. Sećaš se kad me je Vardino nazvao lopovom? Bio je u pravu. Mesecima sam radio sa Grejem, javljao mu koja kola da napada, a koja ne. Ali ovaj posao je samo Farlijev. Možeš uzeti sve, Megi, Vini, kompaniju. A ja odlazim i nosim ovo što je moje.

To neću dozvoliti, Farli. Daj mi taj revolver.

Farli pođe unazad, dok su mu oči divlje sijale. — Dalje od mene. Ako sam mogao da ubijem nju, mogu i tebe.

Din mu se približavao sa odlučnim izrazom lica. Bio je ubeđen da Farli neće pucati u svog brata. Bio je ubeđen sve dok se nije čuo pucanj i metak mu se zario u bok.

On pogleda sa nevericom. Lice koje je video pred sobom bilo je lice stranca. Znao je da će ga Farli ubiti. Farli mora da ga ubije. Desnu ruku je polako primicao revolveru. Ipak, znao je da nikako ne može da pobedi Farlija.

— Nemoj, Farli — reče bez daha.

— Žao mi je — Farli je povlačio obarač. — Ti ili ja, Dine. I bićeš ti...

Iz pravca kola odjeknu pucanj. od siline pogotka Farli polete ka Dinu i pade mu pred noge. Umirao je razrogačenih očiju, ne shvatajući kako se to desilo.

Din kleče pored brata, a zatim pogleda ka kolima. Huan Vardino je

ležao oslonjen na laktove, a revolver u ruci mu se još dimio. Lice mu je bilo bledo, jedino su još oči bile žive.

— Je li mrtav? — upita šapatom.

— Jeste.

— Onda možda ona sad počiva u miru.

— Možda.

— Mogao bih da te ubijem, Dine.

— Da.

— Ali, zašto bih?... Ja nisam ubica, Dine...

— Znam.

Revolver se spusti i vatra u Meksikančevim očima poče da se gasi.

— Otići ćeš do mame... i ispričati joj kako je bilo?

— Hoću.

— Ona će razumeti... uvek je razumela...

Gledao ga je očima u kojima se gasio život, a zatim mu glava pade. Din Holister pruži ruku i sklopi svom bratu oči.

*

- Nalazim — izjavi sudija Džošua Melvil — da su Čendler Grej, Huan Vardino, Red Penington, Flojd Rendols, Etan Gerard, Pajni Florijan i stari Jakima poginuli prilikom nezakonitog pokušaja da opljačkaju Holisterova kola sa tovarom zlata prošle srede u Dolini sujeverja.

Sudija zastade. Mada se svakodnevno susretao sa ovakvim slučajevima, ovo krvoproliće je bilo tako veliko, da je zaprepastilo čak i njega. On pročisti grlo i nastavi:

— Takođe nalazim, na osnovu navedenih dokaza, da su Džob Hud, Ejs Dival, Mič Bejts i Berk Hendl svi službenici »Holisterove kompanije za prevoz putnika i robe, umrli hrabro braneći svojinu kompanije i tako doprineli da se ovaj okrug oslobodi opasnih kriminalaca.

On napravi pauzu, a Din Holister je iščekivao, zaustavivši dah. Zatim sudija reče:

— Ova odluka se odnosi i na smrt Farlija Holistera koji je junački i nesebično žrtvovao svoj život i čije će ime, siguran sam, dugo živeti u San Pablu zbog velike hrabrosti i odanosti onima koji su mu poverili svoje blago...

Sudija je još govorio, ali Din to nije čuo. Gledao je preko sudnice u Marčinsona. Posle pokolja u dolini ispričao je sve šerifu, ostavljajući mu da odluči da li da za sva vremena okalja Farlijevo ime. Kao revnosni čuvar reda, Marčinson je morao da podnese sve dokaze. Pa ipak, nije to učinio.

On potraži šerifa posle suđenja i steže mu ruku.

— Neću vam to zaboraviti, šerife. To će mnogo značiti za Megi i Vini.

— Kad već govorimo o njima... — Marčinson se nasmeši i pokaza iza njegovih leđa.

Holister se okrete i vide kako im njih dve prilaze. Pročita pitanje u Meginom pogledu i klimnu glavom: sve je u redu. Vini mu potrča u susret, raširenih ruku.

On je podiže visoko, dok je njen smeh odjekivao u sunčanom prepodnevu. Zatim čvrsto privi na grudi to dete koje mu je Farli zaveštao. A zaštitničko osećanje i ljubav bili su tako snažni kao da je to dete njegovo.

On pogleda u Megi i vide da su bledilo i izmučeni izraz polako počeli da joj nestaju sa lica. Ona mu se nasmeši i reče tiho: — Hajdemo kući Dine.

Kući. To je bila reč koju je Din Holister toliko želeo da čuje.

S. Zek

LOVAC NA DIVLJE KONJE

Bil Morgan je bio lovac na divlje konje.

Na južnoj strani Lisičjeg brega, u jednoj blagoj udolini, oko milju iznad puta Denver — Grend Džanksn, imao je malu brvnaru i prostran koral, ograđen visokom i čvrstom ogradom od borovih oblica.

Lovio je divlje konje u planinama između reka Kolorado, Vajt i Grin, pripitomljavao ih, a zatim prodavao.

Posle nekoliko žestokih sukoba Indijanaca i vojske Sjedinjenih Američkih Država, taj je predeo bio ostao gotovo pust što se tiče ljudi. Indijanci su morali da odu u rezervate na Teritoriji Utah, vojnici su se povukli u svoja utvrđenja, a beli naseljenici još nisu stizali.

Proplanci s odličnom pašom, mnogobrojne skrovite uvale i dosta potoka i reka omogućili su, međutim, da se u tom kraju razmnože konji. Oni što su ostali tu iza Indijanaca i vojske u međuvremenu su podivljali, ako nisu uginuli, a njihovi potomci rasli su daleko od biča i mamuza, u divljoj slobodi.

Bili je bio sin trapera, i verovatno bi i sam nastavio da se bavi lovom na životinje plemenitog krzna da, pre tri godine, nije upoznao jednog očevog prijatelja koji je lovio divlje konje u Laramijskim planinama, severno od Čejena, u Vajomingu. Išao je dva puta s tim čovekom, snažnim pedesetogodišnjakom, u lov na divlje konje, i toliko se oduševio tim rizičnim, ali unosnim poslom, da je odlučio da se i sam tome posveti.

Lov na divlje konje zahtevao je snagu i hrabrost, ali i strpljenje i lukavost.

Bil je imao sve te osobine. Bio je visok i mišićav, a uz oca je naučio da čita životinjske tragove, da se vere po planinama i da, kad treba, satima mirno čeka iza stene ili žbuna.

Pre dve godine otac mu je umro, od jake upale pluća, koju je dobio nakon što su obojica, zbog snežne oluje koja ih je uhvatila, bili prinuđeni da provedu noć među sleđenim stenama na planini Medsin Bov.

Pošto je majku bio izgubio još kao jedanaestogodišnjak — umrla je od groznice — čim je sahranio oca, u Čejenu, uputio se kod očevog prijatelja, Džonija Turmena, kojeg su, zbog posla kojim se bavio, svi zvali Džo Mustang, da se posavetuje s njim.

— U pravu si što nećeš više da imaš posla sa smrdljivim kožama. Lov na divlje konje je jedini lov dostojan pravog muškarca, a ti si takav, Bili. Snažan si, bistar i okretan. Ja ne bih imao ništa protiv i da ostaneš sa mnom, da lovimo zajedno — rekao mu je Džo. — Ali, ti si zreo momak, i ja mislim da je najbolje da odmah počneš sam. Naravno, ostani uz mene dok ne naučiš osnovno što je u lovu na divlje konje potrebno. Savetujem ti da posle odeš u ne-

ki kraj po kojem su se ganjali Indijanci i konjica. U takvim krajevima obično se posle nekoliko godina, ako teren nije baš suviše krševit i zime nisu suviše duge i hladne, namnože konji, od onih koji zaostanu iza vojske i Indijanaca.

Tako je i bilo.

Bil je ostao uz Džoa Mustanga mesec dana, učeći kako se laso nabacuje na konja i kako se divlji konj najbrže navikava na sedlo.

A onda je, za pare koje su mu ostale od oca, kupio u Čejenu konja i pušku, dva odela i čizme, pa se uputio na jugozapad, u graničnu oblast između Kolorada i Utaha.

I nije se pokajao.

Prva četiri konja koje je uhvatio i pripitomio odmah je prodao, u Grend Džankšnu.

A onda je, proletos, nakon što je dva dana sledio jedno poveće krdo, uhvatio izvanrednog crnog pastuva, trogodišnjaka, visokog i snažnog, sa belom zvezdom na čelu i krupnim bistrim očima.

Uhvatio ga je u uskom klancu kod izvora Roun krika, gde je pastuv, neoprezno, skrenuo za jednom kobilom.

Čim ga je ugledao, znao je da je naišao na izuzetno grlo.

Jedva ga je savladao i doveo u koral.

A onda ga je satima posmatrao kako usplahireno juri oko visoke ograde korala, propinje se i njišti.

Zadovoljan, kao da se nekome poverava ili zavetuje, rekao je glasno:

— S njim ću početi da stvaram svoju ergelu.

Zatim je tragao za dobrim kobilama.

Od četiri koje je u međuvremenu uhvatio i pripitomio tri je zadržao za priplod, a jednu, koja je imala patkaste noge, prodao je.

Sad je čekao da dobije prvu ždrebad.

Išao je i dalje u lov, ali ne više onako daleko kao ranije. Morao je da brine o svojim konjima.

Započeo je da gradi štalu, i morao je da je završi do zime.

Sve je radio sam.

Sa dvadeset i sedam godina, zdrav i snažan, mogao je da podnese sav taj napor, ali znao je da neće još dugo moći sam. A nije ni želeo da bude sam.

Pre tri meseca upoznao je Emu Tomson, kćer novog šefa poštanske stanice na Grin Topu. Upoznali su se na veselju koje je bilo organizovano u jednom novom naselju, Vestfildu, povodom dovršenja gradnje crkve.

Ema je imala devetnaest godina. Bila je visoka i snažna, plavokosa, nalik na svoga oca Ronalda, za razliku od mlađeg brata, koji je bio izrazito crnomanjast, na majku.

Sreli su se od tada još dva puta, u Grend Džankšnu i na Grin Topu.

U Grend Džankšnu sreli su se slučajno. On je išao u grad da kupi eksera i žice, a ona je bila u gradu s majkom i petnaestogodišnjim bratom Tedom; kupovali su namirnice.

Sreli su se u trgovini, a zatim ih je on otpratio do restorana, gde su ručali.

Majka nije imala ništa protiv da on i Ema kratko prošetaju glavnom ulicom; ostala je s dečakom na terasi restorana, da čekaju da im pripreme jelo.

Ema je izrazila želju da vidi njegovu kuću i konje. Ali, pošto nije dolazilo u obzir da devojka odlazi kod mladića, dogovorili su se da on dođe na Grin Top.

Pre tri dana, skoro dva sata ranije nego što su se bili dogovorili, on je stigao na Grin Top. Bio je nestrpljiv da je vidi.

Eminoj majci, Lindi Tomson, dobroćudnoj domaćici, koja ga je prva ugledala kako prilazi zgradi stanice, i široko mu se osmehnula kad ju je on pozdravio, rekao je da je u prolazu, da se vraća iz lova, pa je rešio da svrati kod njih na kratko, ako nemaju ništa protiv.

— Naravno da nemamo ništa pro-

tiv! — rekla je žena, i odmah zovnula kćer.

Ema je izišla iz kuće, i sva se zarumenela kad joj se pogled sreo sa Bilovim.

Linda Tomson je to primetila. Nasmešila se, kao da je htela da im kaže da zna da taj susret nije slučajan, a onda je, praveći se da je u poslu, otišla u gornji kraj dvorišta.

Ronald Tomson i sin mu Ted nisu bili kod kuće.

Ema i Bil su seli na pletene stolice pod širokom hrastovom krošnjom, ispred zgrade.

— Otac i brat su u Grend Džankšnu. Vratiće se uskoro, poštanskom kočijom — objasnila je devojka.

Linda im je dala skoro sat vremena da razgovaraju, sve dok se iz daljine nije začulo kloparanje točkova poštanske kočije.

Zatim je pozvala Emu da napoje konje koji će zameniti zapregu koja dovozi kola iz Grend Džankšna.

Bil se odmah ponudio da on to uradi. Uzeo je vedro i napojio četiri snažna vučna konja.

U kočiji je, pored Ronalda i Teda Tomsona, bilo još troje putnika — jedna postarija gospođa i mladi bračni par. Sve troje su putovali u Denver.

Vozač kočije je zamenio zapregu, a putnici su za to vreme popili kafu na terasi pred staničnom zgradom, koju im je spremila Ema.

Kad je kočija otišla, Ronald Tomson je pozvao Bila da popiju po čašu viskija, a zapravo je hteo da popriča s njim.

Bil je osetio da on želi da sazna više o njemu, o njegovom životu i planovima, pa mu je, uz piće, ispričao kako je i gde odrastao, zašto je počeo da se bavi lovom na divlje konje, i šta planira za budućnost.

Tomson je pohvalio njegovu upornost i podržao ga je u nameri da se bavi uzgojem konja.

— Idućeg proleća počeo bih da gradim i novu, veću kuću — rekao je Bil na kraju.

— To, valjda, znači da ne želiš više da živiš sam — nasmešio se Tomson.

Bil je klimnuo glavom.

— Pa, vreme mi je već da se ženim. Osim toga, kuća bez žene ne vredi mnogo, zar ne, gospodine Ronalde?

— Naravno. Žena daje dušu kući — složio se Tomson. — A jesi li već našao priliku, ili još uvek više tragaš za konjima nego za devojkama?

Bil se osmehnuo, a onda je rešio da otkrije svoju želju.

— Tražim devojku, i mislim da sam na najboljem tragu — rekao je. — Ako mi vi dozvolite da još koji put svratim u vašu kuću, mislim da ću naći odličnu životnu saputnicu.

Tomson je već znao, iz ženine priče, da se Bil Morgan dopada njegovoj kćeri. Kćerka se poverila majci već nakon igranke u Vestfildu, a nakon što je porazgovarala s Bilom u Grend Džankšnu, naprosto je cvrkutala o njemu kad bi ostala nasamo s majkom.

Lindi se Bil takođe dopao, i obećala je kćeri da će je podržati pred ocem ako bude potrebno.

Tomson je procenio da je Bil ozbiljan i vredan mlad čovek i da bi njegova kćer mogla uz njega imati dobru budućnost, pa je rekao:

— Ja, Bile, nemam ništa protiv da svratiš ponekad kod nas i da se vidiš s mojom kćerkom, ako ona to želi.

Ema je upravo bila izišla iz kuće, noseći pitu s jabukama na sto, i čula je očeve reči.

— Jesi li čula šta sam sad rekao Bilu? — upitao ju je otac.

Devojka je klimnula glavom.

— Pa? — upitao ju je otac.

— Ja bih ti bila zahvalna, oče, ako dopustiš da se viđam s Bilom — odgovorila je smerno, i spustila tanjir s kolačima na sto.

— U redu — nasmešio se Ronald

Tomson. — Onda zovni i majku i brata, da se zajedno počastimo.

Devojka je odlepršala u kuću, i uskoro su svi petoro sedeli pred kućom, pričajući o raznim temama. Na insistiranje mladog Teda, Bil je pričao o zgodama i nezgodama iz lova na divlje konje.

Kad je krenuo kući, Ema ga je ispratila stotinak metara. Zastali su kraj jednog žbuna, povukli se malo u stranu i snažno se zagrlili i poljubili nekoliko puta.

A onda se devojka, sva ustreptala, naprosto istrgla iz njegovog zagrljaja i otrčala prema kući.

On je jahao svojoj kući kao da jaše na oblaku — čio i radostan.

Juče je ustao rano, i ceo dan je radio na štali. Uradio je više nego ranije za dva dana.

Bio je siguran da će završiti štalu na vreme, pre jesenjih kiša.

U sklopu štale planirano je i senik.

Jutros je opet poranio. Morao je da istesteriše novu količinu balvana.

Oko podne, kad je bio u punom zamahu, najednom mu je pukla testera.

Nije imao rezervnu, pa mu je preostalo jedino da krene do najbliže metalske radnje, a ona je bila u Grend Džankšnu.

Obišao je konje, dao im hrane, i proverio ogradu korala. Zatim je sebi spremio na brzinu jelo: ispekao je jaja i slanine. Čim je obedovao, uzjahao je svog mrkova, koji je još uvek bio u vrlo dobroj snazi, i uputio se u grad.

*

U gradu se Bil zadržao nešto duže nego što je mislio da će.

Dok je jahao glavnom ulicom, po kamenom putu, zaključio je po zvuku da mu konju jedna potkovica ne stoji čvrsto.

Kad je sjahao kod gvožđarske radnje, podigao je prednju desnu nogu svog mrkova, i video da mu je potkovica napukla, i da se mora zameniti.

Kupio je u gvožđari dve testere, dokupio još eksera, pa se uputio u kovačnicu.

Čekao je pola sata, da dođe na red. Kovač je upravo menjao obe potkovice na konju jednog kauboja.

Svratio je zatim i u prodavnicu prehrambene robe, da kupi brašna, jaja, masti, slanine, kafe i šećera. Nije mu baš svega toga nedostajalo kod kuće, ali pošto je znao da će narednih nedelja imati puno posla, i da neće moći skoro da dođe u grad, hteo je da ima sigurnu rezervu.

Sunce je bilo na zalasku kad je krenuo prema izlazu iz grada.

Nije brinuo, jer je dobro znao put do svog imanja. Uz to, tih dana noći su bile pune mesečine.

Dok je prolazio pored zgrade poštansko-prevozničke kompanije, video je da se tu okupilo dosta sveta.

Pomislio je kako će poštanskom kočijom sigurno stići puno putnika, kad toliko ljudi čeka kočiju.

Znao je da kočija stiže u Grend Džankšn otprilike u to vreme, predveče.

— Hej, Bile, ako sretneš kočiju, kaži vozaču da potera konje brže. Kasne već skoro sat vremena! — doviknuo mu je jedan dugajlija ispred zgrade kompanije.

Bil je prepoznao kolara Filipsa. Klimnuo mu je glavom i odgovorio:

— U redu, reći ću mu, ako se sretnemo pre nego što ja skrenem s puta.

Filips mu je mahnuo rukom, u znak pozdrava.

Kad je izjahao iz grada, video je kako sunce seda iza planina na zapadu.

Nebo je na horizontu bilo rumeno, a inače vedro.

Na prvoj milji puta Bil je sreo dvoja teretna kola i jednog čoveka na mazgi.

Kasom je prošao pored njih, klim-

nuvši im samo glavom, jer su mu svi izgledali odnekud poznati.

On je poznavao mnoge ljude u naseljima duž puta, a i mnoge farmere iz okoline.

Tragajući za divljim konjima, i prodajući pripitomljene na vašarima, susretao se s najrazličitijim ljudima, ali najčešće s trgovcima, kaubojima, rančerima i traperima.

Stigao je do poštanske stanice kod Zečjeg potoka, i tu zatekao uznemirenog šefa stanice i njegovu ženu.

— Kočija mnogo kasni — rekao mu je zabrinuti šef stanice.

Na njegovo pitanje šta se moglo desiti, odgovorio je:

— Ne znam. Moguće je svašta. Nadajmo se da im se samo polomila osovina.

— Možda je samo točak u pitanju — rekao je Bil, da ga uteši.

— Sva kola naše kompanije imaju rezervni točak — odgovorio je šef stanice, nervozno šetajući po putu i gledajući prema istoku, odakle je trebalo da kočija stigne.

— Da li je neko došao putem s istoka u međuvremenu, otkako je kočija trebalo da bude ovde? — pitao je Bil dalje.

Šef stanice je zavrteo glavom.

Njegova žena se umešala u razgovor:

— Prošao je jedan konjanik desetak minuta pre nego što je kočija trebalo da stigne, a posle niko.

Glas joj je odavao zabrinutost.

Bil je sjahao i zapalio cigaretu. Ponudio je i šefa stanice, ali je on odbio, rekavši da je za poslednjih pola sata popušio već tri, od nervoze.

— Vi strahujete da je neko napao kočiju? — upitao je Bil, pogledavši uznemirenog čoveka i ženu.

Oboje su ga gledali širom otvorenih očiju.

On je shvatio da je izgovorio reč od koje su se oni plašili, ali da su mislili upravo na to.

— To, na žalost, nije nemoguće — promrmljao je šef stanice, podebeo četrdesetogodišnjak.

Bil je video da je on pripasao kolt.

— Poslednji put to se dogodilo pre godinu i po dana, nedaleko od stanice Glinvud Springs, zar ne?

Šef stanice je klimnuo glavom.

— Srećom, tad niko nije poginuo, samo je vozač kočije bio lakše ranjen. A trojica bandita su posle dva dana uhvaćeni u Kenjon Sitiju. Oni su uzeli samo konje koji su vukli kočiju. Konjokradice!

— Jeste li obavešteni da kočija ovog puta prevozi nešto vrednije? — upitao je Bil.

Šef stanice je zavrteo glavom.

— Nas na usputnim stanicama, gde se kočija ne zadržava dugo, ne obaveštavaju o tome — rekao je.

Pošto je, valjda, primetio iznenađenje na Bilovom licu, objasnio je:

— To je sasvim u redu. Ako mnogo ljudi zna za neku tajnu, onda to i nije tajna. Uvek bi neko mogao da se slučajno izbrblja, a oni koji su zainteresovani za takav teret sigurno se muvaju baš oko nas koji radimo za prevozničku kompaniju.

— Da, da — rekao je Bil, pa stavio nogu u uzengiju. — Ako naiđem na kočiju pre nego što skrenem prema mojoj kući, reći ću vozaču da potera konje što brže može, jer ste vi veoma zabrinuti. A primetio sam da su i u Grend Džankšnu već bili nervozni kad sam ja krenuo iz grada. Neobično mnogo ljudi je bilo na stanici.

Skočio je u sedlo.

— Samo neka stignu u redu, pa neće biti problema što kasne — rekla je žena šefa stanice, kršeći prste na rukama.

Bil je dodirnuo rukom vrh šešira, i mamuznuo svog konja.

Nije hteo to da pokaže pred šefom stanice i njegovom ženom, ali i on je bio zabrinut.

Kočija je suviše kasnila.

— Ako im je pukla osovina, normalno bi bilo da pratilac ili vozač kočije uzjašu jednog konja i dojašu

do prve stanice, da potraže pomoć ili pošalju poruku — razmišljao je jašući.

Pomislio je da su to možda i učinili, ali su otišli na prvu stanicu prema Denveru, na istok.

To ga je donekle smirilo.

Ali, posle dve milje jahanja začuo je bat konjskih kopita ispred sebe, i trgao se.

Zagledao se napred, i kroz prvi sumrak ugledao dva jahača.

— Evo, jašu ovamo — pomislio je.

No, ubrzo je video da ti ljudi jašu na osedlanim konjima, i da nisu obučeni kao vozač i pratilac kočije.

Bila su to dva kauboja.

Jahali su brzim kasom, i verovatno bi projurili pored Bila da im on nije dao rukom znak da stanu.

— Da li ste, možda, videli negde poštansku kočiju? Mnogo kasni — upitao ih je.

— Još će kasniti — odgovorio mu je namrgođeni kauboj u jakni od jelenje kože, i odmah objasnio: — Kočija je napadnuta. Pratilac je ranjen. Kočija je kliznula s puta, i dva točka su slomljena.

— A ko ih je napao? — upitao je Bil.

— Videli su dvojicu, a misle da su bila bar još dva, iza stena, levo i desno od puta. Pobegli su u brda. Ubili su dva prednja konja. Kočija sad polako dolazi ovamo...

— A zašto su sve to učinili? — prekinuo je Bil pričljivog kauboja.

— Uzeli su sanduk koji je bio ispod vozačkog sedišta — odgovorio je drugi kauboj, koštunjavi melez.

Bil je klimnuo glavom.

— A je li neko od putnika stradao? — upitao je zatim.

— Nije. Samo je jedna žena dobila napad, od straha, ali sad se sigurno već smirila. Mi idemo da obavestimo šefa sledeće stanice.

— Požurite. On je vrlo uznemiren — rekao je Bil, i poterao svog konja.

Kauboji su nastavili oštro da jašu.

Posle desetak-petnaest minuta jahanja, Bil je zastao i oslušnuo.

Čuo je klopot kolskih točkova, a nekoliko trenutaka kasnije pojavila se iza krivine poštanska kočija.

Vukla su je samo dva konja, korakom.

Bil je prepoznao vozača. Video ga je već nekoliko puta, u prolazu i na stanicama.

Pratioca nije viđao ranije. Pomislio je kako je on sigurno novi pratilac.

Pratilac kočije bio mlad čovek. Mogao je imati tek koju preko dvadeset. Desnu ruku je držao u marami vezanoj oko vrata, a u levoj je imao kolt.

Bil je video da mu je vozač nešto rekao, i da je mladić nakon toga vratio kolt u futrolu. Puška mu je bila iza leđa, na sedištu.

— Mogu li da vam pomognem, Time? Čuo sam da su vas napali — obratio se Bil vozaču kočije.

— Dva su čoveka obećala da će odjahati ispred nas, do stanice na Zečjem potoku, i obavestiti šefa stanice. Drugo šta nam se sad ne može pomoći. Trebalo bi obavestiti šerifa. Ali, pošto već pada noć, za to ima vremena do jutra. Mi ćemo dotle valjda stići u Grend Džanksn — odgovorio je vozač, ne zaustavljajući kola.

Bil je okrenuo svog konja i jahao je neko vreme uz kočiju.

— Jeste li videli kuda su napadači otišli? — upitao je.

Vozač kočije je zavrteo glavom.

— Kad su uzeli sanduk, zamakli su iza stenja u šumu, a kamo su posle otišli, ne znam. Samo kratko vreme sam čuo bat njihovih konja. Procenio sam da ih je bilo više. Ispred nas su se pojavila samo dvojica. Jedan je pucao u Džefa i ranio ga. Ja nisam mogao da im se oduprem, a ni putnici. Napali su nas u useku, kod Đavoljih stena. Bil je pogledao kočiju, i primetio je kako jedan prosed čovek izviruje kroz prozor i gleda u njega.

Bil je zaustavio svog mrkova, a kola su nastavila polako putem.

Gledajući za njima, Bil je video da je zadnji levi točak uvezan kanapom.

Sad mu je bilo jasno zašto vozač vozi tako sporo i oprezno. Mogao je da zameni samo jedan slomljeni točak, a drugi je uvezao onim što je imao u kolima.

Poterao je zatim konja kasom, prema svojoj kući.

Uskoro je stigao do useka u kojem je kočija bila napadnuta. Instinktivno je opipao desnom rukom kundak svoje puške u futroli na sedlu.

Osetio je da su mu se nervi napeli, mada je bio uveren da su napadači već daleko odmaglili.

Video je ostatke slomljenog točka kraj puta, a odmah zatim i ubijene konje.

Njegov konj se uznemirio, pa je morao čvršće da drži uzdu.

Pogledao je prema velikim stenama iznas puta. Sad su bile obavijene sumrakom, i delovale su avetinjski.

Mamuznuo je snažo konja, i on je jurnuo galopom.

Nakon pola sata bio je kod male hrastove šume, gde je skrenuo levo, u brda,, prema svojoj brvnari.

Čim je sišao s puta, pustio je konju na volju, da ide kako želi.

Konj je išao korakom, stazom koju je odlično znao.

Bil je iz bisage izvadio jaknu i obukao je preko flanelske košulje.

Pošto se penjao, i jahao povremeno kroz šumu, počeo je da oseća svežinu, pa mu je jakna prijala.

Bio je otprilike na pola puta do svoje brvnare, kad je začuo njištanje konja. Odmah je stao i oslušnuo. Uskoro se njištanje ponovilo.

A onda je čuo rzanje još nekoliko konja.

Bio je siguran da su konji uznemireni.

— Šta im je? — pitao se, misleći na svog crnog pastuva i kobile. — Ne njište i ne ržu tako kad su gladni ili žedni...

Taman je mamuznuo mrkova, kad je začuo neki neodređen, ali snažan zvuk.

Ličio je na lomljenje drveta.

Poterao je konja uz kosu, napregnuvši maksimalno i oči i uši.

— Možda je neka divlja životinja prišla koralu — razmišljao je napeto.

A onda je čuo bat konjskih kopita i njisak konja.

— Tako skače i njišti divlji konj kad oseti da je u opasnosti — pomislio je, i odmah se ukrutio u sedlu. — Da to nije moj pastuv slomio ogradu i jurnuo kroz noć?!

Opet je poterao mrkova brže.

Posle stotinak metara, kad je već mogao da nazre siluetu svoje brvnare, zastao je, da ponovo oslušne.

Ali, sad mu se učinilo da je čuo ljudske glasove.

— Da, to su ljudi — zaključio je, mada nije mogao da čuje šta govore.

Napregnuo je maksimalno oči.

Bio je uveren da kod korala vidi dva čoveka.

Polako je poterao konja sa staze, levo, u gustu šumu, i sjahao. Izvukao je svoju pušku iz futrole na sedlu, i pribio se uz jedno debelo stablo.

*

Mesec se polako promolio iza vrha Lisičjeg brega, i uvala u kojoj su bili Bilova brvnara, koral i započeta štala bila je uskoro puna srebrnkaste svetlosti.

Bil je, stojeći uz drvo, gledao prema kući. Nije mogao sasvim dobro da vidi brvnaru, pogotovo ne vrata na njoj, ali je veći deo korala video.

Sad je jasno video da dvojica ljudi u koralu osedlavaju dve njegove kobile.

Treću kobilu i pastuva nije video.

Mišići su mu se zategli. Čvrsto je držao pušku u rukama.

— Konjokradice! — s mržnjom je promrsio sebi u bradu.

Nešto mu je govorilo da je pastuv pobegao.

Pogledao je prema punoj lopti Meseca.

Uto je zarzala jedna kobila iz korala.

Bil je pogledao prema koralu, i video kako jedan od bandita udara šakom po njušci kobilu, koja se otimala.

Instinktivno je prineo pušku ramenu, ali tad je zarzao i konj iza njegovih leđa.

Mrkov se odazvao na uznemireno rzanje kobile u koralu.

Sledećeg trenutka začuo se uzvik:

— Ko je tamo?

Bil je prestao da diše.

Glas je dolazio iz žbunja s desne strane staze, pedesetak metara prema brvnari.

— Postavili su stražara — pomislio je Bil.

Prolomio se pucanj.

Kuršum je prozviždao kroz granje.

Mrkov je ponovo zarzao, a onda je jurnuo kroz šumu, lomeći grane i sitno rastinje.

— Stani! — ponovo se začuo malopređašnji glas.

A onda se opet prolomio pucanj.

Bil je čučnuo kraj drveta i pritajio se.

Po plamenu iz puške znao je gde je čovek koji je pucao.

Video je da su se ona dvojica u koralu bacili na zemlju.

A onda je od brvnare čuo piskav glas:

— Šta je bilo, Karlo? Ko je to?

— Neko na konju. Izgleda da je pobegao. Nisam mogao da ga vidim od granja — odgovorio je Karlo, čovek koji je pucao.

— A što si pucao pre nego što si mogao da ga vidiš?! — ljutito je dobacio čovek koji je izišao iz brvnare. — Otvori dobro oči! Možda će se vratiti pre nego što mi odemo. — A onda je doviknuo onima što su bili u koralu:

— Jeste li gotovi? Treba da krenemo odmah.

Bil je video kako su se dvojica ljudi u koralu podigli sa zemlje, otresli prašinu sa sebe i pošli prema kobilama.

Tražio je pogledom čoveka koji je izišao iz brvnare. Taman kad mu se učinilo da ga je primetio, na uglu brvnare, začuo je krckanje grančica iz pravca žbunja iza kojeg je pucao Karlo.

Opružio se oprezno po travi, kraj drveta, i isturio pušku ispred sebe.

Uskoro je video da podebeo čovek srednjeg rasta, sa šeširom na glavi, oprezno korača stazom, držeći pušku spremnu da opali.

Zaključio je da on proverava da li je nekog pogodio maločas.

— Morao je pomisliti, naravno, da je konj mogao pobeći bez jahača — razmišljao je Bil.

Kad je ocenio da se napadač udaljio dovoljno da ga ne može čuti ako oprezno ustane i prišunja se velikom kamenu pored staze, podigao se i, kao mačka, odšunjao do kamena obraslog lišajem.

Poznavao je svaki kamen i svako drvo uz stazu koja je vodila od kolskog puta prema njegovoj brvnari, i to je sad bila njegova velika prednost.

Posle minut-dva napadač je krenuo nazad, neprekidno se osvrćući.

Bil je čuo da on nešto mrmlja.

— Karlo, idemo! — viknuo je od brvnare čovek koji je maločas hteo da zna zašto je Karlo pucao.

— Dolazim! — odvratio je Karlo, spustio pušku i požurio stazom.

Nije više bio oprezan kao maločas.

Bil je to iskoristio. Iskočio je ispred njega i tresnuo ga kundakom po glavi pre nego što je on stigao i da otvori usta.

Karlo je ispustio odmah svoju pušku i pokleknuo je.

Bil ga je uhvatio za jaknu i snažno ga povukao sa staze, u žbunje. Odvukao ga je desetak metara duboko u šumu, a onda mu je izvukao kaiš iz pantalona i svezao mu ruke. Vratnu maramu mu je čvrsto vezao preko usta, a zatim mu je kaišem od puške sputao noge. Bacio je njegovu pušku u jedan žbun, pa požurio, preko staze, nazad na mesto na kome je do maločas bio. Osmotrio je ispred sebe.

Sad je pred brvnarom video tri osedlana konja, i jednog na kome je bio povelik sanduk.

— To su banditi koji su napali poštansku kočiju! — sinulo mu je.

— Zašto li su došli ovamo? — upitao se zatim. — Znači li to da su iz ovoga kraja, kad znaju da ja živim ovde i da držim konje? Zašto uzimaju moje konje?... Nisu, valjda, krenuli u pljačku sa dva konja?...

Krenuo je prema ivici šume, da bi bolje video, i možda čuo o čemu banditi govore.

Sad je bio spreman na sve. Znao je da su pred njim opasni banditi, a ne samo konjokradice.

Osvrnuo se jednog momenta, da vidi da li se njegov konj vraća.

Nije ga video. Ali, bio je siguran da njegov mrkov neće otići daleko, i da će se ubrzo vratiti stazom.

Trgao se.

Ako se mrkov vrati stazom i uputi se prema koralu, banditi će shvatiti da je i on u blizini.

Osmotrio je još jednom prostor iza šume.

Sad je mogao da vidi još četiri konja, tri osedlana i jednog bez sedla. Stojali su pored plasta sena, dvadesetak metara od korala.

Neosedlani konj je držao prednju desnu nogu podignutu. To je bio znak da ju je povredio.

— Ako su toga konja rasedlali i prebacili sedlo na jednu od mojih kobila, otkud im drugo sedlo, za drugu kobilu? — pitao se Bil, pošto je po obliku sedla video da to nije njegovo sedlo koje je koristio kad ja dresirao divlje konje, a koje je inače držao ispod svog drvenog ležaja u brvnari.

— Karlo, gde si, do đavola?! — nervozno je viknuo sad jedan od dvojice koji su uzeli Bilove kobile.

Nije bilo odgovora.

Bil je primetio da su se banditi uzvrpoljili. Onaj što je prvi zvao Karla izvukao je kolt iz futrole, a onda su to učinila i ostala dvojica.

— Meni se ovo ne sviđa, Čak — rekao je bradonja koji je maločas nervozno zvao Karla.

— Ni meni — odgovorio je bandit koji je prvi dozivao Karla.

On se, dakle zvao Čak.

Bio je najviši od trojice što su sad stojali ispred brvnare.

— Bene, izvedi Dona, pa da krenemo! — rekao je oštro bradatom pajtašu. A onda se okrenuo prema drugom i resko mu kazao: — Uzjaši, Pite, i dovedi ovamo Karlovog konja, za Dona.

— Misliš da je Karlo?.. — zaustio je bandit kome je ime bilo Ben.

— Uradi što sam ti rekao! — obrecnuo se Čak.

Bil je shvatio da je on vođa bande.

Pit je uzjahao i odjahao do konja kod plasta sena. Uzeo je jednog konja za uzdu i poveo ga prema brvnari.

Bil je napeto smišljao šta da uradi.

Nije hteo da pusti bandite da odjašu. Znao je kakav su zločin počinili, a sad su hteli i njemu da ukradu dve kobile.

— A ko zna šta su mi uradili s pastuvom — pomislio je s tugom.

Prst na okidači počeo je da mu se grči.

Uzeo je na nišan Čaka, za koga je verovao da je glavni u bandi.

— A šta ako nijedan od njih nije zaslužio metak? Ko je mene ovlastio da pucam u ljude? — upitao se najednom. — Još uvek nisam siguran da su oni opljačkali kočiju. Ako i jesu, nisam ja ovlašćen da im presudim.

Uto se iz brvnare pojavio Ben, bandit što je maločas ušao da, po Čakovoj naredbi, izvede Dona.

Vodio je oniskog čoveka, koji je jako hramao, a desno rame mu je bilo opušteno, ruka mlitava.

— Pomozi mu, Bene, da uzjaše! — zapovedio je Čak.

Ben je poveo povređenoga prema konju kojeg je držao Pit.

Senka velike krošnje hrasta koji se nadnosio na brvnaru pomerala se polako prema mestu na kome su banditi bili.

Bil je to primetio, i shvatio je da će ih uskoro slabije videti.

— Bacite oružje! — viknuo je, i odmah se pomerio dva koraka u stranu, iza jednog debelog stabla.

Čak je hitro skočio u sedlo.

Ben je pustio povređenog Dona, i jurnuo prema konju koji je bio namenjen Donu.

— Stanite! — ponovo je viknuo Bil. — Ostavite moje konje!

Čak je opalio prema njemu. No, učinio je to nasumce, i metak je udario u kamen nekoliko metara daleko od Bila.

Bil je povukao okidač svoje puške.

Trenutak kasnije video je kako se Čak presavio preko roga sedla. Konj mu se propeo i jurnuo pored korala.

Ben i Pit su takođe podboli konje, i istovremeno pripucali, ne nišaneći, prema šumi, gde je bio Bil.

— Ne ostavljajte me, Čak! — povikao je plačnim glasom povređeni Don, stojeći nekoliko metara od brvnare.

Bil je repetirao pušku.

A onda je video kako je Čak pao s konja.

Ben ga je, u trku, preskočio, i nastavio da beži, uporedo s Pitom.

Bil je brzo opalio za njima. Ali nije oborio nijednog. Nestali su u tami.

Bil je ostao nekoliko trenutaka na mestu na kojem je bio.

Video je da se jedini zaostali bandit, Don, vrti nedaleko od brvnare, držeći se levom rukom za desno rame.

— Ostani tu gde si, inače ću te ubiti! — dobacio mu je.

— Ja... ja sam bez oružja — odgovorio mu je Don preplašenim glasom.

Konji koji su bili ostali kod plasta sena pobegli su u stranu, do ivice šume.

Konj na kojem je bio sanduk otrčao je pored korala, ali je ubrzo stao.

Osedlana kobila na kojoj je bio planirao da odjaše bandit Ben vratila se u koral.

Bil je pretrčao livadu, i stao uz zid svoje brvnare.

Oprezno je zavirio u brvnaru.

Mada je unutra bilo tamno, video je da nema nikoga.

— Uđi unutra! — zapovedio je Donu.

Kad je povređeni bandit ušao u brvnaru, Bil je dograbio sa klina na zidu konopac i obmotao ga njime od ramena do kolena, pa čvrsto svezao.

Don je stenjao.

— Ko te je udesio? — upitao ga je Bil.

— Pao sam s konja — rekao je Don. — Konj mi se spotakao o kamen i survao u jarugu.

Bil ga je položio na pod.

— Gde ti je puška? — upitao ga je oštro.

— Nismo je... našli... tamo gde sam pao. Ispala... mi je — promucao je Don, uzdišući od bola.

— A gde je moj pastuv? — nastavio je Bil da ga ispituje, pogledajući kroz vrata na dvorište.

Sad je veći deo udoline bio u senci.

— Ne znam... Ja nisam video nikakvog pastuva... Mene su uneli ovde — odgovorio je Don.

Zaječao je.

Bil ga je ostavio i izašao je s puškom u rukama.

Krenuo je pored ograde korala, prema banditu Čaku, koji je nepo-

mično ležao na zemlji, dok mu je konj stajao nekoliko koraka dalje i preplašeno frktao.

Bil je uperio pušku u telo presavijeno na tlu. Izgledalo je da je bandit u nesvesti, ali moglo je biti i da se pretvara.

Gurno ga je vrhom cevi.

Bandit nije dao znak života.

Bil se sagnuo i podigao kolt koji je Čaku ispao kad je pao s konja.

Opipao je zatim puls pogođenom banditu. Nije moglo biti sumnje: Čak je bio mrtav.

Bil je zadenuo njegov kolt za pojas i polako prišao njegovom konju, uhvatio ga za uzdu, i poveo u koral.

Uveo je potom u koral i svoju kobilu i konje koji su bili pobegli do ivice šume. Ostavio je napolju samo konja s povređenom nogom, koji je svaki čas uznemireno rzao.

Kad je zatvorio koral i krenuo nazad u brvnaru, primetio je da je, nekoliko metara od kapije na koralu, odvaljena gornja prečka.

Bio je siguran da je njegov pastuv tu jurnuo preko ograde, da bi pobegao od bandita koji su hteli da ga uhvate i osedlaju, i da je pri tom zakačio prečku i odvalio je.

— Samo da nije slomio nogu — zabrinuto je pomislio. Ali, odmah se i utešio: — Da se teže povredio, ne bi mogao odjuriti dalje...

Uzeo je iz brvnare jedno laso, pa se uputio do bandita kojeg je ostavio u šumi, Karla.

Našao ga je osvešćenog, s izbuljenim očima.

Skinuo mu je maramu s usta, pa uperio pušku u njega.

— Ubiću te kao psa ako mi odmah ne kažeš šta ste uradili i kako ste došli ovamo! Hoću da čujem i tvoju verziju. Dona sam već ispitao. Ako vam se priče ne poklope, ubiću vas obojicu!

— Ja... ja ne znam šta ti je rekao Don — počeo je Karlo preplašeno.

— Ti pričaj što znaš! — obrecnuo se Bil.

— Došli smo u ovaj kraj da sačekamo poštansku kočiju i uzmemo... — Karlo je najednom zaćutao.

Bil je primetio da on gleda pored njega, prema koralu.

— Nastavi! Odavde ne možeš videti ništa. A i nemaš čemu da se nadaš. Ona dvojica što su pobegli neće se vratiti zbog tebe, budi siguran. Uostalom, bolje po tebe da ne pokušaju da te spasu. Ja bih te ubio čim bih čuo da se oni vraćaju. Pričaj!

Munuo ga je vrhom svoje puške u rebra.

Bandit je jeknuo, a onda je nastavio:

— Videli smo te kad si izbio na kolski put sa ove strane. Odjahao si prema Grend Džankšnu... Mi smo se krili s druge strane puta, iza gomile stena, nedaleko od mesta gde si ti izišao na put. Čekali smo na vreme... Pošto smo imali još dosta vremena, Čak je meni naredio da proverim šta ima ovamo, odakle si ti došao. Tako sam naišao na brvnaru i koral... Mi ne bismo dolazili ovamo kad smo uzeli sanduk s kočije...

— Šta je u sanduku? — upitao je Bil, setivši se sad da nije skinuo sanduk s leđa onoga konja kojeg je, s ostalima, uveo u koral.

— Puške — odgovorio je Karlo.

— Čije?

— Ja to ne znam... Veruj mi! Čak mi je rekao samo da su namenjene nekom trgovcu u Grend Džankšnu.

— U redu. Govori dalje! — zapovedio je Bil. — Zašto ste došli ovamo i dirali moje konje?

— Dok smo bežali preko brda, Donov konj se spotakao i pao je u jarugu. Don se ugruvao, a konj nije bio više ni za šta... posle je konj na kojeg smo bili stavili sanduk upao u neku rupu, ili je nezgodno stao na neki kamen, pa je uganuo nogu. S njim ne bismo mogli stići daleko... Tada je Čak odlučio da dođemo ovamo, da se snabdemo konjima...

— A gde je moj pastuv? — upitao je Bil.

— Pobegao je kad su Ben i Pit ušli u koral... Lep pastuv!

Bil je planuo:

— Bio je lep, ali je možda slomio noge!

— Pa, pobegao je kroz šumu — promrmljao je Karlo.

Bil ga je ščepao za kragnu i podigao ga. Onda ga je obmotao i svezao lasom, pa ga gurnuo na zemlju.

Bandit je zaječao kad je tresnuo na zemlju.

— Zar ćeš me ostaviti ovde?! — zavapio je. — Može me neka zver rastrgati!

— Nisi ni zaslužio bolje! — odvratio mu je Bil. — Da si mogao, ti bi mene ubio ni kriva ni dužna!

Bandit je nešto promrmljao, ali nije više protestovao.

Uto se začuo šum na stazi koja je od kolskog puta vodila prema brvnari.

Bil se sklonio za jedno stablo.

Trenutak-dva kasnije prepoznao je svog mrkova, koji je polako dolazio stazom.

Javio mu se.

Konj je blago zarzao i prišao Bilu.

Bil ga je poveo u koral, gde ga je rasedlao.

Osluškivao je potom pažljivo.

Nije čuo ni bat konja onih bandita koji su pobegli ni rzanje ni bat svoga pastuva.

Duboko je uzdahnuo i nadlanicom obrisao znoj sa čela.

Pomislio je na trenutak kako bi možda trebalo da pođe za banditima, Benom i Pitom, koji su pobegli, ali je odustao od toga.

Oni su ga, po noći, mogli sačekati iza neke stene i ubiti ga pre nego što ih on primeti.

Nije sumnjao da bi ga ubili bez opomene.

Uzdahnuo je kad je pomislio na svoju ždrebnu kobilu. Znao je da je bandit neće štedeti.

A onda je odlučio da odjaše u grad, do šerifa.

*

Jahao je na konju bandita Čaka. Bio je to snažan sivac.

Njegov mrkov bio je umoran, a ždrebne kobile nije hteo da jaše.

Od banditskih konja Čakov je bio najbolji.

Pre nego što je krenuo, skinuo je sanduk s puškama s konja. Morao je prvo da izvadi iz njega deset pušaka, da ga olakša.

Smestio je sanduk u jedan ugao štale koju je gradio i naslonio je na njega nekoliko gredica, da ga kamuflira, za slučaj da neko tu dođe dok on bude odsutan.

Kad je izbio na kolski put Denver — Grend Džankšn, snažno je mamuznuo sivca, i gonio ga je galopom.

Nije zastao na stanici kod Zečjeg potoka, mada je video svetlo u zgradi.

Stigao je u grad znojav po leđima, a konj pod njim bio je sav u peni.

Pred poštanskom stanicom bilo je nekoliko ljudi, ali kočija se nije videla nigde.

Bil je pomislio kako su je sigurno odvezli kod kolara.

Zgrada stanice bila je osvetljena.

Bil je jahao pravo prema šerifovoj kancelariji.

Vrata kancelarije bila su širom otvorena, a u kancelariji je bilo pet ljudi: šerif Arnold Frajmond, šef poštanske stanice Frenk Koen, predsednik gradskog saveta Norman Piters, vozač poštanske kočije Tim Morison i vlasnik prodavnice oružja Bob Tilmen.

Razgovarali su o napadu na kočiju.

Kad je Bil ušao u kancelariju, svi su pogledali prema njemu.

— To je on, lovac na divlje konje s Lisičjeg brega, koga smo sreli na putu — progovorio je prvi vozač kočije, nasmešivši se Bilu. — Ponudio nam je pomoć, ali više nije imalo šta da nam se pomogne — dodao je.

Bil je stao pred šerifa.

— Oni su u mojoj kući i dvorištu. Trojica, a dvojica su pobegla — rekao je mirno.

— Ko je u tvojoj kući? — razrogačio je oči šerif.

— Banditi koji su napali i opljačkali kočiju.

— Znači, bilo ih je pet! — rekao je vozač kočije.

— Da — kratko mu je odgovorio Bil, pa opet pogleda šerifa. — Jednog sam ubio, šerife. Pucao je i on na mene, prvi, kad sam ih pozvao da se predaju.

— Neverovatno! Pa, kako ste izvukli živu glavu, čoveče? — uzbuđeno je progovorio predsednik gradskog saveta.

Šerif je krenuo prema polici s puškama.

— Dvojicu sam savladao. Svezao sam ih. Neće pobeći. A za onom dvojicom što su pobegli nisam hteo da krenem po mraku — nastavio je Bil da priča.

— Dobro je što nisi — dobacio mu je šerif. — Naći ćemo ih već, ako si se dočepao dvojice.

— Sanduk s oružjem sam sklonio na sigurno mesto.

Vlasnik trgovine oružjem prišao mu je i potapšao ga po ramenu.

— Dužnik sam ti, mladiću! Ja ću...

Zastao je i zagledao se, pri svetlu zidne lampe, u Bilovo lice.

— Pa, mi se poznajemo, zar ne? Ti si Morgan, lovac na divlje konje!

Bil je klimnuo glavom.

— Da, gospodine Tilmene.

— Idemo! — rekao je šerif, pogledavši Bila.

— Idem i ja sa vama — ponudi se vozač kočije.

— U redu. Nađi brzo konja — složio se šerif, prišao ponovo polici s oružjem, uzeo jednu pušku, pogledao je, pa je pružio vozaču.

Dao mu je potom i kutiju metaka.

Vozač je izjurio na ulicu, i otrčao prema gradskoj štali.

— Da li da još neki od nas pođe s tobom, šerife? — upitao je predsednik gradskog veća.

— Ne treba. Noćas neću u poteru — odgovorio je šerif. — Pripremite se za sutra. Moramo naći te bandite.

Tek sad šerif se setio da upita Bila:

— A jesu li tebi nešto uzeli ili upropastili?

— Jedan je odjahao na mojoj kobili. A preplašili su mi i pastuva, pa je pobegao — odgovorio je Bil.

— Nadam se da ćeš ti znati da nađeš pastuva, a kobilu ćemo ti, verujem, ubrzo vratiti. Ti što si ih uhvatio moraće da mi kažu ko su oni što su pobegli i gde se obično kriju!

Vozač kočije je galopom dojahao iz pravca gradske štale.

— Možemo! — viknuo je s konja.

Nekoliko prolaznika zastali su pred šerifovom kancelarijom, pošto su videli neobičnu gužvu.

— Šerife, hoćeš li u poteru? — upitao je jedan.

— Da — odgovorio je šerif, uzjahujući svog konja, koji je bio za gredom ispred kancelarije.

Trenutak kasnije Bil, šerif i vozač kočije kasom su odjahali ulicom, prema istoku.

Ljudi koji su ostali pred šerifovom kancelarijom gledali su za njima sve dok ih nisu izgubili iz vida, a onda su počeli živo da pričaju, uzbuđeni obaveštenjima koja je doneo Bil Morgan.

*

Šerif je odmah prepoznao Čaka Kupera, zvanog Vuk, zločinca za kojim su bile izdate već dve poternice.

— Za ovoga ti sleduje hiljadu dolara — rekao je Bilu.

Don Štedler i Karlo Grin ponovili su odmah sve što su rekli Bilu. Dodali su još da je Čak od jednog svog prijatelja doznao da će puške biti poslate kočijom.

— Kome ste hteli da prodate puške? — upitao ih je šerif oštro, pred Bilovom brvnarom, na mesečini.

— To je znao Čak — odgovorio je Don.

On je već jedva govorio. Bolovi su ga iscrpli.

Šerif mu je vezao ruke spreda, a noge mu je ostavio slobodne.

Don je nekoliko puta jauknuo kad mu je šerif spojio ruke, da ih veže jednu uz drugu.

Ali, šerif nije pokazivao samilost.

Karlu Grinu je vezao ruke na leđa.

— Ma, neće biti da vi baš ništa niste znali! — planuo je šerif i uneo se Donu u lice. — Hajde, reci ti! Smanjićeš sebi koji mesec robije ako budeš iskren. Čak je ionako mrtav, ne treba da se plašiš njegove osvete.

— Čak je rekao da ćemo puške prodati Indijancima — rekao je tiho, kao da se sam bojao svojih reči. — U Utahu — dodao je.

— Tako, znači — rekao je šerif. — Za zlato, je li?

Karlo je klimnuo glavom.

— A ja posle da trljam glavu s naoružanim Indijancima! — progunšao je šerif.

Karlo je ćutao.

Don ga je gledao s mržnjom.

— Hajde, penjite se na konje! — naredio im je šerif.

— Kako ću ja? — gotovo je zavapio Don Stelder.

On je tek dva meseca jahao sa Čakom, i nije pre učestvovao ni u jednoj akciji s pucanjem, pa se tešio da neće dobiti veliku kaznu. Mogli su ga teretiti, pored učešća u pljački poštanske kočije, još samo za sitne krađe po gradovima.

Šerif je rekao vozaču kočije da im obojici pomogne da uzjašu.

Bil je u međuvremenu doveo iz korala banditske konje.

— Onaj tamo ima povređenu prednju nogu — pokazao je prema konju koji je stajao na ivici šume.

Šerif je odmahnuo rukom.

— Ako možeš, izleči ga i zadrži ga sebi. Ako je povreda neizlečiva, ubij ga. Morgne — rekao je.

Bil je klimnuo glavom.

Vozač kočije Tim Morison je, gunđajući, pomogao banditima da uzjašu.

Don umalo nije pao s konja kad ga je Tim podigao u sedlo.

Karlo Grin se držao bolje.

On je mislio samo na to kako bi bilo dobro da šerif ne uhvati Pita i Bena. U tom slučaju on ne bi priznao da je sa Čakom i njima dvojicom krao goveda sa rančeva u Kanzasu u Nebraski.

Tim ga je posmatrao izbliza.

— Sve mi se čini da si ti pucao u Džefa.

Bandit se ukrutio.

— Ko ti je taj? — upitao je.

— Pratilac kočije — odgovorio je Tim, pa nastavio: — Imali ste marame preko lica, ali čini mi se da si ti bio sa strane, i da si pucao u Džefa.

— Čak je pucao — rekao je Karlo.

To je bilo tačno.

— Utvrdićemo sve tačno kad uhvatimo i onu preostalu dvojicu — rekao je šerif. — Ostavi ga sad na miru, Time.

— A znaš li ti ko je pucao? — obratio se Tim Donu Stedleru.

— Ja sam bio sakriven iza stena... Nisam video ko je ucao — odgovorio je Don.

Šerif je zamolio Bila da mu pomogne da telo Čaka Kupera stave na njegovog konja, sivca.

Bil je pristao.

Šerif je potom vezao mrtvo telo za sedlo.

Uzjahao je najzad i on.

— Doći ću sutra ovamo, Morgane. Odavde ćemo krenuti u poteru za onima što su pobegli. Verujem da ćemo ih uhvatiti.

— I ja verujem — rekao je Bil.

— Idemo! — zapovedio je šerif. — Ti, Time, jaši na čelu, ja ću na začelju. Oni će biti između nas. Pucaj ako pokušaju da beže.

— Ja neću bežati — prostenjao je Don.

— Bolje po tebe! — dobacio mu je šerif.

Bil je gledao za kolonom koja se, po mesečini, udaljavala stazom prema kolskom putu.

Obišao je zatim svoje kobile, umirivao ih nekoliko minuta, pa se vratio u svoju brvnaru.

Opružio se na ležaju i zapalio cigaretu.

Kroz otvorena vrata u brvnaru je ulazio svež noćni vazduh i čule su se noćne ptice.

Duboko povlačiće dimove, Bil je mislio o svom pastuvu. Nagađao je kamo je pastuv odjurio.

Kad je popušio cigaretu, pokušao je da zaspi, ali san mu nikako nije dolazio na oči.

Posle nekog vremena ustao je i skuvao sebi jaku kafu. Dok ju je pio, napolju je počelo da sviće.

Nije više mogao da čeka.

Osedlao je svog mrkova i krenuo, pored korala, u šumu.

Sledio je trag dvojice bandita koji su pobegli.

U tom pravcu šuma je bila ređa, a padina blaža, pa je verovao da je i njegov pastuv odjurio u tom pravcu.

Samo dvesta-trista metara nakon što je zašao u šumu, začuo je rzanje konja.

Odmah je zaustavio mrkova i izvukao pušku iz futrole na sedlu.

I njegov mrkov je zarzao.

Pomilovao ga je po vratu, da ga umiri.

Iz gustiša s desne strane začulo se ponovo rzanje, a onda krckanje suvih grana.

Bil je skočio s konja i stao uz prvo drvo.

— Ko je to? — upitao je.

Napeto je čekao.

Niko se nije javio.

Čvrsto je stezao pušku u rukama.

A onda je ugledao, kroz splet grana, svoju kobilu, osedlanu. Stala je ispred jednog žbuna.

— Gde li je bandit koji je odjahao na njoj? — pitao se Bil.

Nije smeo da se pomeri, plašeći se da to nije neki trik. Možda se bandiți kriju s druge strane.

Munjevito se obazro oko sebe.

Uto se začulo da još jedan konj rže, snažnije nego kobila.

Bil je stavio prst na okidač i čučnuo uz drvo.

Zurio je ispred sebe.

Iza kobile se pojavio crni pastuv. Koračao je polako, držeći vrat izvijen u stranu.

Bilu je srce zaigralo. Uspravio se, skinuo laso sa sedla, a onda poterao mrkova prema pastuvu i kobili. Znao je da će ih u većem društvu lakše uhvatiti, jer će se svi manje plašiti i biće manje oprezni.

Puzao je po tlu dok nije bio dovoljno blizu, a onda se oprezno podigao i zavitlao laso.

Pastuv je taman bio podigao glavu, jer je čuo sumnjiv šum.

Laso mu je palo preko glave, na vrat.

Bil je snažno povukao, i odmah obmotao laso oko drveta kod kojeg je bio.

Pastuv je zanjištao i propeo se. Ali, laso ga je steglo oko vrata, pa se, posle nekoliko divljih skokova, smirio.

Bil je izišao na čistinu, osvrćući se i dalje oprezno.

Najednom je, pedesetak metara dalje, pored jednog kamena, ugledao ljudsko telo.

Podigao je instinktivno pušku.

Telo se nije micalo.

— To je bandit koji je noćas odjahao na mojoj kobili — pomislio je, i krenuo prema njemu.

Kad je došao do nepokretnog tela, video je da se ono već ukočilo.

Bio je to bandit Pit.

Bil se sagnuo, i video je da bandit, koji je ležao zgrčen kraj kamena, ima ranu u slabini.

Bilu je bilo jasno da ga je on pogodio kad je opalio za njim i Benom.

Pit se držao neko vreme u sedlu, a

onda je pao, a Ben ga je ostavio, i sam pobegao.

Bil je produžio nekoliko desetina metara uz kosinu, i utvrdio da je dalje otišao samo jedan konj.

— A kako li su se našli kobila i pastuv? — pitao se. Nasmešio se. — Mora biti da ga je ona namamila, zavodnica! Verovatno je bio negde blizu, pa su se čuli i nanjušili...

Uzjahao je mrkova, a pastuva i kobilu vezao za rog sedla.

Zadovoljno se vraćao prema koralu, dok se na istoku nebo rumenelo.

KRAJ

U SLEDEĆEM BROJU

Teks Grandon

SURQVI OBRAČUN

Starac je neprestano mislio o onome trenutku kada je jedan od Donovanovih revolveraša, surovi Stiv Džejms, sa licem ptice grabljivice, lasom uhvatio izubijanog i krvavog Ciska. . .

JUGOBANKA

JUGOBANKA

DONOSI DA SE DOGOVORIMO